

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO—FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND
XVII B:7

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
NATIONAL BOARD OF FORESTRY

KERTOMUS METSÄHALLINNON TOIMINNASTA V 1968
BERÄTTELSE ÖVER FORSTFÖRVALTNINGENS VERKSAMHET ÅR 1968
REPORT ON THE ACTIVITY OF THE NATIONAL BOARD OF FORESTRY IN 1968

HELSINKI 1971

31(280)

354:634.0

FI 32

SUOMEN VAPULLINEN TILASTO—FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND
XVII B:7

METSÄHALLITUS FORSTSTYRELSEN *NATIONAL BOARD OF FORESTRY*

KERTOMUS METSÄHALLINNON TOIMINNASTA V 1968
BERÄTTELSE ÖVER FORSTFÖRVALTNINGENS VERKSAMHET ÅR 1968
REPORT ON THE ACTIVITY OF THE NATIONAL BOARD OF FORESTRY IN 1968

HELSINKI 1971

Alkulause

Metsähallitus julkaisee entiseen tapaan kertomuksen metsähallinnon toiminnasta vuonna 1968. Julkaisu kuuluu numerona 7 Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XVII B.

Helsingissä, marraskuun 19 päivänä 1971

Metsähallitus

Förord

Forststyrelsen publicerar såsom tidigare en berättelse över forstförvaltningens verksamhet under året 1968. Publikationen ingår som nr 7 i serien XVII B av Finlands Officiella Statistik.

Helsingfors, den 19 november 1971

Forststyrelsen

Foreword

National Board of Forestry publishes as before a report on the activity of the National Board of Forestry in 1968. The publication is included as Number 7 in the serie XVII B of the Official Statistics of Finland.

Helsinki, November 19, 1971

National Board of Forestry

Antero Piha

Pekka Lankinen

Sisältö

Alkulause	Sivu
I. Metsähallinto	9
1. Metsähallitus	9
2. Piirihallinto	11
3. Metsähallinnon toimihenkilöt	11
4. Henkilökunnan ammatillinen kehittäminen ja kansainvälinen yhteistoiminta	12
5. Aloitetoiminta	13
6. Kehittämistoiminta	14
7. Automaattinen tietojen käsittely	15
8. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous	15
II. Metsähallituksen metsät	17
1. Pinta-ala	17
2. Metsien arvioiminen ja metsätalouden järjestely	19
Metsätalouden tarkastukset ja taloussuunnitelmat	19
Kartoitustyöt	19
Erikoismetsät	19
3. Liiketoiminta	20
Yleinen tilanne	20
Sahapuiden myynti	20
Hankintatoiminta	21
Puutavaran luovutusmäärät ja niistä saadut hinnat	22
Hakkuupoistuma	26
Luovutuskertymä, hakkuukertymä ja tulojäämä hoitoalueittain	26
4. Kulkua- ja kuljetussuhteiden parantaminen	32
Konetoiminta	32
Tietyt	32
Uittoväylätyöt	33
5. Metsien hoito	34
Puiden siemensato	34
Siementen ja taimien hankinta	34
Metsänuudistus- ja -hoitotyöt	35
Metsäpuiden jalostus	37
Hakkuutavat	38
6. Suonkuivaustyöt	40
Ojitukset	40
Suunnitelmatyöt	40
Soiden lannoitukset	41
Muu toiminta	41
7. Metsävahingot	41
Metsäpalot	41
Myrskyvahingot	42
Lumivahingot	42
Hirvi- ja majavavahingot	42
Hyönteis- ja sienivahingot	42
Hallavahingot	43

Innehåll

Förord	Sida
I. Forstförvaltningen	9
1. Forststyrelsen	9
2. Distriktsförvaltningen	11
3. Funktionärerna vid forstförvaltningen ...	11
4. Förkovrande av personalens fackliga utbildning samt det internationella samarbetet ..	12
5. Initiativverksamhet	13
6. Utvecklingsarbete	14
7. Automatisk databehandling	15
8. Den allmänna forstförvaltningen samt den privata skogshushållningen	15
II. Forststyrelsens skogar	17
1. Areal	17
2. Skogstaxering och skogsindelning	19
Skogshushållningsrevisioner och hushållningsplaner	19
Kartläggningens arbeten	19
Specialskogar	19
3. Affärsverksamhet	20
Det allmänna läget	20
Försäljning av sågtimmer	20
Leveransverksamhet	21
De utlevererade virkesmängderna och erhållna pris	22
Virkesavgång	26
Utleveringsmängd, virkesavgång och netto revirvis	26
4. Förbättrande av kommunikations- och transportförhållanden	32
Maskinell verksamhet	32
Vägarbeten	32
Flottledsarbeten	33
5. Skogsvård	34
Frösättning	34
Anskaffning av frö och plantor	34
Skogsförnyelse- och skogsvårdsarbeten ..	35
Förädling av skogsträd	37
Avverkningsmetoder	38
6. Torrlägningsarbeten	40
Dikningar	40
Uppgörande av dikningsplaner	40
Gödsling av torvmarker	41
Övrig verksamhet	41
7. Skogsskador	41
Skogsbränder	41
Stormskador	42
Snöskador	42
Skador förorsakade av älg och bäver ..	42
Insekt- och svampskador	42
Frostskador	43

	Sivu		Sida
8. Työvoima	43	8. Arbetskraft	43
Työvoiman määrä ja työpalkat	43	Arbetskraftens storlek och arbetslöner	43
Tapaturmat	46	Olycksfall	46
Sairaudet	47	Sjukdomar	47
9. Asutustoiminta ja maan luovutukset	47	9. Kolonisation och jordöverlåtelse	47
Tilojen, lisämaiden ym. alueiden muodostaminen	47	Bildande av lägenheter, tillskottsjordar m.fl. områden	47
Maankäyttölainsäädännön mukainen asuttaminen	47	Kolonisation enligt jorddispositionslagstiftningen	47
Kuusamon ja Sallan kuntien maanhankintalain mukainen asuttaminen ..	47	Kolonisation enligt jordanskaffningslagen för Kuusamo och Salla kommuner	47
Kemijärven ja Sallan lisämaalain mukainen asuttaminen	48	Kolonisation enligt tilläggsjordanskaffningslagen för Kemijärvi och Salla kommuner	48
Metsähallituksen mailla olevien vuokra-alueiden itsenäistyminen	48	Å forststyrelsens skogsmarker belägna lego-områden som ombildats till självständiga lägenheter	48
Metsähallituksen maan vuokraaminen ..	48	Utarrendering av forststyrelsens marker	48
Metsähallituksen alaisten valtionmaidens luovuttaminen muihin kuin asutustarkoituksiin	49	Överlåtelse av forststyrelsens underlydande statsmarker till andra än kolonisationsändamål	49
Isojakotoimitukset Pohjois-Suomessa ...	52	Storskiitesförrättningarna i Norra Finland	52
Alue- ja tilusvaihdot	52	Område- och ägobyten	52
Asutukseen otetut alueet yhteensä	52	Till kolonisation tagna områden, inalles ..	52
10. Metsähallituksen omistuksessa ja hoidossa olevat virka- ja vuokra-asunnot	52	10. Tjänstebostäder och hyrda lägenheter i forststyrelsens ägo och förvaltning	52
11. Maan ja muiden kiinteistöjen joutuminen metsähallituksen alaisuuteen	53	11. Jord- och andra fastigheter som underställts forststyrelsen	53
Maan ostot	53	Jordinköp	53
Muulla tavoin metsähallitukselle joutuneet maa-alueet	53	Jordområden som på annat sätt tillfallit forststyrelsen	53
12. Laiduntaminen	53	12. Mulbete	53
13. Riistanhoito ja metsästys	53	13. Viltvård och jakt	53
14. Kalavesien hoito ja kalastus	54	14. Skötsel av fiskevatten och fiske	54
15. Luonnonsuojelu	55	15. Naturskydd	55
16. Leirintä	56	16. Camping	56
17. Valtion metsätalouden verotus	56	17. Beskattning av statens skogshushållning ..	56
III. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous ...	57	III. Den allmänna forstförvaltningen och den privata skogshushållningen	57
1. Metsäopetus	57	1. Den forstliga undervisningen	57
Metsäopistot	57	Forstintituten	57
Valtion metsäopistot	57	Statens forstintitut	57
Kursitoiminta	59	Kursverksamhet	59
Puutalousopisto	59	Trähushållningsinstitut	59
Metsäyönjohtajien ammattikoulutus	60	Skogsarbetsledarnas yrkesutbildning ...	60
Maatilametsätalouden harjoittajain koulutus	61	Skolning av idkare av gårdsskogsbruk ..	61
Opettajien jatkokoulutus	61	Fortbildning av lärare	62
Metsäyön ammattiopetus	62	Skoglig yrkesundervisning	62
Metsäyöntekijäin perusopetus	62	Skogsarbetarnas grundutbildning	62
Metsäyöntekijäin jatko- ja täydennyskoulutus	63	Skogsarbetarnas fortsättnings- och kompletteringsutbildning	63
2. Varsinaiset yhteismetsät	63	2. Egentliga samfällda skogar	63
3. Yksityismetsätalouden edistäminen ja valvonta	64	3. Övervakning och befrämjande av den privata skogshållningen	64
4. Metsänparannustoiminta	64	4. Skogsförbättringsverksamhet	64
5. Jäkälän viennin valvonta	65	5. Övervakning av lavexport	65
6. Kulonvartiointi	65	6. Skogsbrandsövervakning	65
7. Yleinen kuljetuspolitiikka, metsätalouden edun valvominen kuljetus-, tie- ja vesiasioissa	66	7. Allmän transportpolitik, övervakning av skogshushållningsintressen i transport-, väg- och vattenfrågor	66
8. Vesilain mukainen uitonvalvonta ja uittoväyläkatselmukset	66	8. Flottningsövervakning och flottledssynförrättningar enligt vattenlagen	66

	Sivu		Sida
IV. Metsähallinnon tulot ja menot	68	IV. Forstförvaltningens inkomster och utgifter ...	68
1. Metsähallituksen metsät	68	1. Forststyrelsens skogar	68
Käyttötulot	68	Driftsinkomster	68
Käyttömenot	68	Driftsutgifter	69
Ylijäämä	69	Vinst	69
Sijoitusmenot	69	Kapitalutgifter	69
2. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsä-		2. Den allmänna forstförvaltningen och den	
talous	69	privata skogshushållningen	69
Metsäopetusmenot	69	Utgifter för den forstliga undervisningen	69
Yksityismetsätalouden menot	69	Privatskogsbrukets utgifter	69
Muut menot	70	Övriga utgifter	70
Pääomaluontoiset ja muut yleiseen metsä-		Inkomster av kapitalkaraktär och övriga	
hallintoon kuuluvat tulot	70	inkomster som hänföra sig till den all-	70
		männa skogshushållningen	70

Report on the Activity of the National Board of Forestry in 1968 71

Taulukoissa käytetyt lyhennykset ja symbolit:
 I tabeller använda förkortningar och symboler:
 Explanations of Abbreviations and Symbols:

j ³ = englannin kuutiojalkaa	— = ei mitään ilmoitettavaa
f ³ = engelsk kubikfot	intet att redovisa
cu.ft = english cubic foot	magnituda nil
k-m ³ = todellista kiintokuutiometriä kuoretta	.. = tietoa ei ole saatu
m ^{3f} = verklig fastkubikmeter utan bark	uppgift ej tillgänglig
cu.m. = cubic metre solid measure excl. bark	data not available
pm ³ = pinokuutiometriä	• = loogisesti mahdoton esitettäväksi
m ^{3l} = kubikmeter löst mått	logiskt omöjlig uppgift
cu.m. = cubic metre piled measure	category not applicable
mmk = miljoonaa markkaa	0(0.0) = suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
= miljoner mark	storheten mindre än hälften av den använda
= million marks	enheten
	magnituda less than half of unit employed

I. Metsähallinto

1. Metsähallitus

Syyskuun 9 päivänä 1966 säädettiin laki metsähallinnosta (465/66). Laki tuli voimaan 1. 10. 1967 ja sillä kumottiin metsähallinnon viroista ja palvelustoimista 3 päivänä kesäkuuta 1921 annettu laki (166/21). Metsähallinnosta annetun lain nojalla annettiin 22. 9. 1967 asetus metsähallinnosta (421/67), joka tuli voimaan 1. 10. 1967. Tällä asetuksella kumottiin metsähallinnosta 3. 6. 1921 annettu asetus (167/21) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Metsähallintoasetuksen 35 §:n 2 momentin nojalla metsähallituksen esityksestä maatalousministeriö vahvisti metsähallitukselle työjärjestyksen 16. 11. 1967. Metsähallituksen liiketoiminnasta annettiin asetus 17 päivänä toukokuuta 1968 (269/68).

Metsähallintoasetuksen mukaan metsähallituksessa on:

1) suunnitteluosasto, metsänhoito-osasto, teknillinen osasto, liikeosasto ja erillinen järjestelytoimisto,

2) yksityismetsäin osasto ja metsäopetusosasto, sekä

3) hallinto-osasto.

Pääjohtajan lisäksi on metsähallituksessa kaksi ylijohtajaa, joista toinen toimii edellä kohdassa 1 tarkoitotun valtion metsätalouden osastoryhmän johtajana ja toinen kohdassa 2 tarkoitotun yksityismetsätalouden osastoryhmän johtajana, sekä hallintojohtaja, joka toimii hallinto-osaston päällikkönä. Kunkin muun osaston päällikkönä on metsäneuvos.

Metsähallitukselle kuuluvat asiat ratkaistaan — mikäli ne eivät kuulu jonkun virkamiehen ratkaistaviksi — metsähallituksen istunnossa. Istuntoon ottavat osaa pääjohtaja puheenjohtajana sekä jäsenenä ylijohtajat ja hallintojohtaja ja sen osaston tai erillisen toimiston päällikkö, jonka toimialaan käsiteltävä asia pääasiallisesti kuuluu. Metsähallintoasetuksen 18 §:n 1—7 kohdissa mainitut asiat käsitellään laajennotussa istunnossa johon osallistuvat pääjohtajan, ylijohtajien ja hallintojohtajan lisäksi myös osastojen ja erillisen toimiston päälliköt.

V. 1968 on metsähallituksen istuntoja ollut seuraavasti:

Istuntoja — Plena	68
Laajennettuja istuntoja — Förstärkta plena	22
Yhteensä — Sammanlagt	90

I. Forstförvaltningen

1. Forststyrelsen

Den 9 september 1966 stiftades lagen om forstförvaltningen (465/66). Lagen trädde i kraft den 1. 10. 1967 och med den upphävdes lagen om forstförvaltningens tjänster och befattningar av den 3 juni 1921 (166/21). Enligt lagen om forstförvaltningen gavs den 22. 9. 1967 förordningen om forstförvaltningen (421/67), som trädde i kraft den 1. 10. 1967. Med denna förordning upphävdes förordningen om forststyrelsen (167/21) av den 3. 6. 1921 med de därtill senare gjorda förändringarna. Lantbruksministeriet stadfäste den 16. 11. 1967 enligt 35 § 2 mom. i förordningen om forstförvaltningen forstförvaltningens proposition till dess arbetsordning. En förordning om forststyrelsens affärsverksamhet gavs den 17 maj 1968 (269/68).

Enligt förordningen om forstförvaltningen hör till forststyrelsen:

1) en planeringsavdelning, en skogsvårdsavdelning, en teknisk avdelning, en affärsavdelning och en fristående organisationsbyrå,

2) en avdelning för privatskogarna och en avdelning för forstundervisning, samt

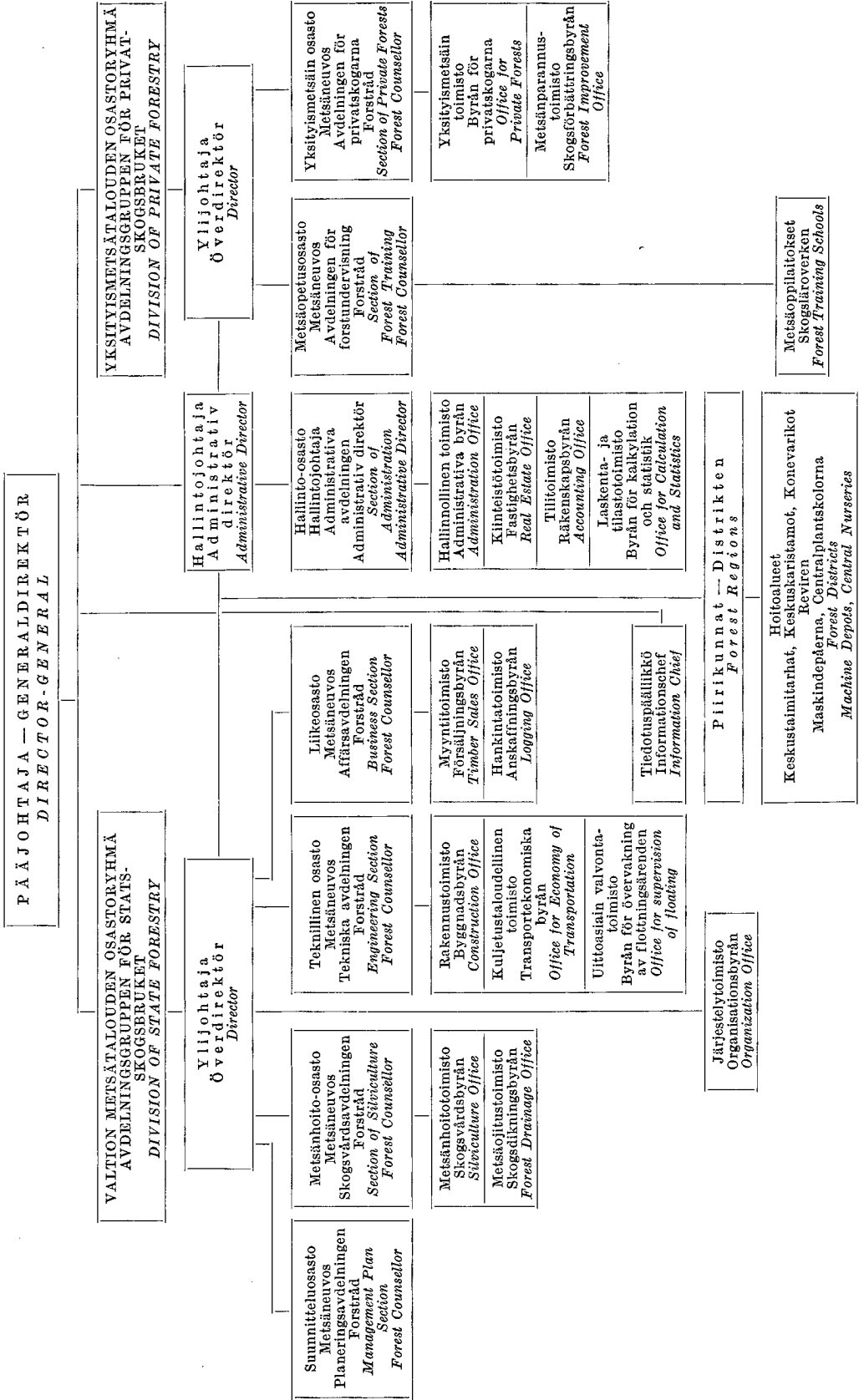
3) en administrativ avdelning.

Förutom generaldirektören finns i forststyrelsen två överdirektörer, varav den ena leder den i punkt 1 nämnda avdelningsgruppen för statskogbruket och den andra i punkt 2 nämnda avdelningsgruppen för privatskogbruket, samt en administrativ direktör, som är chef för den administrativa avdelningen. Varje annan avdelning förestås av ett forstråd.

Forststyrelsen angående ärenden avgöres — såvitt de ej tillkommer någon tjänsteman att avgöra — av forststyrelsens plenum. I detta plenum deltar forststyrelsens generaldirektör som ordförande samt som medlemmar överdirektörerna och den administrativa direktören samt den avdelningens eller fristående byråns chef i vars åligganden det behandlade ärendet i huvudsak hör. De i 18 § i punkterna 1—7 nämnda ärendena behandlas i ett utvidgat plenum vari deltar förutom generaldirektören, överdirektörerna och administrativa direktören även avdelningscheferna och den fristående byråns chef.

Under året 1968 höll forststyrelsen plena enligt följande:

Metsähallinnon organisaatiokaavio — Forstförvaltningens organisationschema — National Board of Forestry

2. Piirihallinto

Metsähallituksen alaiset valtionmaat jakaantuvat neljään piirikuntaan, jotka ovat Perä-Pohjolan, Pohjanmaan, Länsi-Suomen ja Itä-Suomen piirikunnat. Metsähallintoasetuksessa on piirikuntien lukumäärä vahvistettu kolmeksi, joka säännös tulee kuitenkin voimaan vasta 1. 6. 1970.

Perä-Pohjolan piirikuntaan kuului kertomusvuoden alkaessa 18 hoitoaluetta, Pohjanmaan piirikuntaan 20, Länsi-Suomen piirikuntaan 17 ja Itä-Suomen piirikuntaan 12 eli yhteensä hoitoalueita 67. Perä-Pohjolan piirikuntaan kuulunut Ylitornion hoitoalue lakkautettiin 1. 3. 1968 ja sen maat liitettiin Rovaniemen, Turtolan ja Meltauksen hoitoalueisiin. Hoitoalueiden lukumäärä oli siten kertomusvuoden päättyessä 66.

Länsi-Suomen piirikunnassa olevat Evon, Kuru, Tammelan, Tammisaaren ja Tuomarniemen hoitoalueet sekä Perä-Pohjolan piirikunnassa oleva Rovaniemen ja Itä-Suomen piirikunnassa oleva Nikkarilan hoitoalue ovat samannimisten metsäopistojen, Itä-Suomen piirikunnassa oleva Kouvolan hoitoalue Kotkan puutalousopiston, Länsi-Suomen piirikunnassa oleva Parkanon hoitoalue Satakunnan metsäkoulun ja Korkeakosken hoitoalue Helsingin yliopiston metsätutkintoon kuuluvien käytännöllisten töiden harjoitteluun ja havainnollisen opetuksen harjoitusalueina. Näiden hoitoalueiden hallintoa ja hoitoa varten antaa opetustoiminnasta johtuvat soveltamismääräykset metsähallitus.

3. Metsähallinnon toimihenkilöt

Kertomusvuoden aikana lakkautettiin yksi aluemetsänhoitajan virka ja siirrettiin neljä metsänhoitajan virkaa piirihallinnosta metsähallitukseen.

Seuraavasta asetelmasta käyvät selville metsähallinnon virat ja pysyväiset toimet 31. 12. 1968. Sopimuspalkkaisia näistä ovat pääjohtajan, ylijohdajien, yhden metsäneuvoksen, kolmen ylimetsänhoitajan ja yhden toimistometsänhoitajan virat.

2. Distriktsförvaltningen

Forststyrelsen underställda statsjordar äro indelade i fyra distrikt; Norra distriktet, Österbottens, Västra Finlands och Östra Finlands distrikt. Enligt förordningen om forstförvaltningen är antalet distrikt stadfast till tre, vilket dock träder i kraft först den 1. 6. 1970.

Till Norra Finlands distrikt hörde vid berättelseårets början 18 revir till, Österbottens distrikt 20, till Västra Finlands distrikt 17 och till Östra Finlands distrikt 12 dvs. sammanlagt 67 revir. Ylitornio revir, som tillhörde Norra Finlands distrikt, upphörde den 1. 3. 1968 och införlivades i Rovaniemi, Turtola och Meltauks reviren. Antalet revir var sålunda vid årets utgång 66.

De i Västra-Finlands distrikt belägna Evo, Kuru, Tammela, Ekenäs och Tuomarniemi revir, det i Norra Finlands distrikt belägna Rovaniemi och i Östra Finlands distrikt belägna Nikkarila revir äro övningsområden för forstinstitutet med samma namn, det i Östra Finlands distrikt belägna Kouvola revir är för Kotka trähushållningsinstitut, det i Västra Finlands distrikt belägna Parkano revir är för Satakunta forstskola, samt Korkeakoski revir övningsområde för de praktiska övningsarbeten och den åskådningssundervisning som hör till Helsingfors Universitetets fordringar för forstexamen. För förvaltningen och skötseln av dessa revir utfärdar forststyrelsen av undervisningsverksamheten påkallade tillämpningsdirektiv.

3. Funktionärerna vid forstförvaltningen

Under berättelseåret indrogs en revirforstmästartjänst och fyra forstmästartjänster överflyttades från distriktsförvaltningen till forststyrelsen.

Av den följande tabellen framgå forstförvaltningens tjänster och fasta befattningar den 31. 12. 1968. Avtalsavlönade äro av dessa tjänster generaldirektören, överdirektörerna, ett forstråd, tre överforstmästare och en byråforstmästare.

	Metsähallituksessa Vid forststyrelsen	Piirihallinnossa Vid distriktsförvaltningen	Yhteensä Summa
Pääjohtaja — Generaldirektör	1	—	1
Ylijohdajat — Överdirektörer	1	—	2
Hallintojohtaja — Administrativ direktör	1	—	1
Metsäneuvokset — Forstråd	6	—	6
Piirikuntapäälliköt — Distriktschefer	—	4	4
Aessori — Assessor	1	—	1
Toimistopäälliköt — Byråchefer	3	—	3
Ylimetsänhoitajat — Överforstmästare	8	8	16
Yli-insinöörit — Överingenjörer	2	—	2
Piiri-insinöörit — Distriktsingenjörer	—	4	4
Aluemetsänhoitajat — Revirforstmästare	—	59	59
Metsätaloudentarkastajat — Skogshushållningsrevisorer	3	4	7
Ylirevisori — Överrevisor	1	—	1
Asianvalvoja — Ombudsman	1	—	1
Ylitarkastajat — Överinspektörer	2	—	2

	Metsähallituksessa Vid forststyrelsen	Piirihallinnossa Vid distriktsförvaltningen	Yhteensä Summa
Toimistoinsinööri — Byråingenjör	1	—	1
Metsänhoitajat — Forstmästare	4	104	108
Toimistometsänhoitajat — Byråforstmästare	8	—	8
Kamreerit — Kamrerer	2	4	6
Aktuaari — Aktuarie	1	—	1
Tarkastaja — Inspektör	1	—	1
Apulaiskamreeri — Biträdande kamrer	1	—	1
Rakennusmestarit — Byggmästare	—	6	6
Metsäteknikot — Forsttekniker	—	255	255
Kartografi — Kartograf	1	—	1
Kirjaaja — Registrator	1	—	1
Pääkirjanpitäjä — Huvudbokförare	1	—	1
Varastonhoitaja — Förrådsförvaltare	1	—	1
Muuta konttorihenkilökuntaa — Övrig kontorspersonal .	54	15	69
Vahtimestarit — Vaktmästare	4	4	8
Yhteensä — Summa	111	467	578

Edellä olevaan eivät sisälly valtion metsäoppilaitosten vastaavat virat ja toimet. Metsäopistoissa on 7 johtajan, 13 metsänhoitajan ja 7 metsäteknikon eli yhteensä 27 virkaa tai pysyväästä tointa.

Ylimääräisiä toimia on kertomusvuonna ollut metsähallituksessa 49, piirihallinnossa 196 ja valtion metsäoppilaitoksissa 19. Virkoja ja toimia oli siten kaikkiaan metsähallituksessa 160, piirihallinnossa 663 ja valtion metsäoppilaitoksissa 46 eli yhteensä 869.

Edellisten lisäksi on metsähallinnossa työsuhteista henkilökuntaa, kuten 8 hankintametsänhoitajaa, vuodenajasta riippuen n. 400—450 työnjohtajaa, rakennusmestareita, toimistohenkilökuntaa jne.

4. Henkilökunnan ammatillinen kehittäminen ja kansainvälinen yhteistoiminta

Hirvaan kurssikeskuksessa, joka sijaitsee Rovaniemen metsäopiston yhteydessä, pidettiin metsähallinnon henkilökunnalle kertomusvuonna 5 erilaista kurssia ja koulutustilaisuutta, muualla kuitenkin eri metsäopistoissa ja kämpillä 32 eli yhteensä 37. Tilaisuuksiin sisältyi yhteensä 137 koulutuspäivää ja osallistui niihin 1 161 henkilöä. Näiden koulutustilaisuuksien aiheina oli m.m.:

yleiskurssit (aluemetsänhoitajien neuvottelupäivät, metsänhoitajien johtamistaidolliset kurssit, työnjohtajien peruskurssit sekä yleiskurssit),

metsänhoito ja ojitus (eri kurseja, jotka käsittelivät oja-aurausta talvella, soiden vaotusta, avosoiden ojitusta ja niiden valmistamista metsänviljelyä varten, metsäojien aurausryhmien johtajien kurssit, turvemaiden lannoitusretkeily, metsäteknikoiden metsänhoidollinen retkeily),

puutavaran hankinta (rankatyömaiden tiedotus- ja neuvottelutilaisuus, ranka-

I de föregående ingår ej de statliga forstläröanstalternas motsvarande tjänster och befattningar. Vid forstinstituten fanns 7 föreståndare-, 13 forstmästare-, och 7 forsttekniker-, dvs. 27 tjänster eller fasta befattningar.

Extraordinarie befattningar fanns vid forststyrelsen 49, vid distriktsförvaltningen 196 och vid de statliga forstläröanstalterna 19. Tjänster och befattningar fanns sålunda i allt vid forststyrelsen 160, vid distriktsförvaltningen 663 och vid statens forstläröanstalter 46, dvs. sammanlagt 869.

Förutom de förstnämnda fanns vid forstförvaltningen i arbetsavtalsförhållande såsom 8 anskaffningsforstmästare, beroende på årstiden 400—450 arbetsledare, byggmästare, kanslipersonal o.s.v.

4. Förkovrande av personalens fackliga utbildning samt det internationella samarbetet

Vid Hirvas kurscentral som är belägen på Rovaniemi forstinstituts område hölls under berättelseåret 5 kurser och skolningstillfällen av olika slag, på andra platser såsom vid olika forstinstitut och skogshärbärgen 32, eller inalles 37. Tillfällena innehöll inalles 137 kursdagar och deltagarantalet uppgick till 1 161. Ämnena vid dessa skolningstillfällen voro bl.a.:

allmänna kurser (revirforstmästarnas förhandlingsdagar, kurser i ledarförmåga för forstmästare, grundkurser och allmänna kurser för arbetsledare),

skogsvård och dikning (olika kurser, som omfattade dikesplogning på vintern, upptagandet av vattenfårar på mossar, dikning av öppna mossar och färdigställandet av dem för skogsodling, kurser för skogsdikesplogruppernas ledare, exkursion rörande gödsling av torvmarker, exkursion för forsttekniker rörande skogsvård),

virkesdrivning (informations- och förhandlingsdagar rörande drivning av klenvirkes-

hankintakurssit, leimikon arviointikurssit, pysty-puun mittauskurssit),

metsän arviointi (taloussuunnitelma-kurssit),

konekurssit (öljylämmityslaitteiden kurssi, autonkuljettajakurssi, traktorinkuljettajakurssi, räjäytystyökurssit),

muut kurssit (metsähallituksen syysseminaari sekä neuvottelu- ja informaatiotilaisuus, teknisten asiain kurssit, kämpparetkeily, jätkän kulttuuripäivät).

Edellä mainittuihin koulutustilaisuuksiin osallistui 527 metsänhoitajaa, 13 insinööriä tai muun akat. tutk. suorittanutta, 213 metsäteknikkoa, 184 metsätyönjohtajaa ja rakennusmestaria, 25 konttorihenkilökuntaan kuuluvaa, 5 kämppämäntää ja 194 metsätyömiestä.

Metsähallinnon henkilökuntaa on osallistunut runsaasti myös eri laitosten ja järjestöjen toimeenpanemiin koulutustilaisuuksiin ja retkeilyihin. Metsäviikon tilaisuuksiin ja syysmetsäpäiville on osallistunut runsaasti paitsi metsähallituksen myös piirihallinnon henkilökuntaa.

Useat metsähallinnon virkamiehet ovat osallistuneet kansainvälisten järjestöjen (FAO, ECE, ILO jne.) toimintaan, ulkomailla järjestettyihin kongresseihin ja retkeilyihin tai tehneet ulkomaisia opintomatkoja. Metsähallitus puolestaan on saanut ottaa vastaan runsaasti vieraita eri maista.

Metsähallituksen tiedonantolehteä, joka sisältää sekä ajankohtaisia ammattiasioita käsitteleviä artikkeleita että metsähallitusta koskevia uutisia, julkaistiin kertomusvuonna 4 numeroa. Kertomusvuonna oli lehdellä 14. vuosikerta.

5. Aloitetoiminta

Kertomusvuoden aikana saapui metsähallituksen aloitetoimikunnalle 11 aloitetta. Toimikunta käsiteli loppuun 11 aloitetta, joista kaksi oli tehty edellisenä vuonna. Käsitteilyn alaisena tai keskeneräisten kokeilujen vuoksi siirtyi kaksi aloitetta vuodelle 1969. Kertomusvuonna palkittiin seitsemän aloitetta seuraavasti: konetarkastaja Kosti Sutinen sai 300 mk:n aloitepalkinnon ja kunniakirjan pienten siemenerien käsittelyyn tarkoitettua lenninsiiven hankaajaa koskevasta aloitteestaan, metsänhoitaja Reino Viranko ja metsäteknikko Onni Frantti saivat yhteisesti 100 mk:n aloitepalkinnon ja kumpikin kunniakirjan lumikeppiä koskevasta aloitteestaan, metsäteknikko Jussi Röyttä sekä metsätyönopettajat Vihtori Holappa, Pekka Raivonen, Kalle Virrankari ja Juhani Väyrynen saivat yhteisesti 100 mk:n aloitepalkinnon ja kukin kunniakirjan avojuuri- ja rullatamivakkaa koskevasta aloitteestaan, metsänhoitaja Reino Viranko sai kunniakirjan aloitteestaan joka koski yhtenäisen työpuvun aikaansaamista metsähallituksen työntekijöille sekä metsätyöneuvoja Jouni Suopanki samoin kunniakirjan kaatovänkä-mittakeppi-yhdistelmää koskevasta aloitteestaan.

stammar, kurser för drivning av klenvirkesstammar, kurser för taxering av stämplingsposter, kurser för mätning av stående träd),

skogstaxering (kurser för uppgörandet av hushållningsplaner),

maskinkurser (kurs rörande oljevärmeggregat, bilchaufförkurs, traktorförarkurs, sprängarbetskurser),

övriga kurser (forststyrelsens höstseminarie samt förhandlings- och informationstillfälle, kurser rörande tekniska frågor, exkursion rörande förläggningar, skogsarbetarnas kulturdagar).

I ovannämnda skolningstillfällen deltog 527 forstmästare, 13 ingenjörer o.a. med akademisk utbildning, 213 forsttekniker, 184 skogsarbetsledare och byggmästare, 25 tillhörande kontorspersonal, 5 värdinnor för skogshärbärgen samt 194 skogsarbetare.

Forstförvaltningens personal har deltagit talrikt i av olika institutioner och organisationer föranstaltade skolningstillfällen och exkursioner. I skogsveckans och höstskogsdagarnas program deltog talrikt förutom forststyrelsens även distriktsförvaltningens personal.

Flere av forstförvaltningens tjänstemän deltog i internationella organisationers (FAO, ECE, ILO o.a.) verksamhet, i kongresser och exkursioner utomlands eller gjorde studieresor utomlands. Forststyrelsen å sin sida har fått emottaga talrika gäster från olika länder.

Forststyrelsens informationsblad, som innehåller både artiklar beträffande aktuella fackfrågor och forststyrelsen berörande nyheter, utkom under berättelseåret med 4 nummer. Berättelseåret var tidningens 14. årgång.

5. Initiativverksamhet

Under berättelseåret inkom till forststyrelsens initiativkommission 11 initiativ. Kommissionen slutbehandlade 11 initiativ, av vilka två hade gjorts under det föregående året. Två initiativ under behandling eller på grund av icke slutförda försök stodo över till året 1969. Under berättelseåret belönades sju initiativ enligt följande: maskininspektör Kosti Sutinen erhöill en initiativpremie på 300 mk och ett hedersdiplom för ett initiativ rörande en avvingare för små fröpartier, forstmästare Reino Viranko och forsttekniker Onni Frantti erhöillo gemensamt en initiativpremie på 100 mk och vardera ett hedersdiplom för ett initiativ om snökäpp, forsttekniker Jussi Röyttä samt skogsarbetslärarna Vihtori Holappa, Pekka Raivonen, Kalle Virrankari och Juhani Väyrynen erhöillo gemensamt en initiativpremie på 100 mk och envar ett hedersdiplom för ett initiativ rörande plantlåda för såväl barrots- som rullplantor, forstmästare Reino Viranko erhöill ett hedersdiplom för sitt initiativ rörande åstadkommandet av en enhetlig arbetskostym för forststyrelsens skogsarbetare samt skogsarbetsinstruktör Jouni Suopanki ävenledes ett hedersdiplom för sitt initiativ rörande kombinerad vändhake och måttkäpp.

6. Kehittämistöiminta

Metsähallituksen lokakuun 1 päivänä 1967 vimaan tulleen organisaatiouudistuksen yhteydessä lakkautettiin hankintateknillinen toimisto ja sen tehtäviä jatkaa erillisen järjestelytoimiston kehittämisjaosto. Sen päätehtävänä on edelleenkin puutavaran korjuun rationalisointi siihen liittyvine tutkimustehtävineen ja kokeiluineen. Kokonaan uutena toimintakenttänä on nyt ensimmäistä kertaa puun tuottamistoiminnan rationalisointi. Seuraavat tutkimusjulkaisut valmistuivat kertomusvuonna ja on ne julkaistu sarjassa »Metsähallituksen kehittämisjaoston tutkimusjulkaisuja».

- N:o 83 Selostus sahatukkien hakkuusta rankoina Jongunjoen hoitoalueen Kukkaron työmaalla.
- N:o 84 Koetyömaiden kustannusyhteenvedot hankintakaudelta 1963—64.
- N:o 85 Runkojen pystymittauskokeilu Hirvaan lähistöllä syksyllä 1967.
- N:o 86 Sahatukin 22. 9. 1967 käyttöön otetun minimilaadun muutoksen vaikutus hakuukertymän rakenteeseen Itä-Suomen piirikunnan alueella.
- N:o 87 B-tutkimus kesäajokelpoisesta moottorivarsitiestä; osaselvitys vuodelta 1966.
- N:o 88 Kelon lahoisuus Perä-Pohjolan piirikunnassa.
- N:o 89 Tappikarsitun 2—6 m tavaran hankinnan kokeilu, Itä-Suomen piirikunnan Valtimon hoitoalueessa.
- N:o 90 Työvaikeustekijöiden selvitys männyn taimien kourukuokkaistutuksessa.
- N:o 91 Tutkimus ajouravälin vaikutuksesta pinotavaran hakkuussa Pohjois-Suomessa.

Aikaisemmin aloitettujen puolikarsittujen runkujen ja tappikarsittujen runkujen hakkuututkimuksia jatkettiin talviolosuhteissa.

Hakkuun perustutkimusaineistoon perustuvan työvaihetaksan laadinta on aloitettu.

Pystymittausta ja automaattista tietojenkäsittelyä hyväksi käyttävän korjuutyömaasuunnittelun laatimista on suoritettu.

Puutavaran autokuljetustutkimuksen aineiston kerääminen on aloitettu.

Nestekaasu- ja polttoöljykäyttöisen moottorin lämmittimien kehittäminen on jatkettu. Näistä on saatu valmiiksi toimintakelpoiset koekappaleet, joilla kokeilu jatkuu.

Lisäksi on oltu tiiviissä yhteistyössä koneiden valmistajien ja myyjien kanssa metsäkoneiden konstruktioyksymyksissä ja valmiiden koneiden jaksotyökohtien parantamisessa.

6. Utvecklingsarbete

Enligt forststyrelsens nya organisation, som trädde i kraft den 1 oktober 1967 upphörde den drivningstekniska byrån och dess uppgifter överfördes till separata organisationsbyråns utvecklingssektion. Dess huvuduppgift är allt fort rationaliseringen av virkesdrivningen med de därtill anslutna forskningsuppgifterna och försöksverksamheten. Som ett helt nytt verksamhetsfält ingår nu för första gången rationaliseringen av virkesproduktionsverksamheten. De följande forskningsrapporterna färdigställdes under året och de publicerades i serien »Metsähallituksen kehittämisjaoston tutkimusjulkaisuja».

- Nr 83 (Redogörelse över huggningen av sågstock som hela stammar vid Kukkaron drivning i Jongunjoki revir).
- Nr 84 (Kostnadsammanställningarna för försöksdrivningarna under anskaffningsperioden 1963—64).
- Nr 85 (Försök rörande rotmätning av stammar i närheten av Hirvas under hösten 1967).
- Nr 86 (Inverkan av förändringen i minimikvaliteten hos sågstock, som tagits i bruk den 22. 9. 1967, på virkesutbytets struktur i Östra Finlands distrikt).
- Nr 87 (B-undersökning av motorbasvägarnas körbarhet under sommartid; delundersökning från år 1966).
- Nr 88 (Röten i rottorrt virke i Norra Finlands distrikt).
- Nr 89 (Försök rörande drivning av ruskvistat 2—6 m långt virke i Valtimo revir i Östra Finlands distrikt).
- Nr 90 (Utredning av arbetssvårighetsfaktorerna vid tallplantering med borrhacka).
- Nr 91 (Undersökning rörande inverkan av avståndet mellan körlederna vid huggning av klenvirke i norra Finland).

De tidigare påbörjade undersökningarna rörande huggning av halvkvistade stammar och ruskvistade slånor fortsattes under vinterförhållanden.

Uppställandet av arbetsskedetaxor på basen av materialet rörande grundforskning av huggning påbörjades.

Uppställandet av drivningsplaner på basen av rotmätning och med automatisk databehandling har utförts.

Insamlandet av material för en biltransportundersökning har påbörjats.

Utvecklandet av motorvärmare drivna med flytgas och brännolja har fortsatt. Av dessa har färdigställt funktionsdugliga prototyper med vilka försöken fortsätter.

Dessutom har man haft ett fast samarbete i konstruktionsfrågor med tillverkare och försäljare av maskiner och för förbättrandet av detaljer i färdiga maskiner.

7. Automaattinen tietojen käsittely

Vuoden 1968 alusta on metsähallituksen kirjanpito siirtynyt kokonaisuudessaan tietokoneilla hoidettavaksi. Koska metsähallituksen omassa käytössä on ollut vain reikäkorttilaitteisto, on kirjanpito kuten monet muutkin laajahkot tietokonesovellutukset ajettu valtion tietokonekeskuksessa.

Palkkalaskenta suoritetaan kolmena eri ohjelmalla, metsätyöpalkat, teknillisten töiden työpalkat ja virkapalkat. Kahdessa viimeisessä ATK-sovellutuksessa on olemassa henkilörekisteri, joka virkamiesten osalta sisältää henkilötunnusten lisäksi tietoja suoritetuista tutkimuksista, virkanimityksistä jne. Metsätyöpalkkalaskentaan sensijaan on jokaisen palkanmaksun yhteydessä ilmoitettava palkkaustietojen lisäksi henkilö- ja osoitetiedot.

Liiketoiminnassa on eri puutavaralajien hankinnan edullisuutta selvitetty tuloslaskelmien (kantorahalaskelmien) avulla. Tilitoimipaikoissa varastokorteilla käsin pidettävän puutavaravarastokirjanpidon tarkistamiseksi ja johdon tarpeita varten on edelleen laadittu tiliositeaineistoon perustuvia koneellisesti tehtyjä varastolistoja. ATK-käsittelyn kautta on saatu myös vuotuiset hakkuu- ja luovutuskertymätiedot.

Metsätalouden tarkastusten yhteydessä saatujen tietojen perusteella on tulostettu erilaisia metsätaloussuunnitelmiin kuuluvia yhdistelmiä.

8. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous

Metsäoppilaitosten, joita ovat metsäopistot, puutalousopesto, metsätyönjohtajakoulu ja metsäkoulu, toimintaa kuten myös metsätyön ammattiopetusta selostetaan luvussa III.1. »Metsäopetus».

Varsinaiset yhteismetsät, joihin kuuluvat muut paitsi asutusyhteismetsät, ovat metsähallituksen yksityismetsätalouden osaston valvonnassa (184/25). — Varsinaisista yhteismetsistä esitetään pinta-alatiedot jäljempänä luvussa III.2. »Varsinaiset yhteismetsät».

Yksityismetsätalouden edistäminen ja valvonta kuuluu metsähallituksen yksityismetsätalouden osastolle. Osaston alaisina toimivista keskusmetsälautakunnista ja piirimetsälautakunnista mainitaan luvussa III.3. »Yksityismetsätalouden edistäminen ja valvonta».

Valtion varoilla tuettava yksityismetsien tuoton kohottamista ja puutavaran kuljetuksen edistämistä tarkoittava toiminta kuuluu yksityismetsätalouden osaston tehtäviin. Sitä selostetaan luvussa III.4. »Metsänparannustoiminta».

Jäkälänviennin valvonta on annettu niinkään tämän osaston tehtäväksi ja on

7. Automatisk databehandling

Fr.o.m. början av året 1968 har forststyrelsens bokföring utförts helt med datamaskiner. Efter som forststyrelsen har i sitt eget bruk endast hålkortsutrustning, har bokföringen, såsom flere andra större databehandlingar körts vid statens databehandlingscentral.

Uträknandet av likviderna utföres med tre olika program, skogsarbetslönerna, de tekniska arbetenas arbetslöner och tjänstemannalönerna. Vid databehandlingen av de två sistnämnda finns ett personregister, som för tjänstemännens del omfattar förutom personkoder även uppgifter över avlagda examina, tjänsteutnämningar mm. Däremot bör för uträknandet av skogsarbetslönerna anges i samband med varje avlöning förutom uppgifterna för avlöningen även person- och adressuppgifterna.

För företagsekonomien har fördelaktigheten av de olika virkesexportmentens drivning utretts genom rotprisuträkningar. För kontroll av de i likvidpunkterna hållna förhand uträknade virkesbokföringen och för ledningens behov har man ytterligare sammanställt maskinellt förrädslistor på basen av bokföringsverifikat. Man har även fått genom automatisk databehandling de årliga avverknings- och överlåtelsemängderna.

I samband med revisionen av skogsbruket erhållna uppgifterna har använts för uppgörandet av olika slags sammanställningar rörande skogshushållningsplaner.

8. Den allmänna forstförvaltningen samt den privata skogshushållningen

Verksamheten vid forstläröanstalterna, som är forstinstitutet, trähushållningsinstitutet, skogsarbetsledareskolorna och forstskolorna, ävensom skogsarbetets yrkesutbildning redogöres i kapitlet III.1. »Forstundervisningen».

De egentliga samfällda skogarna, till vilka hänföres alla andra än de samfällda kolonisationsskogarna, stå under överinseende av avdelningen för privata skogarna (184/25). — Arealuppgifter beträffande de egentliga samfällda skogarna framgår i kapitlet III.2. »Egentliga samfällda skogar».

Övervakning och befrämjande av den privata skogshushållningen ankommer avdelningen för privata skogarna. Beträffande de under avdelningens överinseende stående centralskogsnämndernas och distriktskogsnämndernas verksamhet redogöres i kap. III.3. »Övervakning och befrämjande av den privata skogshushållningen».

Till avdelningens för privata skogarna uppgifter hör även den med statsmedel stödda verksamheten för höjandet av privata skogarnas produktivitet och befrämjandet av trävarutransporter. Härom redogöres i kap. III.4 »Skogsförbättringsverksamhet».

Till denna avdelnings uppgifter hör fortsättningsvis övervakningen av lavex-

sen tarkoituksena estää ala-arvoisen jäkälän maasta vienti. Tilastotietoja kertomusvuoden jäkälän viennistä esitetään luvussa III.5.

Heinäkuun 1 päivänä 1961 voimaan tullut palolaki (465/60) antaa metsähallitukselle tehtäviä palohälytyksen järjestämiseksi kesäkauden kuivana aikana. Tätä toimintaa selostetaan luvussa III.6 »Kulonvartiointi».

Yleinen kuljetuspolitiikka, metsätalouden ja uittoedun valvominen kuljetus-, tie- ja vesiasioissa kuuluu metsähallituksen teknilliselle osastolle. Toimituksista esitetään tietoja luvussa III.7.

Metsähallitukselle kuuluu 1. 4. 1962 voimaan tulleen vesilain (264/61) ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamisen yleinen valvonta uiton sekä metsänkasvun edistämistä tarkoittavan ojituksen osalta.

Uittoväyläkatselmuksista ym. toimituksista esitetään tietoja luvussa III.8.

porten, med ändamål att förhindra export av mindervärdig lav. Statistiska uppgifter beträffande lavexporten framlägges i kap. III. 5.

Brandlagen (465/60), som trädde i kraft den 1 juli 1961 ålägger forststyrelsen organisatoriska uppgifter för ernående av ett brandalarm-system under sommarens torra perioder. För denna verksamhet redogöres i kapitlet III.6.

Allmän transportpolitik, övervakning av skogshushållning och flottningsintressen i transport-, väg- och vattenfrågor åligger forststyrelsens tekniska avdelning. Beträffande dessa förrättningar framlägges uppgifter i avd. III.7.

Till forststyrelsens åligganden hör vidare den allmänna övervakningen av bestämmelserna i vattenlagen (264/61) som trädde i kraft den 1. 4. 1962, och på den baserade förordningar beträffande den allmänna övervakningen av flottning och av den dikning som avser befrämjandet av skogstillväxt.

Om flottledsbesiktningarna o.a. förrättningarna ges uppgifterna i kapitlet III.8.

II. Metsähallituksen metsät¹⁾

1. Pinta-ala

Seuraavassa taulukossa esitetään metsähallituksen metsien pinta-alan jakaantuminen tiluslajeihin piirikunnittain vuoden 1968 alussa.

Pinta-alat perustuvat metsätalousasiakirjoihin ja metsähallituksessa pidettäviin metsähallinnon maaomaisuusluetteluihin, joissa metsätalouden tarkastusten jälkeen tapahtuneet alan muutokset on otettu huomioon.

Kasvullinen metsämaa jakaantuu sadanneksina eri piirikuntien osalle seuraavasti: Perä-Pohjola 63.5 %, Pohjanmaa 23.4 %, Länsi-Suomi 5.1 % ja Itä-Suomi 8.0 %.

II. Forststyrelsens skogar¹⁾

1. Areal

Av följande tabell framgår statsskogarnas arealfördelning i ägoslag distriktsvis i början av år 1968.

Arealerna grunda sig på skoghushållningshandlingar och på de förteckningar över forstförvaltningens jordinnehav, som föras på forststyrelsen och i vilka de efter skoghushållningsrevisionerna inträffade arealökningarna eller -minskningarna beaktats.

Den växtliga skogsmarken fördelar sig procentuellt mellan de olika distrikten på följande sätt: Norra Finland 63.5 %, Österbotten 23.4 %, Västra Finland 5.1 % och Östra Finland 8.0 %.

Metsähallituksen metsien pinta-ala tiluslajeittain 1. 1. 1968

Arealfördelningen i ägoslag av forststyrelsens skogar den 1. 1. 1968

Area of State Forests by Types of Land Utilisation, Jan. 1st, 1968

Tiluslaji Ägoslag Land utilisation class	Perä-Pohjola Norra Finland North Finland	Pohjanmaa Österbotten Ostrobothnia	Länsi-Suomi Västra Finland West Finland	Itä-Suomi Östra Finland East Finland	Yhteensä Summa Total
	Pinta-ala, ha — Areal, ha — Area, ha				
1. Kasvullista metsämaata — Växtlig skogsmark — <i>Productive woodland</i>	2 534 986	935 847	204 853	317 482	3 993 168
2. Huonokasvuista metsämaata — Mindre växtlig skogsmark — <i>Woodland of low productivity</i> ..	908 100	210 682	29 526	67 879	1 216 187
3. Yhteensä metsämaata — Summa skogsmark — <i>Total woodland</i>	3 443 086	1 146 529	234 379	385 361	5 209 355
4. Joutomaata — Impediment — <i>Waste land</i> ..	2 353 757	503 962	71 508	58 852	2 988 079
5. Tontteja, viljelyksiä, teitä, varastoalueita yms. — Tomter, odlingr, vägar, upplagsplat- ser m.m. — <i>Dwelling sites, fields, roads, stor- age, yards etc.</i>	54 504	9 839	8 172	3 240	75 755
6. Maata yhteensä — Summa landareal — <i>Land total</i>	5 851 347	1 660 330	314 059	447 453	8 273 189
7. Vesiä — Vattendrag — <i>Water</i>	321 844	117 297	16 320	33 188	488 649
8. Pinta-ala vesineen — Arealen jämte vatten- drag — <i>Area incl. water</i>	6 173 191	1 777 627	330 379	480 641	8 761 838

Seuraavasta taulukosta käy selville metsähallituksen metsien käyttötarkoituksen mukainen ryhmitys tiluslajeittain.

Av följande tabell framgår forststyrelsens skogar, grupperade användningsvis enligt ägoslag.

¹⁾ Seuraavassa esitettäviin metsähallituksen metsiä koskeviin tilastotietoihin sisältyvät kunkin piirikunnan kohdalla myös sen toimialueella olevien valtion metsäoppilaitosten harjoitusohitoalueiden tiedot.

¹⁾ I de i det följande framställda uppgifterna om forststyrelsens skogar ingår för varje distrikts del även uppgifterna om de statliga forstläroverkens övningsrevir inom distriktets verksamhetsområde.

Metsähallituksen metsien koko maa-alasta (8 273 189 ha) on vain 73.0 % eli 6 036 134 ha metsähallinnon taloustoiminnan piirissä. Eri piirikunnissa ovat vastaavat sadannekset: Perä-Pohjolassa 63.3 %, Pohjanmaalla 97.1 %, Länsi-Suomessa 91.1 % ja Itä-Suomessa 96.6 %.

Av den totala landarealen av forststyrelsens skogar (8 273 189 ha) befinner sig blott 73.0 % eller 6 036 134 ha inom området för forstförvaltningens ekonomiska verksamhet. I de skilda distrikten äro motsvarande procenttal: I Norra Finland 63.3 %, i Österbotten 97.1 %, i Västra Finland 91.1 % och i Östra Finland 96.6 %.

Metsähallituksen hallinnassa olevien maiden pinta-alat 1. 1. 1968

Under forststyrelsens förvaltning stående markområden, arealfördelning den 1. 1. 1968

Tiluslaji ja käyttötarkoitus Ägostag och användning	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Yhteensä Summa
	Pinta-ala, ha — Areal, ha				
Taloustoiminnan piirissä olevat alueet — Inom det ekonomiska verksamhetsfältet befintliga områden					
1. Kasvullista metsämaata — Växtlig skogsmark	2 136 255	906 534	189 835	309 594	3 542 218
2. Huonokasvuista metsämaata — Mindre växtlig skogsmark	509 995	206 031	26 988	66 492	809 506
3. Yhteensä metsämaata (kohdat 1—2) — Inalles skogsmark (punkt 1—2) ..	2 646 250	1 112 565	216 823	376 086	4 351 724
4. Joutomaata — Impediment	1 053 152	493 507	64 621	54 833	1 666 113
5. Tontteja, viljelyksiä, teitä, voimansiirtolinjojen johtoaukeita, sorakuoppia yms. — Tomter, odlingar, kraftledningslinjer, sandtäkt o. s. v.	6 427	5 556	4 817	1 497	18 297
6. Yhteensä (kohdat 3—5) — Inalles (punkt 3—5)	3 705 829	1 611 628	286 261	432 416	6 036 134
Taloustoiminnan piirin ulkopuolella olevat alueet — Utom det ekonomiska verksamhetsfältet befintliga områden					
7. Luonnon- ja kansallispuistoja—Natur- och nationalparker	111 128	13 837	3 177	1 184	129 326
8. Aarnialueita ym. - Naturreservat m.m.	23 692	5 209	4 835	6 046	39 782
9. Puistometsiä — Parkskogar	63 465	2 501	4 770	2 757	73 493
10. Suojametsäalueita ¹⁾ — Skyddsskogar ²⁾	1 791 144	—	—	—	1 791 144
11. Asutustoimintaan varatut alueet — För kolonisation reserverade områden	82 519	22 809	10 961	1 551	97 840
12. Yleishyödylliset ym. alueet — Allmännyttiga o.a. områden	93 570	4 346	4 055	3 499	105 470
13. Yhteensä (kohdat 7—12) — Inalles (punkt 7—12)	2 145 518	48 702	27 798	15 037	2 237 055
Maata yhteensä (kohdat 6 ja 13)—Inalles jord (punkt 6 och 13)	5 851 347	1 660 330	314 059	447 453	8 273 189
Vesiä — Vatten	321 844	117 297	16 320	33 188	488 649
Pinta-ala vesineen — Areal incl. vatten	6 173 191	1 777 627	330 379	480 641	8 761 838

¹⁾ 16. 12. 1927 annetun asetuksen mukaisesti muodostettuun suojametsäalueeseen kuuluu valtionmaata 3 064 381 ha. Siitä on luettu 1 103 858 ha ryhmiin 1—5 ja 169 379 ha ryhmiin 7—9, 11 ja 12.

²⁾ Till det enligt förordningen av den 16. 12. 1927 bildade skyddsskogsområdet hör 3 064 381 ha statsjordar av vilken areal 1 103 858 ha har hänförs till grupperna 1—5, samt 169 379 ha till grupperna 7—9, 11 och 12.

2. Metsien arvioiminen ja metsätalouden järjestely

Metsätalouden tarkastukset ja taloussuunnitelmat

Uudet taloussuunnitelmat on vahvistettu Raudanjoen, Viitasaaren ja Tammisaaren hoitoalueille. Valmistusvaiheessa ovat Kemihaaran, Kemin, Sallan, Kiannan, Koitereen ja Keski-Hämeen hoitoalueiden metsätaloussuunnitelmat.

Kenttätöiden osalta loppuun sekä kartanselitys- ja metsänarviokirjojen osalta laadintavaiheeseen saatiin työt Kuhmon, Sotkamon, Lieksan, Virtain ja Laukaan hoitoalueissa.

Keskeneräisiksi jäivät kenttätöet Kittilän ja Ilomantsin hoitoalueissa.

Kartoitustyöt

Perä-Pohjolan piirikunnassa uudiskartoitettiin ilmakuvia hyväksi käyttäen Kittilän hoitoalueesta 243 000 ha. Pohjanmaan piirikunnassa saatiin päätökseen Kuhmon hoitoalueen kartoitus ilmakuvilta (kertomusvuonna 29 300 ha) ja suoritettiin loppuun kertomusvuonna aloitettu Sotkamon hoitoalueen ilmakuvakartoitus (35 100 ha). Länsi-Suomen piirikunnassa valmistui edellisenä vuonna aloitettu Virtain hoitoalueen kartoitus (ilmakuvakartoitus 3 400 ha ja vanhojen karttojen pohjalta 2 900 ha) sekä Laukaan hoitoalueen kartoitus ilmakuvakarttoja pohjana käyttäen (6 000 ha). Itä-Suomen piirikunnassa Ilomantsin hoitoalueessa kartoitettiin ilmakuvilta 8 400 ha ja vanhojen karttojen pohjalta 32 000 ha.

Metsätalouden tarkastuksiin liittyviä talouskartastoja valmistui vuoden aikana painosta Kemin, Keski-Hämeen, Tammisaaren ja Koitereen hoitoalueille yhteensä 27 karttalehteä. Painosmäärä vaihteli 165—470 kpl. Lisäksi valmistui Ylikemin hoitoalueen entisestä Kemijärven hoitoalueesta liitetystä osista talouskartta (120 kpl). Ranuan hoitoalueen talouskarttoista (3 karttalehteä) otettiin 260 kappaleen lisäpainos.

Hoitoalueiden yleiskarttoja (yleissilmäyskarttoja) painettiin vuoden aikana Kajaanin, Kivijärven, Viitasaaren, Tammisaaren ja Nikkarilan hoitoalueille. Tammisaaren hoitoalueen neliosaista yleiskarttaa painettiin 400—600 kpl., muiden yleiskarttojen painosmäärä oli 1 200—1 290 kpl. Kertomusvuonna aloitettiin yleiskarttojen painaminen metsähallituksen omassa offset-painossa.

Tämän lisäksi on karttamateriaalia toimitettu piirihallinnolle tarpeen mukaan joko painettuna tahi valokopioina. Vuoden aikana jatkettiin uuden kaikkia metsähallituksen metsiä koskevan yleiskartan valmistamista.

Erikoismetsät

Ks. kohta »15. Luonnonsuojelu» sivulla 55.

2. Skogstaxering och skogsindelning

Skogshushållningsrevisioner och hushållningsplaner

De nya skogshushållningsplanerna har stadfästas för Raudanjoki, Viitasaari och Ekenäs revir. Skogshushållningsplanerna för Kemihaara, Kemi, Salla, Kianta, Koitere och Keski-Häme revir är under arbete.

För Kuhmo, Sotkamo, Lieksa, Virrat och Laukaa revirens del slutfördes fältarbetena; kartabeskrivningarna och taxeringslängderna påbörjades.

Fältarbetena för Kittilä och Ilomantsi revir förblev oavslutade.

Kartläggningens arbeten

I Norra Finlands distrikt nykartlades med flygfotografier 243 000 ha av Kittilä revir. I Österbottens distrikt slutfördes kartläggningens arbetena med flygfotografier för Kuhmo revirets (29 300 ha under berättelseåret) och slutfördes den under berättelseåret påbörjade flygkartläggningen (35 100 ha) i Sotkamo revir. I Västra Finlands distrikt färdigställdes kartläggningen i Virrat revir, som påbörjades under det föregående året (flygkartläggning 3 400 ha och på basen av gamla kartor 2 900 ha) samt kartläggningen i Laukaa revir på basen av flygbildkartor (6 000 ha). I Östra Finlands distrikt kartlades från flygbilder 8 400 ha och på basen av gamla kartor 32 000 ha i Ilomantsi revir.

Hushållningskartor i anslutning till skogsbrukets revision utkom under året från tryck för Kemi, Keski-Häme, Ekenäs och Koitere reviren sammanlagt 27 kartblad. Upplagan varierade mellan 165—470 st. Dessutom färdigställdes en hushållskarta över de delar av Kemijärvi reviret, som införlivats i Ylikemi reviret (120 st.). Av hushållningskartorna (3 kartblad) för Ranua revir togs en ytterligare upplaga på 260 st.

Översiktskartor över reviren trycktes under året för Kajaani, Kivijärvi, Viitasaari, Ekenäs och Nikkarila reviren. Av översiktskartan i fyra delar över Ekenäs revir trycktes 400—600 st., de andra översiktskartornas upplaga var på 1 200—1 290 st. Under berättelseåret begynte man trycka översiktskartor i forststyrelsens eget offsettryckeri.

Härutöver har reviren försetts med kartor antingen tryckta eller som ljuskopior enligt behov. Under året fortsattes färdigställandet av en översiktskarta över samtliga forststyrelsens skogar.

Specialskogar

Se punkt »15. Naturskydd» sida 55.

3. Liiketoiminta

Yleinen tilanne

Jo muutamia vuosia jatkunut laskukausi kääntyi selväksi nousuksi useimmilla puunjalostustuotteiden päämarkkina-alueilla. Kasvaneet tuotteiden myyntimäärät, jonkin verran kohonneet hinnat, vientimaksujen alentaminen sekä taloudellisen vakauttamissopimuksen antama varmuus kustannustason kurissapysymiseen olivat pääasialliset syyt siihen, että puuta jalostavan teollisuuden toimintaedellytykset vuonna 1968 parainivat selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Lisääntynyt toiminta varsinkin vuoden loppupuoliskolla pakoitti teollisuuden varautumaan lisääntyneeseen raakapuun tarpeeseen. Kun sopimukseen paperipuun hintasuositukseksi päästiin myös metsänomistajia tyydyttävien hintojen syyskuussa, oli luotu edellytykset edellisestä kaudesta kasvaneille hakkuille. Hakkuumäärät kasvoivatkin syyskuukausien aikana edellisestä kaudesta huomattavasti.

Sahatavaran vientimäärä kuvastaen parantunutta markkinatilannetta kasvoi edellisestä kaudesta 14 %:lla 845 000 std:iin. Myös selluloosan vientimäärä kasvoi suhteellisen paljon eli 7 %:lla n. 2.1 milj. tonniin. Kasvu tapahtui yksinomaan sulfaattiselluloosassa, sulfiittiselluloosan vientimäärä oli edelleen laskeva. Paperin ja pahvin viennissä oli kasvua n. 8 % ja niiden yhteinen vientimäärä nousi n. 3 milj. tonniin. Vanerin vienti jatkoi kasvua, nyt 12 %:lla 540 000 m³:iin. Voimakkaasti kasvoi niinkään lastulevyn vienti, kasvua oli peräti 58 %, viety määrä oli silti vain 119 000 tonnia.

Hakkuuvuonna 1967—68 hakattiin kaikkiaan n. 43.5 milj. p-m³ markkinatavaraa. Hakkuut olivat siis edellisestä kaudesta pienentyneet n. 1.3 milj. p-m³ eli n. 3 %. Kuten jo on mainittu syksyn lisääntyneet hakkuumäärät ennustivat seuraavalle kaudelle selvästi suurempaa hakkuutulosta. Havusahatukkien hakkuumäärä oli kasvanut vähän, kun taas havupaperipuiden ja polttopuiden hakkuumäärät olivat vähentyneet edellisestä kaudesta runsaasti. Koivupaperipuiden hakkuumäärä oli sen sijaan parantunutta markkinatilannetta kuvastavana lisääntynyt varsin runsaasti eli peräti n. 46 %:lla.

Vuoden 1968 talvikausi oli metsätöiden suorittamiselle edullinen. Syksyllä satoi sitävästoin runsaasti lunta jo aikaisin, ennen maan jäätymistä. Puutavaran kuljetus pääsi tämän vuoksi vain hitaasti käyntiin.

Metsäpalkkoja korotettiin vuoden aikana kahdesti, 1. 1. 1968 alkaen 2.8 % ja 1. 7. 1968 alkaen 3.6 %:lla. Työrauha metsätöissä säilyi koko vuoden.

Sahapuiden myynti

Metsähallitus tarjosi havusahatukkeja myytäväksi kolmella myyntikuulutuksella seuraavat määrät:

3. Affärsverksamhet

Det allmänna läget

Den redan under några år fortsatta lågkonjunkturen vände sig klart till en högkonjunktur på de flesta träförädlingsprodukternas huvudmarknadsområdena. De allt större försäljningsmängderna av produkter, de något stegade priserna, de nedsatta exportavgifterna och den trygghet, om att kostnadsnivån inte stiger, som det ekonomiska stabiliseringsavtalet givit, voro de huvudsakliga orsakerna till, att förutsättningarna för träförädlingsindustrins verksamhet förbättrades avsevärt år 1968 från det föregående året. Den ökade verksamheten särskilt under årets senare hälft tvingade industrin att reservera sig för ett ökat råvarubehov. Då man lyckades träffa ett avtal för massavedens prisrekommendation i september, som tillfredsställde även skogsägarna, hade man skapat förutsättningarna för från det föregående året ökade avverkningsmängder. Avverkningsmängderna ökade även under höstmånaderna betydligt från den föregående.

Sågvaruexporten, som uttrycker det förbättrade marknadsläget, ökade från det föregående året med 14 % till 845 000 std. Även celluloosexporten ökade förhållandevis mycket med 7 % till 2.1 milj. ton. Ökning förekom endast för sulfatcelluloosans del, medan sulfatcelluloosexporten fortsatt att minska. Exporten av papper och kartong har ökat med c. 8 % och dessas gemensamma export ökade till c. 3 milj. ton. Exporten av faner fortsatt att öka, nu med 12 % till 540 000 m³. Ävenså ökade exporten av spånskivor starkt. Ökningen var rent av 58 %. Exporten var dock endast 119 000 ton.

Under avverkningsåret 1967—68 höjgs i allt c. 43.5 milj. m³ marknadsvirke. Avverkningarna hade således minskat från den föregående perioden med c. 1.3 milj. m³, dvs. med c. 3 %. Såsom redan nämnts förespå de ökade avverkningsmängderna på hösten en tydligt större avverkningsmängd för en följande perioden. Mängden avverkad barrstock hade ökat litet, medan mängden barmmassaved och brännved hade minskat mycket från den föregående perioden. Mängden avverkad björkmassaved hade däremot ökat mycket, som ett uttryck för det förbättrade marknadsläget, dvs. med rent av c. 46 %.

Vintern 1968 var med hänsyn till utförandet av skogsarbeten förmånlig. På hösten snöade det däremot rikligt redan tidigt före marken var frusen. För den skull kom virkeskörlorna endast långsamt i gång.

Skogsarbetslönerna höjdes under året två gånger, den 1. 1. 1968 med 2.8 % och den 1. 7. 1968 med 3.6 %. Arbetsfreden bibehölls under hela året i skogsarbetena.

Försäljning av sågtimmer

Forststyrelsen bjöd barrsågstock till salu med tre försäljningskungörelser i följande kvantiteter:

Piirikunta Distrikt	Runkoa Stammar	1 000 j ³ 1 000 f ³
Perä-Pohjola — Norra Finland	789 748	6 592
Pohjanmaa — Österbotten	1 248 644	10 460
Länsi-Suomi — Västra Finland	352 955	3 999
Itä-Suomi — Östra Finland	665 286	7 433
Yhteensä — Summa	3 056 633	28 484

Lisäksi tarjottiin sahapuita työllisyyden turvaamiseksi järjestetyiltä hakkuilta sekä tuulenskaatopuita ym. sahapuita yhteensä 2 053 200 j³. Kaikkiaan tarjottiin kertomusvuonna ostettavaksi 30 537 100 j³ sahapuita.

Tarjotusta määrästä tuli myydyksi kaikkiaan:

Dessutom utbjöds sågstock från hyggen, som anordnats för tryggheten av sysselsättningen samt vindfällan o.a. sågtimmer sammanlagt 2 053 200 f³. Sammanlagt utbjöds under berättelseåret för försäljning 30 537 100 f³ sågtimmer. Av den utbudna mängden försälldes totalt:

Piirikunta Distrikt	1 000 j ³ 1 000 f ³	%	keskihinta, mk/j ³ medelpris, mk/f ³
Perä-Pohjola — Norra Finland	7 574	99	1,77
Pohjanmaa — Österbotten	10 994	100	1,80
Länsi-Suomi — Västra Finland	4 018	97	2,08
Itä-Suomi — Östra Finland	7 520	98	1,99
Yhteensä — Summa	30 106	99	1,88

Edellisestä vuodesta havusahatukkiin luovutuspaikkahinta nousi n. 16 %.

Leveranspriset för sågstock steg från föregående året med 16 %.

Hankintatoiminta

Metsähallituksen toimesta hakattiin kertomusvuonna erilaista puutavaraa 5 131 000 p-m³. Tällöin on 20 j³ järeää tavaraa katsottu vastaavan yhtä p-m³. Edelliseen vuoteen verrattuna määrä on noussut 403 000 p-m³ eli 8.5 %. Seuraava taulukko esittää hakkuumäärien jakaantumisen piirikunnittain ja puutavaralaaduittain.

Leveransverksamhet

Under berättelseåret anskaffades vid forstförvaltningen 5 131 000 m³ virke av olika sortiment. Härvid har 20 f³ grovt virke beräknats motsvara en m³ travat mått. Jämförd med förra årets mängder var den 403 000 m³ eller 8.5 % större än föregående år. Leveransmängdens fördelning distriktsvis och enligt sortiment framgår av följande uppställning.

Hakattu puutavaramäärä v. 1968 — Avverkningsmängd år 1968

Piirikunta Distrikt	Järeä tavara Grovt virke	Ainespino- tavara Travat gagnvirke	Pienpuu Klent virke	Yhteensä Summa	Järeä tavara Grovt virke	Ainespino- tavara Travat gagnvirke	Pienpuu Klent virke
	1 000 p-m ³ — m ³				%		
Perä-Pohjola — Norra Finland	408	1 175	17	1 600	25.5	73.5	1.0
Pohjanmaa — Österbotten	653	1 134	43	1 830	35.7	62.0	2.3
Länsi-Suomi — Västra Finland	263	326	19	608	43.2	53.6	3.2
Itä-Suomi — Östra Finland	477	604	12	1 093	43.6	55.2	1.2
Yhteensä — Summa	1 801	3 239	91	5 131	35.1	63.1	1.8

Hankintatyöt toteutettiin aluemetsänhoitajien paikallisen johdon alaisena. Piirikuntakontto-reissa oli hankintatöiden valvojina kahdeksan hankintametsänhoitajaa. Tämän lisäksi on piiri-

Avverkningsarna utfördes under ledning av de lokala revirforstmästarna. Vid distriktskontoren tjänstgjorde 8 anskaffningsforstmästare som övervakare av anskaffningsarbetena. Dessutom har

kuntakonttoreissa, Länsi-Suomea lukuunottamatta, ollut metsänhoitaja työkonoiden käytön ohjaamista ja työn valvontaa varten.

Vuosityöntekijöiden määrä metsähallinnon töissä oli kertomusvuonna 7 478 eli 1.9 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Työvoimasta oli 4 669 eli 62 % puutavaran hankintatöissä ja 2 809 muissa töissä. Suurimmillaan työvoima oli helmikuun lopussa, jolloin töissä oli 9 962 työntekijää. Edellisen vuoden työvoiman huippu oli 10 672 työntekijää. Vilkkaimpina aikoina metsähallinnon työmailla oli käytössä 3 780 moottorisaha, 490 kuorma-autoa ja 1 300 traktoria.

Hankintavarausten arvo oli kertomusvuoden alussa 60.5 mmk ja vuoden lopussa 54.8 mmk. Varaston arvo pieneni kertomusvuoden kuluessa 5.7 mmk:lla. Varastossa oli vuoden lopussa 2.8 milj. k-m³ puutavaraa.

Puutavaran luovutusmäärät ja niistä saadut hinnat

Metsähallituksen metsistä kertomusvuoden aikana luovutetun puutavaran myyntihinta oli 156.5 mmk eli 6 % pienempi kuin v. 1967. Hankitun puutavaran myyntihinta oli 152.5 mmk ja pystyyn myydyin 4.0 mmk. Suurin osa luovutetusta puutavarasta on myyty ostajan tai myyjän tarjoukseen perustuvalla myyntisopimuksella. Nämä kauppakirjamyyntit käsittivät 151.3 mmk eli 97 % myynnin arvosta. Piirihallinnon kauppakirjamyyntin arvo oli 5.2 mmk eli 3 % myynnistä. Edellisiin sisältyvät hakkutähteistä ja maapuista tehdystä puutavarasta saadut myyntitulot 0.8 mmk.

Edelliseen vuoteen verrattuna lisääntyivät järeän puutavaran myyntiluovutukset 0.3 milj. j³ eli 1 % ja pinotavaran myyntiluovutukset vähenivät 74 000 p-m³ eli 2 %. Hankintamyynnin osuus oli järeästä puutavarasta 92 % ja pinotavarasta 85 %.

Puutavaran myynti vientiin kertomusvuoden aikana käsitti pinotavaraa tai paperipuuraankaa 36 000 p-m³ ja järeää puuta 318 000 j³.

vid distriktskontoren utom i Västra Finland varit anställd en forstmästare för att leda och övervaka maskinparkens användning.

Antalet årsarbetare i forstförvaltningens arbeten var under året 7 478, dvs. 1.9 % större än under det föregående året. Av arbetskraften var 4 669, dvs. 62 % i virkesdrivningsarbeten och 2 809 i övriga arbeten. Mängden arbetskraft var störst i slutet av februari, varvid 9 962 arbetare var sysselsatta. Kulminationen beträffande arbetskraften var under det föregående året 10 672 man. Under den livligaste perioden fanns vid forstförvaltningens drivningar 3 780 motorsågar, 490 lastbilar och 1 300 traktorer.

Leveransvirkesförrådets värde var i berättelse-årets början 60.5 mmk och vid årets utgång 54.8 mmk. Lagervärdet har under berättelseåret sjunkit med ca 5.7 mmk. Lagermängden utgjorde vid slutet av året 2.8 milj. m³f virke.

De utleverade virkesmängderna och erhållna pris

Värdet av den ur forststyrelsens skogar utleverade virkesmängden var under året 156.5 mmk, dvs. 6 % mindre än år 1967. Leveransvirkets pris var 152.5 mmk och det rotförsälda virkets 4.0 mmk. Största delen av det utleverade virket försålles enligt försäljningsavtal på basen av köparens och försäljarens bud. Dessa köpebrevsförsäljningar omfattade 151.3 mmk, dvs. 97 % av försäljningsvärdet. Värdet av distriktsförvaltningens försäljningskontrakt uppgick till 5.2 mmk, dvs. 3 % av försäljningen. I det föregående ingå 0.8 mmk försäljningsinkomster från hyggesavfall och lågor upphugget virke.

Jämfört med det föregående året ökade mängden försäld grovt virke med 0.3 milj. f³, dvs. 1 % och försäld klenvirke minskade med 74 000 m³, dvs. 2 %. Leveransförsäljningens andel av det grova virket utgjorde 92 % och av klenvirket 85 %.

Virkesförsäljningen för export omfattade under året 36 000 m³ klenvirke eller massavedsslanor och 318 000 m³f grovt virke.

Järeän puutavaran luovutukset — Utlevering av grovt virke — *Amounts of Large-Sized Timber Delivered*

Puutaveralaji Virkesortiment <i>Kind of timber</i>	Hankintamyynni Leverans <i>Delivery sales</i>	Pystymyynti Försäljning på rot <i>Sales on the stump</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1 000 j ³ — 1 000 f ³ — 1 000 cu.ft.			
Havupuutukit — Barrträdsstock — <i>Softwood logs</i>	31 828	2 727	34 555
Lehtipuutukit — Lövträdsstock — <i>Hardwood logs</i>	744	8	752
Ratapölkkyt — Släpers — <i>Sleepers</i>	1 591	148	1 739
Erikoispuut — Specialvirke — <i>Special timber</i>	1 151	46	1 197
Yhteensä — Summa — Total	35 314	2 929	38 243

Pinotavaran luovutukset — Utleverering av travat virke — Amounts of Cordwood Delivered

Puutavaralaji Virkesortiment Kind of timber	Hankintamyynti Leverans Delivery sales	Pystymyynti Försäljning på rot Sales on the stump	Yhteensä Summa Total
	1 000 pm ³ — 1 000 m ³ — 1 000 cu.m. piled measure		
Kuusipaperipuut — Granmassaved — <i>Spruce pulpwood</i> . . .	1 347	145	1 492
Mäntypaperipuut — Tallmassaved — <i>Pine pulpwood</i>	1 631	302	1 933
Kaivospuut — Gruvprops — <i>Pitprops</i>	0	—	0
Koivupaperipuut — Björkmassaved — <i>Birch pulpwood</i>	464	92	556
Haapapaperipuut — Aspmassaved — <i>Aspen pulpwood</i>	10	1	11
Polttopuut — Brännved — <i>Firewood</i>	134	109	243
Ohutpuut — Klenmassaved — <i>Small sized round wood</i>	9	0	9
Muu pinotavara — Annat travat virke — <i>Other cordwood</i> . .	4	6	10
Yhteensä — Summa — Total	3 599	655	4 254

Seuraavassa esitetään tärkeimpien puutavara-
lajien keskimääräiset kiintokuutiometriä kohden
lasketut kantohinnat kertomusvuoden luovutuk-
sissa.

Nedan framlägges de viktigaste virkesorti-
mentens stubbhyror uträknade per fastkubik-
meter vid berättelseårets utlevereringar.

Tärkeimpien puutavaralajien keskimääräiset kantohinnat — De viktigaste virkesortimentens stubbhyror i medeltal

Puutavaralaji Virkesortiment	Hankintamyynti Leverans				Pystymyynti Försäljning på rot			
	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland
	mk/k-m ³ — m ³ f							
Sahapuut — Sägvirke	20.35	22.87	37.14	31.21	15.88	24.32	32.41	28.75
Erikospuut — Specialvirke	25.05	29.59	48.73	50.90	22.12	20.13	—	—
Lehtipuutukit — Lövträdsvirke	—	32.32	32.32	27.77	—	—	—	—
Kuusipaperipuut — Granmassaved	11.53	15.02	25.45	17.70	5.75	8.16	19.73	10.99
Mäntypaperipuut — Tallmassaved	7.46	12.43	18.97	14.51	2.72	5.49	13.83	6.42
Koivupaperipuut — Björkmassaved	3.69	2.59	10.08	6.59	2.06	—	—	1.96
Polttopuut — Brännved	0.06	4.14	9.72	6.64	2.70	4.72	6.04	3.23

Hankintamyyntien ja pystymyyntien hinnat
eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään,
koska niiden määrät alueellisesti vaihtelevat.

Taulukossa »Luovutuskertymä ja kantohinta-
tulo» sivuilla 24—25 ovat myös järeän puutava-
ran määrät ilmoitettu tod. k-m³:nä. Nämä on
saatu latvaläpimitan mukaisista tekn. k-m³-mää-
ristä muuntelukujen avulla ottamalla huomioon
kapeneminen sekä läpimitan alaspäin pyöristämi-
sistä ja tasausvarasta aiheutuvat korjaustekijät.
Myyntimuotoja on kolme: pystymyynti, hankinta
ja muut luovutukset. Ryhmä »muut luovutukset»
käsittää mm. metsähallinnon omiin tarpeisiin
ilman laskutusta käytetyt sekä metsähallituksen
metsien vuokra-asukkaille ja metsähallinnon vir-
vakunnalle luovutetut puut. Aikaisempina vuosi-
na hukkapuiksi jääneitä hakkuutähteitä ja rai-
vauspuita sekä maapuita on luovutettu 142 000
k-m³, joista Perä-Pohjolasta 98 000 k-m³, Poh-
janmaalta 35 000 k-m³, Länsi-Suomesta 5 000
k-m³ ja Itä-Suomesta 4 000 k-m³. Näiden määrät
ja niistä saatu kantohintatulo eivät sisälly tau-
lunon »Luovutuskertymä ja kantohintatulo» luh-
kuihin.

Priser vid leverans- och rotförsäljningarna äro
icke inbördes fullt jämförbara, emedan deras
kvantiteter variera distriktsvis.

I tabellen »Utlevereringsmängd och rotnetto»
på sidorna 24—25 har även grovvirkesmängden
uppgivits i m³ fast mått, vilken erhållits från den
på toppdiametern beräknade tekniska kubiken
med beaktande av reduktionstal, avsmalning
samt en för justeringsmån och den nedåt avrun-
dade diametern beräknad korrektionsfaktor. För-
säljningssätten äro tre: försäljning på rot, leve-
ransförsäljning och övrig överlåtelse. Gruppen
»övrig överlåtelse» innefattar bl.a. virke för forst-
förvaltningens eget behov använda utan debi-
tering samt för arrendatorer av forststyrelsens
skogar och för forstförvaltningens befattnings-
behavare. Av de under tidigare år i skogen kvar-
blivna mängder av hyggesavfall och röjningsvirke
som räknas till spillvirke samt lågor utlevereras
142 000 m³f, av denna 98 000 m³f i Norra Finland,
35 000 m³f i Österbotten, 5 000 m³f i Västra
Finland och 4 000 m³f i Östra Finland. Denna
mängd och det därav erhållna rotnetto ingår ej
i tabellen »Utlevereringsmängd och rotnetto».

Puutavaralaji ja myyntimuoto Virkesortiment och försäljningsätt <i>Kind of timber and type of sale</i>	Perä-Pohjola Norra Finland <i>North Finland</i>	
	Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 m ³ utan bark <i>Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark</i>	Kantohintatulo Rotnetto <i>Stampage</i> 1 000 mk
Puutavaralajeittain — Enligt virkesortiment <i>By the kind of timber</i>		
1. Saha- ja rakennuspuut — Säg- och byggnadsvirke — <i>Saw logs and construction timber</i>	349	6 752.5
2. Pylväät, paalut ja erikoispuut — Stolpar, pälår och specialvirke — <i>Poles, piles and special timber</i>	4	105.8
3. Veistetty puutavara — Bilat virke — <i>Hewn timber</i>	—	—
4. Ratapölkkypuut — Slipers — <i>Sleeper timber</i>	28	527.0
5. Lehtipuiset tukkipuut ja vaneripuut — Lövträds- och fanerstock — <i>Hardwood saw logs and veneer logs</i>	0	4.8
Yht. järeätä puuta — Summa grovt virke — Total of large-sized timber	381	7 390.1
6. Kunsipaperipuut — Granmassaved — <i>Spruce pulpwood</i>	311	3 115.1
7. Mäntypaperipuut — Tallmassaved — <i>Pine pulpwood</i>	656	4 081.8
8. Kaivospuut — Gruvprops — <i>Pitprops</i>	0	0.0
9a. Koivupaperipuu — Björkmassaved — <i>Birch pulpwood</i>	120	368.1
9b. Haapapaperipuu — Aspmassaved — <i>Aspen pulpwood</i>	2	14.6
10. Poltto-, tervas- ja sysipuut — Bränn-, tjär- och kolved — <i>Firewood, distillation wood and charcoal wood</i>	57	105.7
11. Päre-, aitaus-, riuku- yms. puut — Pärt-, hägnads- o.a.d. virke — <i>Wood for shingles, fencing etc.</i>	5	28.4
12. Ohutpuu — Klenmassavad — <i>Small sized round wood</i>	0	0.0
Yht. pinotavaraa — Summa travat virke — Total cordwood	1 151	7 713.7
Hallinto- ja yleismenot ym. — Administrations- och allmänna utgifter mm. — <i>Administration- and overhead costs e.t.c.</i>		1 947.9
Luovutuskertymä yhteensä — Summa leveransmängd — Total delivered	1 532	13 155.9
Myyntimuodoittain — Enligt försäljningsätt <i>By the type of sale</i>		
Pystymyynti — Försäljning på rot — <i>Sales on the stump</i>		
järeä puutavara (1—5) — grovt virke — <i>large-sized timber (1—5)</i>	82	1 322.0
pinotavara (6—12) — travat virke — <i>cordwood (6—12)</i>	334	1 129.8
Hankinta — Leverans — <i>Delivery sales</i>		
järeä puutavara (1—5) — grovt virke — <i>large-sized timber (1—5)</i>	297	6 037.0
pinotavara (6—12) — travat virke — <i>cordwood (6—12)</i>	809	6 563.0
Hallinto- ja yleismenot ym. — Administrations- och allmänna utgifter, mm. — <i>Administration and overhead costs e.t.c.</i>		1 947.9
Muut luovutukset — Andra leveranser — <i>Other forms</i>	10	52.0
Luovutuskertymä yhteensä — Summa leveransmängd — Total delivered	1 532	13 155.9

rotnetto år 1968 — Amounts Delivered and Stumpage in 1968

Pohjanmaa Österbotten <i>Ostrobothnia</i>		Länsi-Suomi Västra Finland <i>West Finland</i>		Itä-Suomi Östra Finland <i>East Finland</i>		Yhteensä — Summa <i>Total</i>	
Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 m ³ utan bark <i>Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark</i>	Kantohintatulo Rotnetto <i>Stumpage</i> 1 000 mk	Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 m ³ utan bark <i>Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark</i>	Kantohintatulo Rotnetto <i>Stumpage</i> 1 000 mk	Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 m ³ utan bark <i>Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark</i>	Kantohintatulo Rotnetto <i>Stumpage</i> 1 000 mk	Puumäärä 1 000 k-m ³ kuoretta Virkesmängd 1 000 m ³ utan bark <i>Timber amount 1 000 cu. m. solid measure excl. bark</i>	Kantohintatulo Rotnetto <i>Stumpage</i> 1 000 mk
493	11 302.2	180	6 676.4	333	10 355.5	1 355	35 086.6
22	657.9	7	322.5	13	655.5	46	1 741.7
23	658.1	—	—	7	241.7	58	1 426.8
1	40.2	10	368.9	9	248.9	20	662.8
539	12 658.4	197	7 367.8	362	11 501.6	1 479	38 917.9
337	5 050.0	102	2 595.4	184	3 244.5	934	14 005.0
365	4 504.9	66	1 257.4	140	1 968.4	1 227	11 812.5
—	—	0	0.6	—	—	0	0.6
97	250.4	37	369.4	54	349.1	308	1 337.0
0	11.5	3	32.0	1	0.6	6	58.7
32	139.4	21	184.6	27	152.2	137	581.9
2	24.7	0	14.4	1	11.9	8	79.4
5	16.0	0	2.2	1	0.1	6	18.3
838	9 996.9	229	4 456.0	408	5 726.8	2 626	27 893.4
	1 695.2		626.9		1 055.3		5 325.3
1 377	20 960.1	426	11 196.9	770	16 173.1	4 105	61 486.0
16	397.4	7	217.5	9	263.4	114	2 200.3
19	99.2	3	36.7	17	91.1	373	1 356.8
522	12 233.6	190	7 131.3	352	11 223.4	1 361	36 625.3
815	9 877.4	223	4 403.4	389	5 621.9	2 236	26 465.7
	1 695.2		626.9		1 055.3		5 325.3
5	47.7	3	34.9	3	28.6	21	163.2
1 377	20 960.1	426	11 196.9	770	16 173.1	4 105	61 486.0

Hakkuupoistuma

Hakkuupoistuman laskeminen perustuu hankintapuiden osalta palkkalistoista laskettuihin puutavaran vedätysmääriin sekä pystymyöntien ja käsikauppojen osalta laskettuihin puumääriin. Näin saatuun hakkuukertymään on lisätty hukkapuu, jolloin on saatu koko hakkuupoistuma. Hukkapuuhun on laskettu hakkuukertymää vastaavat arvioidut hakkuutähteiden määrät ja raivauspuumäärät sekä taimiston perkausten laajuuden perusteella arvioidut taimiston perkausten ja harvennuspuumäärät. Seuraavassa taulukossa esitetään hakkuupoistuman eritelty jakautuminen piirikunnittain.

Kuten sivulla 21 on mainittu, jouduttiin Perä-Pohjolan ja Pohjanmaan piirikunnissa kertomusvuonna edelleen suorittamaan huomattavia hakkuuta työllisyyden turvaamiseksi.

Virkesavgång

Uträkningen av virkesavgången grundar sig beträffande anskaffningsvirket på de enligt likvidlistorna utdrivna virkesmängderna, samt beträffande rotförsäljningar och handköp på de fakturerade virkeskvantiteterna. Det sålunda erhållna avverkningsbeloppet har ökat med mängden spillvirke och har hela virkesavgången sålunda erhållits. Till spillvirke har räknats på avverkningsmängden beräknat hyggesavfall, hyggesrensningssved samt det på det beräknade utfallet av plantröjnings- och gallringsved baserade omfånget av plantröjningarna. Av följande tabell framgår fördelningen av virkesavgången distriktsvis och mera detaljerat.

Såsom nämnts på sida 21 anordnades i Norra Finlands och Österbottens distrikt även under berättelseåret betydande avverkningar för trygandet av arbetskraftens sysselsättning.

Hakkuupoistuma vuosina 1964—1968 — Virkesavgång åren 1964—1968

Hakkuupoistuman laji Fördelning av virkesavgång	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Yhteensä Summa
	1 000 k-m ³ kuoretta — 1 000 m ² f, utan bark				
V. 1968 — År 1968					
Hakkuukertymä — Avverkningsbelopp ..	1 531	1 389	441	846	4 207
Hukkapuuta — Spillvirke	704	398	64	150	1 316
Hakkuupoistuma — Virkesavgång	2 235	1 787	505	996	5 523
V. 1967 — År 1967	2 132	1 708	413	835	5 088
V. 1966 — År 1966	2 571	1 612	410	756	5 349
V. 1965 — År 1965	2 805	1 870	533	912	6 120
V. 1964 — År 1964	2 492	1 580	539	934	5 545

Luovutuskertymä, hakkuukertymä ja tulojäämä hoitoalueittain

Taulukossa sivuilla 28 ja 29 esitetään luovutuskertymä, hakkuukertymä ja käyttöpuusuunnitte hoitoalueittain. Luovutuskertymä on esitetty kuten edellisinäkin vuosina. Hakkuupoistuman ja hakkuusuunnitteen sijasta on käytetty vuodesta 1966 alkaen hakkuukertymää ja käyttöpuusuunnitetta. Hakkuukertymä ja käyttöpuusuunnitte ovat hukkapuuosuuden verran hakkuupoistumaa ja hakkuusuunnitetta pienempiä.

Sivuilla 30—31 esitetään tulojäämä hoitoalueittain sekä sen muodostuminen tuloista, menoista ja puutavara- ja muutoksista. Samassa taulukossa esitetään myöskin metsänhoitomenot, suonkuivaus- ja perusmetsätöiden sekä työpalkat ja itsenäisten yrittäjien työkorvaukset kaikki hehtaaria kohden laskettuina. Pinta-alana on käytetty taloustoiminnan piirissä olevaa kasvullisen metsämaan alaa. Taloustoiminnan ulkopuolelle jätettyihin alueisiin on sisällytetty osa suojametsäalueista, luonnon- ja kansallispuistot, aarnialueet, puisto- ja tutkimusmetsät sekä asutustarkoituksiin varatut hakkuukiellon alaiset alueet.

Utlevereringsmängd, virkesavgång och netto revirvis

Ur tabellen på sidorna 28 och 29 framgår utlevereringsmängden, virkesavgången och den planerade gagnvirkesavgången för de olika revirerna. Utlevereringsmängden har presenterats såsom under de föregående åren, medan virkesavgången och den planerade avverkningsmängden har ersatts fr.o.m. 1966 med avverkningsbeloppet och den planerade gagnvirkesmängden. I avverkningsbeloppet och den planerade gagnvirkesmängden ingår ej spillvirke såsom i virkesavgången och i den planerade avverkningsmängden.

Å ss. 30—31 framlägges uppgifter beträffande nettot revirvis samt dess uträknande baserat på kalkylering av inkomster, utgifter samt förändringarna i virkeslager. Från samma tabell framgår även utgifterna för skogsvård, torrläggning och grundbeskogande samt arbetslöner och arbetsersättningsarna för självständiga företagare, alla uppgifter beräknade per hektar. Som areal har beaktats växtlig skogsmark inom ekonomisk drift. I områdena utom det ekonomiska verksamhetsfältet har inbegripits en del av skyddsskogsområdena, och natur- och folkparkerna, naturreservaten, park- och försökskogarna, samt för kolonisationsändamål reserverade under avverkningsförbud stående områden.

Tulojäämää laskettaessa on tulot otettu yleensä hoitoalueen tilien mukaisesti. Metsähallinnon ulkopuolelle ilmaiseksi luovutettujen tuotteiden arvo on kuitenkin lisätty tuloihin. Menoina on huomioitu tavanomaiset hoitoalueen menot, metsähallituksen maksamat verot, metsätalouden tarkastusten aiheuttamat menot sekä hoitoalueiden tapaturmakorvaukset jne. Piirikuntakontoreiden sekä keskustaimitarhojen tulot ja menot sisältyvät piirikuntien summiin, mutta eivät ole mukana hoitoalueiden luvuissa. Varsinaiset keskustuviraston tulot ja menot eivät sisälly tulojäämälaskelmaan.

Vertailtaessa eri hoitoalueiden tulojäämiä toisiinsa on otettava huomioon, että niin tulo- kuin menopuolella voi peräkkäisinäkin vuosina esiintyä hyvinkin suuria vaihteluita. Paremman käsityksen saamiseksi on rinnalle asetettu viiden viimeisen vuoden keskiarvot.

Vid uträknandet av nettot har inkomsterna i allmänhet beaktats enligt revirbokföringen. Värde av utanför forstförvaltningen utlevererade produkter ingår dock i inkomster. Såsom utgifter har beaktats revirets sedvanliga utgifter, de av forststyrelsen betalda skatterna, av skogshushållningsrevisionerna förorsakade utgifter samt av reviren utbetalade olycksfallsersättningar o.s.v. Distriktskontorens samt centralplantskolornas inkomster och utgifter ingår i distriktens summor, men har de ej medtagits i revirens tal. Centralambetsverkets egentliga inkomster och utgifter ingår ej i nettoberäkningen.

Vid jämförelse mellan de olika revirens överskott bör beaktas att även under på varandra följande år kunna såväl på inkomst- som på utgiftssidan förekomma t.o.m. mycket stora divergenser. För att få en bättre uppfattning av det hela har vid sidan uträknats överskottet i medeltal under de sista fem åren.

Luovutuskertymä ja hakkuukertymä v. 1968 — Utlevereringsmängd och virkesavgång år 1968
Removal and cutting quantity in 1968

Hoitoalue — Revir Regions and Districts	Pinta- ala ¹⁾ Area 1/1 1968 1 000 ha	Luovutuskertymä Utlevereringsmängd Removal				Hakkuukertymä (kuoretta) Virkesavgång (utan bark) Cutting quantity (excl. bark)	Käyttö- puu- suunnite (kuoretta) Planerad avverk- nings- mängd, (utan bark) Calculated cut (excl. bark)	
		Järeätä puuta Grovt virke Large Sized Timber	Ainespi- notavaraa Travat virke Cordwood	Poltto- puuta Brännved Firewood	Yhteensä Summa Total			
		1 000 k-m ³ — 1 000 m ³ f 1 000 cu. m. solid measure						k-m ³ /ha ²⁾ m ³ f/ha cu. m. solid measure/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Perä-Pohjolan piirikunta — Norra distriktet	2 136	381	1 094	57	1 532	1 531	0.72	0.70
Pohjanmaan piirikunta — Österbottens distrikt	906	539	807	32	1 378	1 389	1.53	1.40
Länsi-Suomen piirikunta — Västra Finlands distrikt	190	197	208	21	426	441	2.32	2.14
Itä-Suomen piirikunta — Östra Finlands distrikt	310	361	380	28	769	846	2.73	2.22
Yhteensä piirikunnat — Samtliga distrikt — Total ..	3 542	1 478	2 489	138	4 105	4 207	1.16	1.09
<i>Perä-Pohjola — Norra Fin- land — North Finland</i>								
Utsjoki	116	14	18	3	35	56	0.48	0.50
Inari	301	29	111	7	147	130	0.43	0.60
Kitinen	196	27	112	2	141	176	0.90	0.55
Luiro	198	22	76	2	100	114	0.58	0.75
Sodankylä	121	28	104	3	135	91	0.75	0.80
Meltaus	89	26	58	3	87	97	1.09	0.95
Ylikemi	288	51	127	2	180	174	0.60	0.70
Salla	115	26	105	1	132	133	1.16	0.80
Raudanjoki	77	27	48	10	85	70	0.90	0.70
Kemihäärä	56	16	28	1	45	37	0.65	0.45
Muonio	107	16	10	3	29	44	0.41	0.60
Ylikittilä	186	29	88	3	120	135	0.72	0.80
Alakittilä	86	12	48	8	68	70	0.96	0.75
Kolari	69	15	25	2	42	47	0.69	0.55
Turtola	58	19	47	3	69	68	1.17	0.90
Rovaniemi	39	14	48	3	65	46	1.21	0.85
Kemi	34	10	41	1	52	43	1.26	1.05
Yhteensä — Summa — Total	2 136	381	1 094	57	1 532	1 531	0.72	0.70
<i>Pohjanmaa — Österbotten — Ostrobothnia</i>								
Kuivaniemi	22	9	21	1	31	32	1.46	1.25
Ranua	45	17	26	1	44	43	0.96	1.05
Kuusamo	61	36	46	1	83	74	1.21	1.00
Pohjois-Taivalkoski	55	19	26	1	46	46	0.83	0.75
Etelä-Taivalkoski	58	19	36	2	57	54	0.92	1.00
Pudasjärvi	54	22	38	2	62	57	1.07	0.95
Puhos	60	36	38	0	74	75	1.25	1.15
Ii	17	8	16	0	24	23	1.30	1.05

¹⁾ Taloustoiminnan piirissä oleva kasvullinen metsämaa — Växtlig skogsmark inom ekonomisk drift — Productive commercial forest land.

²⁾ Taloustoiminnan piirissä olevan kasvullisen metsämaan hehtaaria kohti. — Per hektar växtlig skogsmark inom ekonomisk drift — Productive commercial forest land pro hectare.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Puolanka	62	35	68	2	105	106	1.72	1.40
Kianta	102	46	95	1	142	143	1.40	1.50
Suomussalmi	75	48	58	3	109	112	1.51	1.50
Hyrnsalmi	47	27	48	3	78	80	1.70	1.35
Lentüra	60	57	80	2	139	127	2.11	2.25
Kuhmo	84	88	112	6	206	215	2.56	2.15
Sotkamo	22	18	25	2	45	48	2.20	1.75
Kajaani	17	9	18	1	28	24	1.40	1.40
Vaala	13	7	9	1	17	19	1.46	1.25
Kestilä	16	5	23	1	29	26	1.63	1.45
Keski-Pohja	21	20	12	0	32	52	2.44	1.50
Lesti	15	13	12	2	27	33	2.21	2.10
Yhteensä — Summa — Total	906	539	807	32	1 378	1 389	1.53	1.40
<i>Länsi-Suomi — Västra Finland — West Finland</i>								
Perho	9	8	12	1	21	19	2.05	2.10
Karstula	14	9	12	0	21	23	1.74	1.30
Kivijärvi	16	6	17	1	24	22	1.38	1.45
Viitasaari	13	10	20	1	31	30	2.35	2.35
Tuomarniemi	13	6	7	0	13	14	1.06	1.10
Virrat	12	12	12	0	24	30	2.46	1.70
Saarijärvi	13	5	11	0	16	17	1.35	1.35
Laukaa	5	11	7	1	19	17	3.18	3.60
Jämsä	7	14	13	1	28	25	3.53	3.60
Heinola	9	13	13	1	27	29	3.24	3.40
Korkeakoski	10	14	10	2	26	28	2.74	2.65
Evo	7	14	6	2	22	25	3.35	3.35
Kuru	23	17	18	1	36	35	1.48	1.40
Keski-Häme	8	20	7	2	29	35	4.52	3.35
Parkano	19	15	28	3	46	45	2.45	2.40
Tammela	7	13	3	2	18	23	3.15	2.80
Tammisaari	5	10	12	3	25	24	5.02	2.80
Yhteensä — Summa — Total	190	197	208	21	426	441	2.32	2.14
<i>Itä-Suomi — Östra Finland — East Finland</i>								
Iisalmi	25	24	30	2	56	69	2.74	1.90
Valtimo	33	22	41	2	65	86	2.61	2.05
Nurmes	29	41	48	3	92	104	3.53	2.80
Rautavaara	30	34	38	4	76	80	2.69	2.35
Nikkarila	11	5	5	0	10	8	0.71	1.90
Kouvola	7	17	16	0	33	39	5.57	3.45
Jongunjoki	44	50	49	4	103	114	2.60	2.05
Lieksa	36	53	45	6	104	100	2.80	2.20
Koitere	30	28	32	2	62	59	1.98	1.70
Haapajoki	21	20	20	1	41	43	2.03	1.40
Ilomantsi	19	26	24	2	52	67	3.49	2.25
Savonlinna	25	41	32	2	75	77	3.11	3.40
Yhteensä — Summa — Total	310	361	380	28	769	846	2.73	2.22

Tulojäämä v. 1968 — Netto år 1968 — Net income in 1968

Hoitoalue — Revir Regions and Districts	Tulot In- komster Income	Menot Utgifter Expend- iture	Pun- ta- vara- varaston muutos Föränd- ring i virkes- bestän- det Change in stock of timber + —	Tulojäämä Netto Net income		Työ- palkat ja kor- vaukset Arbets- löner o. -ersätt- ningar Wages & compen- sations for work	Metsän- hoito- menot ¹⁾ Skogs- vårdsut- gifter ¹⁾ Silvicultural expend- iture ¹⁾	Suon- kuivaus- ja perus- metsitys- menot ²⁾ Utgifter av dikning o. grundbe- skogning ²⁾ Expend- iture for drainage and af- forestation ²⁾		
				1968	Keski- määrin I medel- tal Average for work 1964— 1968					
	1 000 mk				mk/ha					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Perä-Pohjolan piirikunta — Norra distriktet	47 832	47 456	-2 149	-1 773	- 0.83	4.38	18.76	3.16	2.50	
Pohjanmaan piirikunta — Österbottens distrikt ...	59 047	48 974	-2 756	7 317	8.07	15.84	43.30	6.08	8.21	
Länsi-Suomen piirikunta — Västra Finlands distrikt	20 281	17 050	+ 61	3 292	17.34	28.65	66.20	13.40	13.65	
Itä-Suomen piirikunta — Östra Finlands distrikt..	35 470	27 718	- 719	7 033	22.72	32.06	67.56	13.08	12.00	
Yhteensä piirikunnat — Samtliga distrikt — Total..	162 630	141 198	-5 563	15 869	4.48	11.07	31.85	5.32	5.39	
<i>Perä-Pohjola — Norra Fin- land — North Finland</i>										
Utsjoki	818	1 382	+ 411	- 153	- 1.32	- 0.50	8.51	0.52	—	
Inari	4 891	4 131	- 876	- 116	- 0.39	2.26	11.19	0.24	—	
Kitinen	4 083	4 744	+ 539	- 121	- 0.62	6.05	19.48	3.12	1.16	
Luiro	1 921	2 381	+ 221	- 240	- 1.21	3.55	8.87	1.30	2.14	
Meltaus	5 028	3 551	- 865	612	5.07	11.23	22.63	2.69	2.43	
Ylikemi	2 697	2 192	- 38	466	5.23	13.41	14.31	1.75	3.93	
Salla	4 852	3 730	- 267	855	2.96	9.10	9.20	1.54	1.39	
Raudanjoki	2 489	2 056	- 141	292	2.55	5.82	12.72	3.41	0.30	
Kemihaara	2 912	2 187	- 428	298	3.87	13.28	19.75	3.22	2.32	
Muonio	1 490	1 453	- 145	- 108	- 1.94	8.34	15.92	6.44	7.90	
Ylikittilä	1 177	1 644	+ 262	- 205	- 1.90	1.66	9.35	2.81	0.84	
Alakittilä	4 075	4 182	- 85	- 192	- 1.03	4.09	17.70	2.29	0.55	
Kolari	1 301	1 673	+ 16	- 357	- 4.14	2.73	14.37	5.13	5.59	
Turtola	1 442	1 604	+ 34	- 128	- 1.86	3.43	14.96	5.27	6.10	
Rovaniemi	2 424	2 143	- 272	8	0.14	2.45	26.87	5.92	5.54	
Kemi	2 653	2 059	- 255	339	8.77	3.43	35.12	10.33	15.50	
Kemi	2 119	2 489	- 262	- 631	-18.33	- 7.61	54.90	15.19	28.29	
<i>Pohjanmaa — Österbotten — Ostrobothnia</i>										
Kuivaniemi	1 419	1 197	- 87	136	6.25	13.43	38.76	6.90	19.30	
Ranua	2 155	2 212	- 233	- 290	- 6.45	7.59	37.34	9.12	11.57	
Kuusamo	3 601	2 699	- 300	602	9.86	16.24	32.42	4.36	0.65	
Pohjois-Taivalkoski	1 820	1 883	- 116	- 179	- 3.23	4.40	23.34	7.34	6.48	
Ptelä-Taivalkoski	2 265	2 155	- 212	- 102	- 1.75	7.54	24.32	7.20	5.31	
Pudasjärvi	2 494	1 973	- 228	292	5.44	8.84	26.93	5.66	9.06	
Puhos	3 338	2 489	- 137	711	11.83	16.46	30.24	4.45	6.63	
Ii	1 133	874	- 105	154	8.78	11.61	36.67	9.89	21.37	
Puolanka	4 691	3 556	- 308	827	13.40	23.71	45.61	6.44	12.90	
Kianta	6 087	4 861	- 226	1 000	9.79	16.05	32.84	4.31	6.27	
Suomussalmi	4 287	3 401	- 15	870	11.67	17.07	29.47	4.60	4.98	

¹⁾ Sisältyvät tulojäämälaskeleihin — Ingår i nettoberäkningen — Included in net income calculations.²⁾ Eivät sisälly tulojäämälaskeleihin — Ingår ej i nettoberäkningen — Not included in net income calculations.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hyrnsalmi	3 344	2 991	— 192	161	3.43	14.84	42.63	9.80	3.83
Lenttiira	5 713	4 040	— 489	1 184	19.73	23.60	51.07	5.00	5.41
Kuhmo	7 594	5 464	— 203	1 928	22.96	28.11	49.63	5.49	5.75
Sotkamo	1 841	1 868	— 22	— 50	— 2.28	18.29	59.34	13.88	7.56
Kajaani	1 159	842	— 152	166	9.55	24.77	34.53	5.57	10.43
Vaala	655	611	+ 4	48	3.60	21.40	32.57	7.19	25.13
Kestilä	1 243	935	— 153	155	9.53	14.48	40.78	2.39	21.80
Keski-Pohja	1 562	1 480	+ 295	377	17.77	27.57	48.75	7.49	19.79
Lesti	1 226	1 002	+ 125	350	23.69	40.77	46.21	5.72	15.44
<i>Länsi-Suomi — Västra Finland — West Finland</i>									
Perho	975	713	— 41	221	23.91	38.86	47.16	7.64	31.01
Karstula	980	1 017	+ 36	— 663	— 0.05	6.66	47.76	15.18	15.01
Kivijärvi	1 075	1 063	— 84	— 72	— 4.58	15.22	44.54	13.98	23.46
Viitasaari	1 323	1 040	— 58	225	17.33	31.81	49.79	17.61	8.75
Tuomarniemi	589	790	+ 64	— 137	— 10.64	8.86	29.76	13.90	17.32
Virrat	1 032	754	+ 26	304	24.87	19.62	37.65	8.76	16.93
Saarijärvi	672	769	— 8	— 106	— 8.25	11.32	33.37	13.44	15.95
Laukaa	832	471	— 40	320	61.64	69.45	54.69	11.92	8.59
Jämsä	1 312	834	— 52	426	61.12	61.46	85.26	8.70	0.16
Heinola	1 241	838	— 9	394	43.49	71.32	62.17	6.45	9.21
Korkeakoski	1 208	1 021	+ 8	195	19.33	30.68	60.17	18.58	8.01
Evo	1 010	735	+ 49	324	43.93	72.18	57.16	17.32	8.70
Kuru	1 742	1 510	+ 101	333	14.28	26.41	39.37	10.52	9.58
Keski-Häme	1 395	1 001	+ 68	463	59.25	72.52	86.59	13.31	1.04
Parkano	2 171	1 744	— 17	410	22.10	34.34	56.50	15.32	14.03
Tammela	1 035	822	+ 54	266	37.08	76.49	64.40	25.40	16.47
Tammisaari	1 133	673	— 38	422	87.15	29.92	28.41	7.26	11.99
<i>Itä-Suomi — Östra Finland — East Finland</i>									
Iisalmi	2 768	2 102	— 102	561	22.33	31.44	58.99	14.43	24.04
Valtimo	2 933	2 844	+ 141	230	6.98	30.13	54.47	17.20	11.20
Nurmes	4 430	3 183	+ 35	1 282	43.65	42.45	70.11	13.02	11.22
Rautavaara	3 371	2 473	— 242	655	21.99	36.23	56.94	17.78	24.05
Nikkarila	456	492	+ 48	12	1.14	12.07	18.42	9.64	6.09
Kouvola	1 539	1 009	+ 17	548	76.98	121.53	93.81	7.38	4.89
Jongunjoki	4 484	3 569	— 19	897	20.36	22.85	49.83	12.92	6.72
Lieksa	4 790	3 095	— 341	1 354	37.84	40.48	64.13	7.03	8.54
Koitere	2 871	2 283	— 87	500	16.77	20.77	52.70	14.75	10.80
Haapajoki	1 868	1 356	— 79	434	20.54	25.15	45.60	7.13	10.82
Ilomantsi	2 149	1 545	+ 14	618	32.39	42.74	58.62	6.40	16.69
Savonlinna	3 475	2 585	— 101	789	31.97	45.74	69.00	20.85	5.15

4. Kulku- ja kuljetussuhteiden parantaminen

Konetoiminta

Konetoiminta käsittää erilaisten työkoneiden hankinnan sekä niiden käytön ja tämän valvonnan.

Kertomusvuoden aikana on hankittu uusia henkilö- ja pakettiautoja 33 kpl, kuorma-autoja 9 kpl, telaketjutraktoreita 5 kpl, metsätraktoreita 1 kpl, pyörätraktoreita 1 kpl, sekä erilaisia työkoneita ja laitteita kuten esim. seulantalaus ja korjaamokoneita. Hirvaan, Kuluntalahden ja Rahkeen varikoilla on lisäksi valmistettu erilaisia laitteita ja koneita.

Auto- ja konehankintoihin käytettiin kertomusvuonna n. 2.5 mmk.

Varikoiden raskaaseen konekantaan sisältyi vuoden päätyessä 1 kaiivinkone, 11 kuormaaustraktoria, 42 raivaustraktoria, 5 tiehöylää, 5 pyörätraktoria, 15 kuorma-autoa ja 4 henkilö- tai pakettiautoa. Lisäksi oli piirikuntakonttoreiden, hoitoalueiden tai järjestelytoimiston kehittämisjaoston hallinnassa 8 kuorimakonetta, 28 metsätraktoria ja 18 pyörätraktoria.

Metsähallituksen koko autokanta oli kertomusvuoden päätyessä 34 kuorma-autoa ja 145 henkilö- tai pakettiautoa.

Varikoiden menot, raskaan kaluston käyttökustannukset, olivat 3.69 mmk ja vastaavat tulot, laskutukset työkoneiden käyttämisestä 3.72 mmk.

Telaketju- ja kuormaaustraktoreiden sekä tiehöyliä teholliset tunnit jakaantuivat koneiden käyttäjien mukaan seuraavasti:

hoitoalueet — reviren	42 078 tuntia — timmar	52.5 %
piirikuntakonttorit — distriktkontoren	33 427 » — »	41.7 »
varikot — depaerna	458 » — »	0.6 »
vieraat — utomstående	4 201 » — »	5.2 »
Yhteensä — Summa	80 164 tuntia — timmar	100.0 %

Työtulokset sisältyvät asianomaisissa kohdissa selostettuihin saavutuksiin muualla tilastossa.

Tietyöt

Metsähallinnon tietöitä suorittavat teknillisen osaston valvonnassa keskitetysti piirikuntakonttoreiden rakentajaorganisaatio piiri-insinöörin johdolla sekä hoitoalueet. Viimeksi mainitut ovat rakentaneet keveitä pistoteitä ja moottorivarsiäitä sekä huolehtineet osittain tieverkoston kunnossapidosta.

Metsähallituksen osuus keskusmetsäseurojen rakennuttamien metsäautoteiden sekä muiden yksityisteiden rakentamiskustannuksiin oli 256 041 mk ja näiden yksityisteiden kunnossapitoon 69 231 mk.

4. Förbättrande av kommunikations- och transportförhållanden

Maskinell verksamhet

Den maskinella verksamheten omfattar anskaffning av arbetsmaskiner av olika slag, samt övervakning av deras användning.

Under berättelseårets förlopp har anskaffats 33 person- och paketbilar, 9 lastbilar, 5 bandtraktorer, 1 skogstraktor, 1 hjultraktor samt arbetsmaskiner och anordningar av olika slag såsom t.ex. ett sällningsverk och verkstadsmaskiner. Vid Hirvas, Kuluntalahti och Rahkee depåer har därtill förfärdigats apparater och maskiner av olika slag.

För inköp av bilar och maskiner användes under berättelseåret c:a 2.5 mmk.

Depåernas tunga maskinpark omfattade vid årsslutet 1 grävmaskin, 11 lastningstraktorer, 42 röjningstraktorer, 5 väghyvlar, 5 bandtraktorer, 15 lastbilar och 4 person- eller paketbilar. Dessutom stod under distriktkontorens, revirens eller organisationbyråns utvecklingssektions förvaltning 8 barkningsmaskiner, 28 skogstraktorer samt 18 hjultraktorer.

Forststyrelsens hela bilpark utgjorde vid berättelseårets slut 34 lastbilar och 145 person- eller paketbilar.

Depåernas utgifter, driftkostnader för det tunga materialet, belöpte sig till 3.69 mmk och motsvarande inkomster, debiteringen för utfört arbete 3.72 mmk.

Band- och lastningstraktorernas samt väghyvlarnas effektiva arbetstimmar fördela sig enligt användning av maskiner som följer.

Arbetsresultaten framgår av de statistiska uppgifterna i respektive verksamhetsredogörelser.

Vägarbeten

Forstförvaltningens vägarbeten utföras under övervakning av den tekniska avdelningen centralt av distriktkontorens byggnadsorganisation under ledning av distriktsingenjören samt av reviren. De sistnämnda ha byggt lätta stickvägar och motorbasvägar samt delvis sört för underhållet av vägnätet.

Forststyrelsens andel i kostnader för av central-skogssällskapen byggda skogsbilvägar samt andra privata vägar var 256 041 mk och för dessa privatvägarnas underhåll 69 231 mk.

Tie- ja vesirakennuslaitoksen hoitoon paikallis-
teinä luovutettiin kertomusvuonna 2 tietä pituu-
deltaan yhteensä 47 km. Perä-Pohjolan piirikun-
nasta luovutetun tien pituus oli 18 km ja Pohjan-
maan piirikunnasta vastaavasti 29 km.

I väg- och vattenbyggnadsverkets skötsel
överbäts såsom lokalvägar under berättelseåret
2 vägar av en längd på 47 km. Den från Norra
Finlands distrikt överlätna vägens längd var 18
km och från Österbottens distrikt överlätna 29 km.

Metsäautotiet — Skogsbilvägar — Truck roads

	Perä-Pohjola Norra Finland North Finland	Pohjanmaa Österbotten Ostrobothnia	Länsi-Suomi Västra Finland West Finland	Itä-Suomi Östra Finland East Finland	Yhteensä Summa Total
Tiemäärä, km — Väg-längd, km — Amount of roads, km					
Tiesuunnitelmat — Vägplaner — Surveyed	162	93	37	139	431
Rakenteilla — Under byggnad varande — Under construction	208	73	21	33	335
Valmistunut — Färdigbyggda — Constructed	162	19	37	7	225
Peruskunnostettu—Grundförbättrade— Basic improved	72	—	—	19	91
Metsähallituksen hoidossa kaikkiaan — Under forststyrelsens förvaltning stå- ende — Under management of the National Board of Forestry	2 306	1 300	888	1 196	5 690
Kustannukset, mk — Kostnader, mk — Costs, mk					
Tiesuunnitelmat — Vägplaner — Surveyed	79 961	62 507	23 190	119 412	285 070
Rakenteilla — Under byggnad varande — Under construction	4 223 290	946 826	168 734	507 830	5 846 680
Valmistunut — Färdigbyggda — Con- structed	2 055 038	233 287	250 243	83 928	2 622 496
Peruskunnostettu — Grundförbättrade — Basic improved	428 114	—	48 421	113 277	589 812
Tieverkoston kunnossapito — Vägunder- håll — Road maintenance	254 275	100 222	81 663	221 616	657 776
Kustannukset yhteensä — Summa kost- nader — Costs	7 040 678	1 342 842	572 251	1 046 063	10 001 834

Runkoluonteiset moottorivarsitiet — Huvudmotorbasvägen — Main motor forest roads

	Perä-Pohjola Norra Finland North Finland	Pohjanmaa Österbotten Ostrobothnia	Länsi-Suomi Västra Finland West Finland	Itä-Suomi Östra Finland East Finland	Yhteensä Summa Total
Valmistunut, km — Färdigbyggda, km — Constructed, km	242	136	88	84	550
Kustannukset, mk — Kostnader, mk — Costs, mk	1 121 628	762 566	360 268	254 226	2 498 688

Uittoväylätyöt

Teknillisen osaston valvonnassa on piirikuntien
rakentajaorganisaatio suorittanut yleisiä uitto-
väylätöitä. Tärkeimmät työkohteet v. 1968 olivat
Pispalan nippu-uittotunnelin rakentaminen,
Voikkaan nipunsiirtolaitoksen rakentaminen sekä
uittolaitteiden rakentaminen Kemijoen, Iijoen ja
Oulujoen vesistöissä.

Kertomusvuonna suoritettujen uittoväylätöi-
den kustannukset selviävät seuraavasta taulu-
kosta:

Flottledsarbeten

Under övervakning av den tekniska avdelnin-
gen har distriktens byggnadsorganisation ut-
fört allmänna flottledsarbeten. De viktigaste ar-
betspunkterna var år 1968 byggandet av Pispala
bunflottningstunneln, Voikka bunttransportören,
samt utbygget av flottningsanläggningar i
Kemi-, I- och Uleåälvs vattendrag.

Av följande tabell framgår kostnaderna för
under berättelseåret utförda flottledsarbeten.

Piirikunta — Distrikt	Uittoväyläsuunnitelmat Flottledsplaner	Rakennettu uittolaitteita Byggs flottanordningar	Suoritettu ruopausa Utförts muddring	Uittoväylättyt yhteensä Summa flottledsarbeten
	Kustannukset 1 000 mk — Kostnader 1 000 mk			
Perä-Pohjola — Norra Finland ...	333	453	332	1 118
Pohjanmaa — Österbotten	38	857	281	1 176
Länsi-Suomi — Västra Finland ...	41	2 084	106	2 231
Itä-Suomi — Östra Finland	110	773	—	883
Yhteensä — Summa	522	4 167	719	5 408

Uittolaitteisiin kuuluvat nipunsiirtolaitokset, padot, nippujen pudotuspaikat ja kiinnikkeet.

Till flottledsanordningar räknas transportanordningar, dammar, bunttippningskajer och förtojningar.

5. Metsien hoito

Puiden siemensato

Hoitoalueista saadaan vuosittain tietoja puiden kukkimisesta sekä siemen- ja käpyvuosista. Näiden tietojen mukaan on tilanne kertomusvuonna ollut seuraava:

Männyn siemensato kertomusvuoden kevätaivella oli Perä-Pohjolan ja Pohjanmaan piirikunnissa heikko. Muissakin osissa maata siemensato oli keskinkertaista heikompi.

Kuusen siemensato oli kaikissa piirikunnissa keskinkertaista heikompi.

Koivulla on ollut siementä koko maassa keskinertaisesti.

5. Skogsvård

Frösättning

Från varje revir inkomma årligen uppgifter beträffande trädens blomning samt frö- och kottår. Enligt dessa uppgifter var läget under berättelseåret följande:

Tallens frösättning var under vårvintern svag i Norra distriktet och i Österbottens distrikt. I övriga delarna av landet var kottsättningen svagare än i medeltal.

Granens kottsättning var i samtliga distrikt svagare än i medeltal.

Björkens frösättning har i hela landet varit medelmåttig.

Siementen ja taimien hankinta

Metsänuudistamistöissä ja taimitarhoissa tarvittavien siemenmäärien saamiseksi suoritetaan käpyjen hankintaa ja siementen karistusta. Kertomusvuonna karistettiin käpyjä vain Imarin ja Pataman keskuskaristamoissa.

Keräysvuotena 1967—1968 hankittiin ja karistettiin käpyjä ja saatiin niistä siementä seuraavat määrät:

Anskaffning av frö och plantor

För erhållande av för skogskulturarbetena och plantskolorna erforderlig frömängd anskaffas kott och utföres fröklängning. Under berättelseåret klängdes kott endast i Imari och Patama centralklängningsanstalterna.

Under insamlingsåret 1967—1968 anskaffades och klängdes kott samt erhöles frö enligt följande:

Keräystapa Insamlingsätt	Hankittu ja karistettu käpyjä, 1 000 kg Anskaffad och klängd kott, 1 000 kg			Karistustulos siementä, kg Klängningsresultat frö, kg		
	Mänty Tall	Kuusi Gran	Yhteensä Summa	Mänty Tall	Kuusi Gran	Yhteensä Summa
Pystyuukeräys — Klättring av stående träd ..	—	22	22	—	541	541
Ohjattu hakkuukeräys — Ledd insamling från hyggen	—	2	2	—	53	53
Yleiskeräys — Allmän insamling	—	3	3	—	86	86
Yhteensä — Summa	—	27	27	—	680	680

Uudistusalojen kunnostaminen — Beredning av förnyelseztor — Site preparation

Piirikunta — Distrikt — Region	Raivaus — Rensning Clearing			Kulutus — Löpbränning Prescribed burning			Maanpinnan rikkominen Markbearbetning Scarifying and plowing			Yhteensä Summa Total	
	ha	1 000 mk	mk/ha	ha	1 000 mk	mk/ha	ha	1 000 mk	mk/ha	ha	1 000 mk
1968											
Perä-Pohjola — Norra Finland — North Finland	5 400	572	106	19	1	52	12 860	1 159	90	18 279	1 732
Pohjanmaa — Österbotten — Ostrobothnia	7 161	405	57	652	47	72	10 670	1 020	96	18 483	1 472
Länsi-Suomi — Västra Finland — West Finland	1 980	110	56	274	23	85	945	109	115	3 199	242
Itä-Suomi — Östra Finland — East Finland	2 537	150	59	337	34	100	1 969	270	137	4 843	454
Yhteensä — Summa — Total	17 078	1 237	72	1 282	105	82	26 444	2 558	97	44 804	3 900
V. 1967 — År 1967 — In 1967	24 033	1 091	45	1 921	155	80	37 649	3 288	87	63 603	4 534
V. 1966 — År 1966 — In 1966	16 968	688	41	4 394	270	62	30 533	2 311	76	51 895	3 269
V. 1965 — År 1965 — In 1965	17 832	724	41	3 495	205	59	35 493	2 254	64	56 820	3 183
V. 1964 — År 1964 — In 1964	26 530	941	35	4 223	257	61	31 317	1 839	59	62 070	3 037

Maanpinnan rikkomiseen sisältyy kertomusvuonna laikutusta 5 117 ha, raivauslaikutusta 1 105 ha, metsäaaurusta 18 614 ha ja vaotusta 1 608 ha. Raivauslaikutuksen ala ja kustannukset eivät sisälly raivaussarakkeen lukuihin.

Erilaisia uudistus- ja hoitotoimenpiteitä on suoritettu seuraavasti:

Työn laatu — Arbetsslag Kind of work	ha	1 000 mk	mk/ha
Kylvö — Sädd — Seeding	7 114	429	60
Täydennyskylvö — Hjälpssädd — Comple- mentary seeding	78	6	76
Istutus — Plantering — Planting	19 365	3 126	161
Täydennysistutus — Hjälpplantering — Complementary planting	2 912	690	237
Taimiston hoito — Röjning i plantskog — Cleaning in plant stands	46 419	3 464	75
Nuoren metsän harvennus — Ungskogs- gällring — Thinning of young stands ..	2 171	151	70
Kunnostusraivaus — Istäandsättningsgäll- ring — Improvement thinning	5 974	416	70
Yhteensä — Summa — Total	84 033	8 282	.

Täydennysviljelyn alat ovat tehoaloja. Siemenen ja taimien arvot eivät sisälly yllä oleviin metsänviljelykustannuksiin. Kylvöön sisältyy erikseen laikutettuun tai metsäaurattuun maahan kylvöä 3 593 ha ja hajakylvöä 1 771 ha. Erikseen laikutettuun tai metsäaurattuun maahan istutusta sisältyy istutukseen 15 232 ha. Täydennysistutuksista oli 892 ha luonnontaimistojen täydennystä.

Metsiä on lannoitettu kertomusvuonna 98 549 ha. Lannoitettuun alaan sisältyy kovien metsämaiden lannoitusta 20 311 ha, mistä laikkulannoituksenä 3 143 ha sekä soiden lannoitusta 78 238 ha. Soiden lannoituksista oli 1 021 ha laikkulan-

I markbearbetning ingår under berättelseåret 5 117 ha fläckupptagning, 1 105 ha rensningsfläckupptagning, 18 614 ha plogning och 1 608 ha fräsning av fåror. Arealen och kostnaderna för rensningsfläckupptagning ingår ej i kolumnen för rensning.

Olika slag av förnyelse- och skötselåtgärder har utförts som följer:

Hjälpkulturernas arealer är effektiva arealer. Värdet för frö och planter ingår ej i kulturkostnaderna. I sädden ingår 3 593 ha sädd i på förhand upptagna fläckar eller på plogade ytor samt 1 771 ha bredsädd. I planteringen ingår 15 232 ha plantering i på förhand upptagna fläckar eller på plogade ytor. Av hjälpplanteringen utgjorde 892 ha komplettering av naturligt plantuppslag.

Under berättelseåret gödslades 98 549 ha skogsmark. I den gödslade arealen ingår 20 311 ha gödsling av fast mark, varav 3 143 ha fläckgödsling samt 78 238 ha gödsling av torvmark. Av gödslingen av torvmark var 1 021 ha punkt göds-

noituksia. Lannoitteita on käytetty kaikkiaan 44.0 milj. kg ja lannoituskustannukset olivat 12 195 300 mk.

Metsänuudistustöihin on käytetty taimia ja siemeniä seuraavasti:

ling. Sammanlagt användes 44.0 milj. kg gödselmedel och gödslingskostnaderna uppgick till 12 195 300 mk.

För skogsförnyelsearbeten har använts planter och frö enligt följande:

Työn laatu — Arbetslag Kind of work	Taimia — Plantor — Number of plants 1 000 kpl — st. — in thousands				Arvo — Värde — Value 1 000 mk			
	Mänty Tall Pine	Kuusi Gran Spruce	Muut Andra träd- slag Other species	Yhteensä Summa Total	Mänty Tall Pine	Kuusi Gran Spruce	Muut Andra träd- slag Other species	Yhteensä Summa Total
Istutus — Plantering — <i>Planting</i>	34 936	2 721	45	37 702	1 816.6	217.7	5.7	2 040.0
Täydennysistutus — Hjälpplantering — <i>Complementary planting</i>	4 230	1 625	7	5 862	225.5	123.8	1.3	350.6
Yhteensä — Summa — Total	39 166	4 346	52	43 564	2 042.1	341.5	7.0	2 390.6
	Siemeniä — Frömängd — Amount of seed kg				Arvo — Värde — Value 1 000 mk			
Kylvö — Sädd — <i>Seeding</i>	3 310	526	—	3 836	192.0	13.1	—	205.1
Täydennyskylvö — Hjälpssädd — <i>Com- plementary seeding</i>	29	3	—	32	1.8	0.1	—	1.9
Yhteensä — Summa — Total	3 339	529	—	3 868	193.8	13.2	—	207.0

Metsänuudistus- ja -hoitotyöt jakaantuvat piirikunnittain seuraavasti:

Skogsförnyelse- och -skötselarbeten fördela sig distriktsvis på följande sätt:

1 Piirikunta — Distrikt	2 Uudis- tusalan valmis- tus Bered- ning av förnyel- seytor	3 Kylvö ja täy- dennys- kylvö Sädd och hjälp- ssädd	4 Istutus ja täy- dennys- istutus Planter- ing och hjälp- planter- ing	5 Taimis- ton hoit- to Röjning i plant- skog	6 Nuoren metsän harven- nus Gallring i ung- skog	7 Kun- nostus- raivaus Iständ- sätt- nings- röjning	8 Metsän- lannoitus Skogs- gödsling	9 Yhteensä ha Summa ha
	Pinta-ala — Areal, ha							
1968								
Perä-Pohjola — Norra Finland	18 279	233	8 920	7 800	499	2 951	23 587	62 269
Pohjanmaa — Österbotten ..	18 483	2 681	9 699	14 066	1 215	1 231	31 960	79 335
Länsi-Suomi — Västra Finland	3 199	1 953	2 206	9 616	306	1 247	13 664	32 191
Itä-Suomi — Östra Finland ..	4 843	2 325	1 452	14 937	151	545	29 338	53 591
Yhteensä — Summa	44 804	7 192	22 277	46 419	2 171	5 974	98 549	227 386
V. 1967 — År 1967	63 603	9 718	19 697	48 530	2 451	4 500	51 384	199 883
V. 1966 — År 1966	51 895	14 902	14 856	31 881	1 292	5 486	21 370	141 682
V. 1965 — År 1965	56 820	25 721	11 516	22 732	1 083	4 784	7 848	130 504
V. 1964 — År 1964	62 070	29 285	11 038	21 209	1 623	7 555	3 667	136 447

Metsäpuiden jalostus

Yhteistoiminnassa metsäntutkimuslaitoksen ja metsänjalostussäätiön kanssa on metsähallinnon alaisilla valtionmailla tähän mennessä merkitty ja rekisteröity pluspuita: mäntyjä 2 790 kpl, kuusia 294 kpl, koivuja 43 kpl, haapoja 46 kpl, harmaaleppiä 3 kpl, tervaleppiä 2 kpl, hybridi-leppiä 1 kpl, lehtikuusia 30 kpl ja muita puu-lajeja 13 kpl, yhteensä 3 222 kpl.

Förädling av skogssträd

I samarbete med skogsforskningsinstitutet och Stiftelsen för Skogssträdförädling har å forststyrelsen underställda skogsmarker hittills utmärkts och registrerats plussträd: tall 2 790 st, gran 294 st, björk 43 st, asp 46 st, gråal 3 st, klibbal 2 st, hybridall 1 st, lärkträd 30 st och andra trädslag 13 st, inalles 3 222 st.

Plusmetsiköitä siemenkeräystä varten on valittu:

männiköitä — tallbestånd	128 kpl	pinta-alaltaan — st. med en areal om	2 848 ha
kuusikoita — granbestånd	40 »	» » » » » » » »	396 »
tervalepiköitä — klibbalbestånd	1 »	» » » » » » » »	8 »
Yhteensä — Summa 169 kpl pinta-alaltaan — st. med en areal om 3 252 ha			

Utvalda plus-bestånd för fröinsamling:

Siemenviljelyksiä korkealaatuisen siemenen tuottamiseksi tulevaisuudessa on tähän mennessä perustettu:

För framtida producering av frö av hög kvalitet har hittills grundats fröplantager:

Männyn siemenviljelyksiä — Tallfröplantager	80 kpl — st.
pinta-alaltaan — med en areal om	896 ha
Kuusen siemenviljelyksiä — Granfröplantager	5 kpl — st.
pinta-alaltaan — med en areal om	63 ha
Lehtikuusen siemenviljelyksiä — Lärkfröplantager	6 kpl — st.
pinta-alaltaan — med en areal om	15 ha
Yhteensä — Summa 91 kpl — st.	
Pinta-alaltaan — Med en areal om 974 ha	

Kertomusvuoden loppuun mennessä on siemenviljelyksiin istutettu kaikkiaan 358 000 männynvartetta, 25 200 kuusenvartetta ja 3 000 lehtikuusenvartetta sekä lisäksi kloonikokoelmiin lehtikuusenvartetta 2 700 kpl ja männynvartetta 1 500 kpl.

Perusteilla olevia uusia siemenviljelyksiä oli vuoden 1968 lopussa 12 kpl, joiden yhteinen pinta-ala vanhojen siemenviljelysten laajennusten kanssa on noin 200 ha.

Valtakunnallisen metsänjalostuksen kehittämisohjelman toteuttamiseen metsähallitus on lisäksi osallistunut kasvattamalla jälkeläiskoe- taimia sekä perustamalla jälkeläiskokeita maastoon. Jälkeläiskoe taimia on kertomusvuoden loppuun mennessä kasvatettu ja lähetetty maasto- kohteisiin yhteensä 480 000 kpl.

Vuoden 1968 loppuun mennessä on metsähallituksen maille perustettu:

Männyn jälkeläiskokeita — Avkommeförsök för tall	48 kpl — st.
pinta-alaltaan — med en areal om	126 ha
Kuusen jälkeläiskokeita — Avkommeförsök för gran	10 kpl — st.
pinta-alaltaan — med en areal om	39 ha
Koivun jälkeläiskokeita — Avkommeförsök för björk	1 kpl — st.
pinta-alaltaan — med en areal om	3 ha
Muiden puulajien jälkeläiskokeita — Avkommeförsök för övriga trädslag	6 kpl — st.
pinta-alaltaan — med en areal om	2 ha
Yhteensä — Summa 65 kpl — st.	
Pinta-alaltaan — Med en areal om 170 ha	

Jälkeläiskokeiden alasta on 139 ha perustettu kertomusvuonna ja 31 ha aikaisemmin.

Intill slutet av berättelseåret har i fröplantager planterats inalles 358 000 tallympningar, 25 200 granympningar samt 3 000 lärkträdsympningar. Dessutom har i klonarkiv planterats 2 700 st. lärkträdsympningar och 1 500 tallympar.

I slutet av år 1968 fanns det 12 nya fröplantager, som man höll på att anlägga, vilkas areal utgjorde tillsammans med utvidgningarna av de gamla fröplantagera c. 200 ha.

Forststyrelsen har dessutom deltagit i förverkligandet av det riksomfattande utvecklingsprogrammet rörande växtförädling av skogsträd genom att uppdraga plantor för avkommeförsök och genom att anlägga avkommeförsök i fält. Plantor för avkommeförsök har intill slutet av berättelseåret uppdragits och levererats till objekt i fält sammanlagt 480 000 st.

Intill slutet av år 1968 har på forststyrelsens marker anlagts:

Av avkommeförsökens areal ha 139 ha anlagts under berättelseåret och 31 ha tidigare.

Hakkuutavat

Hakkuutapailmoitusten tarkoituksena on selvittää eri hakkuutavoilla käsiteltyjen metsäalojen suuruus. Mukaan ei ole otettu erikoistarkoituksiin suoritettuja poimintahakkuita, asutukseen luovutetuilla alueilla suoritettuja hakkuita, pieniä erillisiä käsikauppa- ja kotitarvehakkuita eikä metsänhoitomäärärahoilla suoritettuja kasvatushak-

Avverkningsmetoder

Avsikten med rapporter över avverkningsmetoder är att klarlägga omfånget av med olika avverkningsmetoder behandlade skogsarealer. I statistiken ingår ej plockhyggen för specialändamål, avverkning på för kolonisationsändamål överlätna områden, smärre separata handköps- och husbehovsavverkningar, samt ej heller med skogs-

kuita. Joutomaita ja muita metsättömiä aloja sekä taimistoja ei ole huomioitu pinta-aloissa.

Hakkuutapailmoitukset ryhmitetään kasvatushakkuisiin ja uudistushakkuisiin. Ainoastaan loppuun suoritettut hakkuut on otettu tilastoon. Jos pinotavara hakataan myöhemmin kuin sahapuut, on hakkuu keskeneräinen siihen asti kunnes pinotavarakin on hakattu. Kaikissa muissa tapauksissa katsotaan hakkuu loppuun suoritetuksi silloin, kun metsä on hakkuilla saatettu tyydyttävään tilaan.

vårdsanslag utförda beståndsvårdande avverkningar. Impediment och andra icke skogsbärande områden samt plantbestånd har icke beaktats i arealuppgifterna.

Rapporterna över avverkningsmetoderna grupperas i produktionsbefrämjande- och förnyelseavverkningar. Endast slutförda hyggen ingår i statistiken. Ifall klenvirke avverkas senare än sågstocken, betecknas avverkningen som pågående, ända till dess även klenvirket är hugget. I alla övriga fall anses avverkningen slutförd då skogen genom avverkning fåtts i tillfredsställande skick.

Hakkuilla käsitelty ala hakkuuvuonna 1968—69
Med avverkningar behandlad areal under avverkningsåret 1968—69

Hakkuutapa Avverkningsmetod	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Yhteensä Summa
	Pinta-ala — Areal, ha				
Kasvulliset metsämaat: — Växtlig skogs- mark:					
Uudistushakkuut — Förnyelseavverk- ningar	27 035	18 200	3 588	7 257	56 080
Kasvatushakkuut — Produktionsbefräm- jande avverkningar	1 768	2 575	2 172	705	7 220
Huonokasvuiset metsämaat: — Mindre växtlig skogsmark:					
Uudistushakkuut — Förnyelseavverk- ningar	1 810	3 527	472	204	6 013
Kasvatushakkuut — Produktionsbefräm- jande avverkningar	594	535	284	759	2 172
Yhteensä — Summa	31 207	24 837	6 516	8 925	71 485

Kasvullisten metsämaiden uudistushakkuut hakkuuvuonna 1968—69
Förnyelseavverkningar å växtlig skogsmark under avverkningsåret 1968—69

Hakkuutapa Avverkningsmetod	Pinta-ala — Areal, ha				
	Perä-Pohjola Norra Finland	Pohjanmaa Österbotten	Länsi-Suomi Västra Finland	Itä-Suomi Östra Finland	Yhteensä Summa
Taimettamisvaihe: - Plantsättningskedet					
Avohakkuu — Kalavverkning					
Mänty — Tall	8 414	8 244	1 331	2 751	20 740
Kuusi — Gran	510	443	451	1 212	2 616
Suojuspuuhakkuu — Skärmavverkning					
Mänty — Tall	6 113	1 162	69	11	7 355
Kuusi — Gran	—	103	—	6	109
Taimettamisvaihe yhteensä — Plantsättningskedet inalles	15 037	9 952	1 851	3 980	30 820
Jatkovaihe: — Fortsättningskedet:					
Männyn suojuspuun poisto — Avverkning av tallskärnträd	2 012	4 570	440	1 290	8 312
Kuusen suojuspuuhakkuu — Avverkning av granskärnträd	17	14	43	—	74
jouduttamisvaihe — tillväxtskedet ... vapauttamisvaihe — friställningskedet	92	24	243	—	359
Ylispuuhakkuu — Avverkning av över- ståndare	9 877	3 640	1 011	1 987	16 515
Jatkovaihe yhteensä — Fortsättningskedet inalles	11 998	8 248	1 737	3 277	25 260

6. Suonkuivaustyöt

Ojitukset

Suonkuivaustöitä on hoitanut 9 suonkuivausmetsänhoitajaa. Kertomusvuonna tehtiin ojaa kaikkiaan 20 653 km, josta aauraamalla 15 195 km eli 74 %, kaivinkoneella 3 026 km, räjäyttämällä 36 km, jyrsimellä 2 325 km ja käsinkaivuutyönä 71 km. Kustannusten vertailu osoittaa aurasmenettelyn ylivoimaisesti edullisimmaksi. Ilman työnjohtomenoja tuli oja lapiotyönä (käsinkaivuutyönä) maksamaan 157 p/m, räjäytystyönä 108 p/m, kaivinkoneella tehtynä 50 p/m, jyrsimellä tehtynä 30 p/m ja aurasuustyönä 19 p/m.

Kertomusvuoden suonkuivaustoiminta käy selville seuraavasta taulukosta. Kuivuva ala tarkoittaa kertomusvuoden aikana uudisojituksilla kuivattava alaa. Täydennysojituksin kuivattava ala esiintyy jo aikaisempien vuosien kertomuksissa. Ojamäärä on ollut kuivatettavalla alalla keskimäärin n. 316 m/ha.

Seuraavassa taulukossa kustannuksiin on laskettu mukaan suoranaisten ojituskustannusten ja kalustomenojen lisäksi suonkuivausteknikoiden ja -metsänhoitajien palkat.

6. Torrlägningsarbeten

Dikningar

Fältarbetena vid torrläggningar har letts av 9 dikningsförstmästare. Under berättelseåret dikades inalles 20 653 km, varav medels plogning 15 195 km eller 74 %, medels grävmaskin 3 026 km, medels sprängning 36 km, medels fräsmaskin 2 325 km och som manuellt arbete 71 km. Kostnadskalkylation utvisar att plogningsförändringen visat sig vara överlägset fördelaktigast. Exklusive arbetsledningskostnader steg sålunda dikningskostnaderna utfört som manuellt arbete till 157 p/m, medels sprängning till 108 p/m, medels grävmaskin till 50 p/m, medels fräsmaskin till 30 p/m och medels plogning till endast 19 p/m.

Dikningsverksamheten under berättelseåret framgår av nedanstående tabell. Med areal som torrläggs avses den areal som under berättelseåret torrläggts medels nydikning. Arealuppgifter över medels kompletteringsdikningar torrläggda torvmarker förekommer redan i tidigare årsberättelser. Dikeslängden på torrlägningsområdena har utgjort i medeltal c:a 316 m/ha.

I följande tabell har i kostnaderna medtagits förutom de egentliga dikningskostnaderna och materialutgifter, även dikningsteknikernas och dikningsförstmästarnas löner.

Ojitystyöt ja ojitusten kunnossapito — Dikningar och dikesunderhåll — Drainage and ditch maintenance.

Pirrikunta — Distrikt Region	Uudis- ja täydennysojitukset Ny- och kompletteringsdikningar New and complementary drainage			Ojien kunnossapito Dikesunderhåll Ditch maintenance			Kustannukset yhteensä Summa kostnader Total costs	
	Kaivettu oja Grävt dike Ditches dug 1 000 m	Kuivuva ala Areal som torrläggts Drained area ha	Kustannukset Kostnader Costs	Perattu oja Rensning av diken Ditches cleaned 1 000 m	Kustannukset Kostnader Costs			
					1 000 mk	p/m		
1968								
Perä-Pohjola — Norra Finland — <i>North Finland</i>	6 662	24 379	1 753.9	26	406	100.1	25	1 854.0
Pohjanmaa — Österbotten — <i>Ostrobothnia</i> ..	9 444	27 476	2 181.2	23	1 471	281.0	19	2 462.2
Länsi-Suomi — Västra Finland — <i>West Finland</i>	1 569	5 356	829.0	53	483	270.3	56	1 099.3
Itä-Suomi — Östra Finland — <i>East Finland</i> ..	2 978	8 105	967.4	32	689	221.9	32	1 189.3
Yhteensä — Summa — Total	20 653	65 316	5 731.5	28	3 049	873.3	29	6 604.8
V. 1967 — År 1967 — <i>In 1967</i>	18 638	67 367	5 085.4	27	5 097	1 104.2	22	6 189.6
V. 1966 — År 1966 — <i>In 1966</i>	11 894	43 904	3 326.8	28	2 359	443.8	19	3 770.6
V. 1965 — År 1965 — <i>In 1965</i>	9 850	39 912	2 663.7	27	2 296	392.8	17	3 056.5
V. 1964 — År 1964 — <i>In 1964</i>	8 185	35 324	2 181.2	27	2 177	312.3	14	2 493.5

Suunnitelmatyöt

Uppgörande av dikningsplaner

Kertomusvuonna valmistuneet ojitussuunnitelmat ilmenevät alla olevasta taulukosta:

De uppgjorda dikningsplanerna grupperade distriktsvis framgår av följande tabell:

Pirrikunta — Distrikt	Kaivettava ojamäärä Grävt dike 1 000 m	Kuivuva ala Areal som torrläggts ha	Suunnitelma- kustannukset Planeringskostnader p/m
Perä-Pohjola — Norra Finland	5 846	18 759	5
Pohjanmaa — Österbotten	9 340	28 617	6
Länsi-Suomi — Västra Finland	—	—	—
Itä-Suomi — Östra Finland	4 341	11 179	6
Yhteensä — Summa	19 527	58 555	6

Metsähallinnon maille tehtyjen ojitussuunnitelmien suunnitelmakustannukset olivat v. 1968 1 523 810 mk.

Planeringskostnaderna för å forstförvaltningens marker uppgjorda dikningsplaner utgjorde år 1968 1 523 810 mk.

Soiden lannoitukset

Kertomusvuonna lannoitettiin soita yhteensä 78 238 ha, mikä jakaantuu piirikunnittain seuraavasti: Perä-Pohjola 17 574 ha, Pohjanmaa 30 001 ha, Länsi-Suomi 11 014 ha ja Itä-Suomi 19 649 ha. Pääasialliset lannoitteet olivat edelleenkin hienofosfaatti ja kalisuola. Lannoituskustannukset tekivät 9 650 860 mk. Lannoitteita käytettiin 38.14 milj. kg.

Muu toiminta

Suonkuivausmetsänhoitajien toimesta on varsinainen suonkuivaustöiden ohella vähäisessä määrässä suoritettu myöskin tierakennus- ja metsänhoitotöitä. Nämä työt sisältyvät asianomaisia töitä selostaviin kohtiin.

7. Metsävahingot

Metsäpalot

Metsähallituksen metsissä sattui v. 1968 47 metsäpaloa, joiden lähempi erittely ilmenee seuraavasta taulukosta:

	Perä-Pohjola Norra Finland <i>North Finland</i>	Pohjanmaa Österbotten <i>Ostrobothnia</i>	Länsi-Suomi Västra Finland <i>West Finland</i>	Itä-Suomi Östra Finland <i>East Finland</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
Hoitoalueiden lukumäärä, joissa paloja on ollut — Antal revir i vilka skogsbränder förekommit — <i>Number of districts with forest fires ..</i>	4	11	9	6	30
Palojen lukumäärä — Antal skogsbränder — <i>Number of fires</i>	9	18	11	9	47
Palanut ala, ha — Brandyta, ha — <i>Burnt area, ha</i>	6	222	16	10	254
Paloala paloa kohti, ha — Brandyta per skogsbrand, ha — <i>Burnt area per fire, ha .</i>	0.6	12.4	1.4	1.2	5.4
Vahinkojen suuruus, mk — Skadornas storlek, mk — <i>Damage, mk</i>	1 627	13 510	710	1 150	16 997
Sammutuskustannukset, mk — Släckningskostnader, mk — <i>Cost of firefighting, mk</i>	1 660	24 995	7 227	2 288	36 170
Metsäpalojen ehkäisytoiminta, mk — Förebyggandet av skogsbränder, mk — <i>Prevention of forest fires, mk</i>	56 432	49 089	18 160	18 904	142 585

Lisäksi on metsähallitus maksanut metsäpalojen ehkäisytoiminnan kuluja 4 383 mk.

Metsäpalot ryhmittyyvät syttymisajan mukaan seuraavasti:

Touko- kuu	Kesä- kuu	Heinä- kuu	Elokuu	Syys- kuu	Yh- teensä
1	27	8	10	1	47

Gödsling av torvmarker

Under berättelseåret gödslades torvmarker inalles 78 238 ha, fördelade sig distriktsvis som följer: i Norra Finland 17 574 ha, Österbotten 30 001 ha, Västra Finland 11 014 ha och Östra Finland 19 649 ha. De huvudsakliga gödselämnena har fortsättningsvis utgjorts av finfosfat och kalisalt. Gödslingskostnaderna utgjorde 9 650 860 mk. Gödslingsämnen användes 38.14 milj. kg.

Övrig verksamhet

På mossuttorkningsforstmästarnas försorg har förutom egentliga uttorkningsarbeten, även, i mindre omfattning utförts vägbyggen samt skogsskötselarbeten. Dessa arbeten innefattas i redogörelserna för respektive slag av arbeten.

7. Skogsskador

Skogsbränder

I forststyrelsens skogar inträffade år 1968 47 skogsbränder, vilkas närmare gruppering framgår av följande tabell:

Dessutom har forststyrelsen utbetalt för förebyggandet av skogsbränder utgifter på 4 383 mk. Skogsbränderna grupperas sig enligt uppkomsttiden på följande sätt:

Maj	Juni	Juli	Augusti	Septem- ber	Summa
1	27	8	10	1	47

Metsäpalojen lukumäärä ja syttymisen syyt piirikunnittain ilmenevät seuraavasta taulukosta:

Orsakerna till skogsbrändernas uppkomst framgår av följande uppställning samt deras antal distriktsvis:

Piirikunta — Distrikt — Region	Salama Blxt Light- ning	Veturin kipinä Gnista från loko- motiv Engine sparks	Tupakan- poltto Tobaks- rökning Smoking	Nuotio- tuli Läger- eldar Camp fire	Kasken, kydön tai risujen poltto ja kulutus Svedj- ning, kytt- lands- eller ris- bränning Pre- scribed burning	Tahal- laan sy- tytetty Av- siktigt antända Arson	Muut tunnetut syyt Annan känd an- ledning Other known causes	Syy tuntema- ton Okänd anledning Cause unknown	Yhteensä Summa Total
Lukumäärä — Antal — Number									
Perä-Pohjola — Norra Finland — North Finland	—	—	1	7	—	—	—	1	9
Pohjanmaa — Österbotten — Ostrobothnia	4	—	2	7	3	—	2	—	18
Länsi-Suomi — Västra Finland — West Finland	5	—	1	2	1	—	1	1	11
Itä-Suomi — Östra Finland — East Finland	7	—	1	1	—	—	—	—	9
Yhteensä — Summa — Total	16	—	5	17	4	—	3	2	47

Myrskyvahingot

Myrskyvahingoista on tullut ilmoituksia 13 hoitoalueesta ja on ilmoitusten mukaan myrsky kaatanut noin 25 000 tukkipuurunkoa. Pahin tuho oli Keski-Pohjan hoitoalueessa, missä lounaismyrsky 19. 6. 68 kaatoi n. 5 000 tukkipuurunkoa ja n. 3 000 p-m³ pinotavaraa.

Lumivahingot

Kertomusvuonna oli tavallista suurempia lumituhoja Keski-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa, miltä alueelta kaikkiaan 8 hoitoaluetta on ilmoittanut tuhoista. Lumen voittama puusto on suurinmaksi osaksi saatu hakkuilla talteen otetuksi.

Hirvi- ja majavavahingot

Ylikemin hoitoalueessa ovat hirvet aiheuttaneet 80 hehtaarin alalla männyn taimistossa n. 1 500 markan vahingon.

Majavavahingoista ei kertomusvuonna ole tullut ilmoituksia.

Hyönteis- ja sienivahingot

Männynversoruosteen on eräissä hoitoalueissa ilmoitettu aiheuttaneen vahinkoja männyn taimistoissa. Esimerkiksi Evon hoitoalueessa on tuhoala ollut 124 ha ja arvioitu vahingon määrä n. 26 000 mk.

Stormskador

Stormfällen har anmälts från 13 revir och enligt uppgifterna har stormen fällt c. 25 000 timmerträd. De värsta skadorna voro i Keski-Pohja reviret, där sydväststormen den 19. 6. 68 fällde c. 5 000 timmerträd och c. 3 000 m³ klenvirke.

Snöskador

Under berättelseåret förekommo ovanligt stora snöskador i mellersta Österbotten, i mellersta Finland, i norra Savolax och i norra Karelen, från vilket område inalles 8 revir har rapporterat snöskador. Det snöskadade virket har till största delen kunnat tillvaratagas genom avverkningar.

Skador förorsakade av älg och bäver

I Ylikemi revir hade älgarna åstadkommit skador i ett plantbestånd för c. 1 500 mk.

Inga anmälningar om bäverskador har inkommit under året.

Insekt- och svampskador

Knäckesjukan har förorsakat skador i vissa revir i tallplantbestånd. T.ex. i Evo revir har skadeområdet omfattat 124 ha och skadorna ha uppskattats till c. 26 000 mk.

Hallavahingot

Hallavahingoista ei kertomusvuonna ole tullut ilmoituksia.

Frostskador

Inga uppgifter ha inkommit under berättelse-året om frostsckador.

8. Työvoima

Työvoiman määrä ja työpalkat

Vuoden 1965 alussa luovuttiin erillisistä työ-palkkailmoituksista ja otettiin palkkausilmoituksiin tilastolliset tunnukset. Näiden sisältämien tietojen keräämisellä saatiin aineisto palkkatilastoon.

Teknillisen tilastoaineiston keruun muutoksen yhteydessä suoritettiin eräitä muutoksia myös aineiston ryhmittelyssä. Työlajiryhmitykseen tuli useita muutoksia. Jotta puutavaran hankinta-toimintaan kuuluva puutavaran teko- ja kuljetus-työpanos saataisiin puhtaampana esiin, erotettiin hankinnan sekalaisiksi töiksi päiväpalkkaiset työnjohtajat, mitta- ja varastomiehet, kämppämännät yms. henkilöstö, joka ei osallistu suora-naisesti puutavaran hankintaan. Puutavaran lähikuljetukseen on liitetty kaikki kannolta lähtevä kuljetus, tapahtui se sitten hevosella, autolla tai traktorilla. Entinen työlajiryhmä, »kaukokuljetus vesitse», yhdistettiin uitoon kanssa ryhmäksi »uitto, lauttaus ja erottelu». Työlaji »kuorma- ja purka-minen» yhdistettiin laadustaan riippuen joko uittoon tai maakaukokuljetukseen. Suonkuivaus- ja metsänhoitotyöt olivat aikaisemmin olleet erillisinä työlajeina, nyt ne yhdistettiin. Ne voidaan tarvittaessa saada erillisinä tilittäjien perusteella. Talonrakennustyöt otettiin omaksi ryhmäkseen sekalaisista töistä lähinnä valtakunnallisten tilastovaatimusten perusteella. — Näistä muutok-sista johtuen eivät vuosien 1965—1968 ja aikai-kaisempien vuosien eri työlajien työmäärät ole täysin toisiinsa verrattavissa.

Eriytyisesti puutavaran auto- ja traktorikulje-tuksessa, mutta myös konekuorinnassa, tie- ja vesirakennus-, suonkuivaus- sekä metsänhoito-töissä käytetään paljon itsenäisiä koneyrittäjiä. Aikaisemmin on näistä osa tullut mukaan palkka-tilastoihin. Vuoden 1965 alusta alkaen itsenäiset yrittäjät on käsitelty omana ryhmänään.

Työntekijöille maksetut työpalkat ja itsenäisille yrittäjille maksetut työkorvaukset sisältävät myös moottorisahojen, hevosten, autojen, trak-toreiden sekä muiden työkonien osuudet maksetuista työpalkoista tai -korvauksista.

Ansioiden nousuprosentit on laskettu piirikun-nittaisten ansioiden aritmeettisista keskiarvoista. Tällä on haluttu välttää piirikuntien osuuden vaihteluiden vaikutus.

Keskimääräiset päiväansiot on laskettu brutto-ansioista, joihin sisältyvät kuljettajien, apu-miesten ja koneiden ansiot.

8. Arbetskraft

Arbetskraftens storlek och arbetslöner

Vid början av år 1965 upphörde man att göra särskilda arbetslönerapporter och man började använda statistiska koder i lönerapporterna. Genom insamlande av häri ingående uppgifter erhöles material för lönestatistik.

Vid sidan om insamlande av tekniskt statistiskt material och förändringar däri skedde vissa förändringar även vid gruppering av detta material. Gruppering enligt arbetets art genomgick flere förändringar. För att bibehålla leveransverksamheten tillhörande arbetsinsats beträffande virkesupphuggning och utdrivning mera skilt ombildades av arbetsledare (daglönetagare), virkesmätare och lagerarbetare, skogshärbärgvärdinnor m.m. dyl. personer som icke direkt deltar i leveransverksamheten, en grupp »diverse arbeten inom leveransverksamheten». Virkesnärrtransporten inefattar samtlig transport från stubben vare sig den sker med häst, bil eller traktor. En tidigare arbetsgrupp »fjärrtransport längs vattenleder» kombinerades med flottning och på detta sätt bildades en ny grupp »flottning och skiljning». Arbetsslaget »lastning och lossning» kombinerades enligt sitt slag antingen med flottning eller fjärrtransport till lands. Torrlägnings- och skogs-vårdsarbeten var tidigare angivna i skilda grup-per, nu kombinerades de båda grupperna med varandra. Vid behov kan de angivas som skilda grupper enligt redovisare. Byggnadsarbeten ombildades från diverse arbeten till skild grupp närmast på grund av riksstatistiska krav. På grund av dessa förändringar är arbetsinsatserna av olika arbetsslag mellan åren 1965—68 och tidigare år inbördes ej helt jämförbara.

Speciellt vid virkestransport med bil och trak-tor, men även vid maskinell barkning, väg- och vattenbyggnadsarbeten samt torrlägnings- och skogsvårdsarbeten blir självständiga företagare anlitade. Tidigare har en del av dessa medtagits i lönestatistiken. Fr. o.m. början av året 1965 har självständiga företagare bildat en skild arbets-grupp.

I lönerna som betalats åt arbetare och i ersätt-ningarna som betalats åt självständiga företagare ingår även den andel som betalats för motorsåg, häst, bil, traktor och annan arbetsmaskin.

Utträknigen av stegringsprocenter av för-tjänster är baserad på aritmetiska medeltal av distriktsvisa förtjänster. På detta sätt kan ver-kan av variering mellan olika distrikt elimineras.

De genomsnittliga dagsförtjänsterna ha räk-nats enligt bruttoförtjänsterna i vilka ingå förar-nas, medhjälparnas och maskinernas förtjänster.

Työpanos ja sen jakaantuminen alueittain — Arbetsinsats och dess fördelning distriktsvis
Use of Labour by Region

Alue Område Region	Työsuhteessa olevat I arbetsförhållande stående <i>In working relation</i>		Itsenäiset yrittäjät Självständiga företagare <i>Independent enterprisiers</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Taloustoiminnan piirissä olevan kasvullisen metsämaan ha kohden Per hektar växtlig skogsmark inom ekonomisk drift <i>Pro hectare productive commer- cial forest land</i>
	työntekijät arbetare <i>workers</i>	työnjohtajat arbetsledare <i>foremen</i>			
1 000 pv — 1 000 dagar — 1 000 days					pv/ha — dag/ha — day/ha
Perä-Pohjola — Norra Fin- land— <i>North Finland</i> ..	505	50	132	687	0.32
Pohjanmaa — Österbotten <i>Ostrobothnia</i>	580	36	160	776	0.86
Länsi-Suomi — Västra Fin- land— <i>West Finland</i> ...	244	20	43	307	1.62
Itä-Suomi — Östra Finland <i>East Finland</i>	338	29	81	448	1.45
Metsähallitus — Forststyrel- sen — <i>National Board of Forestry</i>	15	—	6	21	.
Yhteensä — Summa — Total	1 682	135	422	2 239	0.63

Työpanos ja palkkasummat työlajeittain — Arbetsinsats och arbetslöner enligt arbetslag — Use of Labour and Wages according to the Kind of Work

Työlaji — Arbetslag <i>Kind of work</i>	Työsuhteessa olevat työntekijät I arbetsförhållande stående arbetare <i>Workers in working relation</i>		Itsenäiset yrittäjät Självständiga företagare <i>Independent enterprisiers</i>	
	1 000 pv — dagar — days	1 000 mk	1 000 pv — dagar — days	1 000 mk
1968				
1. Puutavaran hakkuu — Huggning — <i>Felling of timber</i>	716	30 130	38	2 868
2. Puutavaran lähikuljetus — Närtrans- port — <i>Short distance transport</i> ...	75	3 588	185	15 678
3. Uitto, lauttaus ja erottelu — Flottnings samt skiljning — <i>Floating and sorting</i>	8	339	0	42
4. Kaukokuljetus maitse — Fjärrtrans- port till lands — <i>Long distance trans- port on land</i>	8	358	122	18 473
5. Hankinnan sekal. työt — Diverse ar- beten inom leveransverksamheten — <i>Miscellaneous work within delivery activity</i>	164	4 039	7	575
6. Leimaus ja hakk.valvonta — Stämp- ling och hyggesbevakning — <i>Marking and felling supervision</i>	25	652	0	1
7. Metsänhoito- ja suonkuivaustyöt — Skogsvårds- och torrlägningsarbeten <i>Silvicultural work and swamp drainage</i>	498	14 472	31	4 580
8. Tie- ja vesirakennustyöt — Väg- och flottledsarbeten — <i>Construction of roads and water-ways</i>	129	4 239	33	5 083
9. Talonrakennustyöt — Byggnadsar- beten — <i>Building work</i>	5	176	0	24
10. Muut työt — Övriga arbeten — <i>Other work</i>	54	1 445	6	144
Yhteensä — Summa — Total	1 682	59 438	422	47 468
V. 1967 — År 1967 — <i>In 1967</i>	1 708	56 017	390	40 417
V. 1966 — År 1966 — <i>In 1966</i>	1 869	59 947	337	33 440
V. 1965 — År 1965 — <i>In 1965</i>	2 164	67 099	320	29 880

Työsuhteessa olevien miesten keskimääräiset ansiot tärkeimmissä työlajeissa v. 1968
 Förtjänster i medeltal för i arbetsförhållande stående män vid de viktigaste arbetslagen år 1968
 Average Earnings of Adult Men in Working Relation in the Main Kind of Work in 1968

Piirikunta Distrikt Region	Urakkapalkalla mk/pv Ackordlön mk/dag Piece rate mk/day					Aikapalkalla mk/pv Tidslön mk/dag Time rate mk/day	
	Puutavaran hakkuu, moottorisahamiehenet (brutto) Hugning, motorsågman (brutto) Felling of timber, motor- sawmen (brutto)	Metsänhoito- ja suonkultivaustyöt Skogsvårds- och torrläggningsarbeten Silvicultural work and swamp drainage	Tie- ja vesirakennustyöt Väg- och vattenbygg- nadsarbeten Construction of roads and water-ways	Leimaus- ja hakkuun- valvonta Stämpling och hygges- bevakning Marking and felling supervision	Metsänhoito- ja suonkultivaustyöt Skogsvårds- och torrläggningsarbeten Silvicultural work and swamp drainage	Tie- ja vesirakennustyöt Väg- och vattenbygg- nadsarbeten Construction of roads and water-ways	
1968							
Perä-Pohjola — Norra Finland — <i>North Finland</i>	48.43	35.06	36.76	28.27	27.86	31.45	
Pohjanmaa — Österbotten — <i>Ostrobothnia</i>	43.50	33.42	34.33	25.83	27.08	29.13	
Länsi-Suomi — Västra Finland — <i>West Finland</i>	34.67	26.19	41.77	22.83	22.52	29.06	
Itä-Suomi — Östra Finland — <i>East Finland</i>	38.79	29.72	31.70	23.60	24.06	27.63	
Koko maa — Hela landet — Whole country	42.90	31.70	37.29	26.06	25.62	29.96	
V. 1967 — År 1967 — <i>In 1967</i> ..	40.04	29.43	32.89	24.19	23.10	26.81	
V. 1966 — År 1966 — <i>In 1966</i> ..	37.52	28.58	32.13	23.08	22.39	24.58	
V. 1965 — År 1965 — <i>In 1965</i> ..	35.25	26.40	30.14	21.46	19.66	22.27	
V. 1964 — År 1964 — <i>In 1964</i> ..	30.04	23.07	26.05	19.60	17.20	19.28	

Ansioiden keskimääräinen nousu, % vuodessa — Stegning av förtjänster i medeltal, % per år
 Average Increase in Wages, % pro Year

1965—1966	5.8	7.8	15.8	8.1	13.5	11.8
1966—1967	7.4	3.2	3.4	4.2	3.0	12.3
1967—1968	8.4	6.9	10.9	8.3	10.2	9.7

Itsenäisten yrittäjien keskimääräiset päiväansiot puutavaran lähikuljetuksessa (työvälineenä traktori) ja kaukokuljetuksessa (työvälineenä kuorma-auto) v. 1968

De självständiga företagarnas genomsnittliga dagsförtjänster vid närtransport av virke (med traktor) och fjärrtransport (med lastbil) år 1968

The average revenue of independent contractors in short distance transport of timber (with tractor) and in long distance transport (with truck) in 1968

Piirikunta Distrikt Region	Puutavaran lähikuljetus Närtransport Short distance transport		Kaukokuljetus maitse Fjärrtransport till lands Long distance transport on land	
	Mk/miespv. Mk/man/dag Mk/man/day	Mk/traktoripv. Mk/traktor/dag Mk/tractor/day	Mk/miespv. Mk/man/dag Mk/man/day	Mk/autopv. Mk/bil/dag Mk/truck/day
1968				
Perä-Pohjola — Norra Finland — <i>North Finland</i>	102	174	201	383
Pohjanmaa — Österbotten — <i>Ostrobothnia</i>	73	138	156	315
Länsi-Suomi — Västra Finland — <i>West Finland</i>	70	108	142	239
Itä-Suomi — Östra Finland — <i>East Finland</i>	73	135	132	279
Koko maa — Hela landet — Whole country	82	147	163	320
V. 1967 — År 1967 — <i>In 1967</i>	73	134	146	277
V. 1966 — År 1966 — <i>In 1966</i>	71	123	139	261
V. 1965 — År 1965 — <i>In 1965</i>	64	112	122	226

Tapaturmat

Metsähallituksen tietoon tuli vuoden 1968 aikana kaikkiaan 1358 tapaturmaa, joista kaksi johti kuolemaan. Piirikunnittain jakaantuivat tapaturmat seuraavasti: Perä-Pohjola 454, Pohjanmaa 492, Länsi-Suomi 164 ja Itä-Suomi 241. Metsähallituksessa sattui 7 tapaturmaa.

Tapaturman uhreista oli alle 15 vuotiaita 5 eli 0.4 % tapausten luvusta, 149 eli 11.0 % 15—19 vuotiaita, 588 eli 43.3 % 20—34 vuotiaita sekä 616 eli 45.3 % 35 vuotiaita ja sitä vanhempia.

Työn laadun mukaan jakaantuivat tapaturmat seuraavasti:

I förhållande till olika slag av arbete var fördelningen följande:

Puutavaran teko — Virkesupphuggning	784	tapausta eli — fall eller	57.7 %
Puutavaran kuljetus ja varastointi — Virkestransport och -lagringsarbeten	60	» » — » »	4.4 »
Metsänhoito- ja suonkuivaustyöt, metsien suojelu, leimaus — Skogsvårds- och dikningsarbeten, skogsskydd, stämpling	167	» » — » »	12.3 »
Tie- ja vesirakennustyöt — Väg- och vattenbyggnadsarbeten	96	» » — » »	7.1 »
Muut tapaturmat (työmatkat, huolto, työkalujen ja koneiden kunnostus, työnjohto ym.) — Övriga olycksfall (arbetsresor, service, underhåll av arbetsredskap och maskiner, arbetsledning m.m.)	251	» » — » »	18.5 »
Yhteensä — Summa	1 358	tapausta eli — fall eller	100.0 %

Tapaturman aiheuttajina olivat:

Olycksfallen förorsakades av:

Kirves — Yxa	258	tapauksessa eli — fall eller	19.0 %
Muut käsityökalut — Övriga handverktyg	108	» » — » »	8.0 »
Vierivät, putoavat tai kaatuvat puut — Rullande, fallande eller nedfallande träd	165	» » — » »	12.1 »
Lentävät tai pistävät tikut, oksat y.m.s. — Flygande eller stickande träflisor, kvistar m.m. dyl.	126	» » — » »	9.3 »
Moottorisaha — Motorsåg	207	» » — » »	15.2 »
Koneet, laitteet, kulkuvälaineet (paitsi moottorisaha) — Maskiner, aggregat, fordon (förutom motorsågar) ..	111	» » — » »	8.2 »
Kaatuminen, luukastuminen, putoaminen — Fall, slintning, nedfallande	205	» » — » »	15.1 »
Venähdyt — Försträckning	118	» » — » »	8.7 »
Muut syyt — Övriga orsaker	60	» » — » »	4.4 »
Yhteensä — Summa	1 358	tapauksessa eli — fall eller	100.0 %

Tapaturmien johdosta menetettyjen työpäivien määrä oli v. 1968 26 574. Kuolemantapausten johdosta menetettyjä työpäiviä ei ole tähän laskettu mukaan.

Tapaturmien määrä oli kertomusvuotena 6.5 % vähemmän kuin edellisenä vuotena ja menetettyjen työpäivien määrä 3.9 % enemmän.

Kertomusvuoden tapaturmakustannukset, joihin sisältyvät myös aikaisempien vuosien tapaturmien johdosta maksetut eläkkeet ja elinkorot, olivat 965 076 mk eli 24.2 % suuremmat kuin edellisenä vuotena.

Valtion metsäoppilaitoksissa sattuneet tapaturmat (kertomusvuonna 58 tapaturmaa) eivät sisälly edellä selostettuihin tietoihin tapaturmista ja niistä aiheutuneista kustannuksista.

Olycksfall

Till forststyrelsen rapporterades år 1968 sammanlagt 1 358 olycksfall av vilka två ledde till döden. Olycksfallen fördelade sig distriktsvis enligt följande: Norra Finland 454, Österbotten 492, Västra Finland 164 och Östra Finland 241. I forststyrelsen förekom 7 olycksfall.

Av de förolyckade var under 15 åriga 5 dvs. 0.4 % av fallen, 15—19 åriga 149 dvs. 11.0 %, 20—34 åriga 588 dvs. 43.3 % samt minst 35 åriga 616 dvs. 45.3 %.

På grund av olycksfall förlorades år 1968 26 574 arbetsdagar. Häri ingår ej antalet förlorade arbetsdagar på grund av dödsfall.

Antalet olycksfall var under berättelseåret 6.5 % mindre än under det föregående året och antalet förlorade arbetsdagar 3.9 % större.

Olycksfallskostnaderna under berättelseåret, vari ingår även pensioner, som betalats på grund av olycksfall under tidigare år, utgjorde 965 076 mk dvs. 24.2 % mera än under det föregående året.

Olycksfallen, som förekommit inom statens skoglaga läroanstalter (under berättelseåret 58 olycksfall) ingå ej i det föregående redogjorda uppgifterna och de därav förorsakade kostnaderna.

Sairaudet

Varsinaisia sairaustapauksia (yksityisoikeudellisessa työsuhteessa oleva henkilöstö) oli kertomusvuonna 2 645 ja niistä aiheutuneiden lääkärissä käyntien lukumäärä oli 3 482. Sairauspäivien määrä oli 23 236 eli 44.2 % enemmän kuin edellisellä vuotena. Sairausajalta maksettiin palkkoja 537 649 mk sekä lääkärinpalkkioita ja muita sairauskustannuksia 59 207 mk. Sairauskustannusten määrä oli yhteensä 596 856 mk eli 61.5 % enemmän kuin edellisellä vuotena.

Sjukdomar

Under året förekom 2 645 sjukdomsfall (personal i privaträttsligt arbetsförhållande) vilka förorsakade 3 482 läkarbesök. Antalet sjukdagar var 23 236 dvs. 44.2 % mera än under det föregående året. För sjukdomstiderna utbetalades i löner 537 649 mk samt i läkararvoden och andra sjukvårdskostnader 59 207 mk. Kostnaderna, som föränletts av sjukdomsfall uppgick sammanlagt till 596 856 mk, dvs. 61.5 % mera än under det föregående året.

9. Asutustoiminta ja maan luovutukset

Tilojen, lisämaiden ym. alueiden muodostaminen

Maankäyttölainsäädännön mukainen asuttaminen

Tähän ryhmään sisältyvät valtion maan käytämisestä ja maan pakkolunastamisesta maankäyttölain tarkoituksiin 16.8.1958 annetun lain (359/58) eli maanhankkimislain mukaiset toimitukset, joihin luetaan myös sellaiset vuoden 1936 asutuslain nojalla aloitetut toimitukset, jotka on ns. siirtymälain nojalla määrätty saatettaviksi loppuun maankäyttölakia ja siihen liittyviä lakeja noudattaen.

Seuraavassa taulukossa esitetään, paljonko vuoden 1968 loppuun mennessä laillistuneissa maanhankkimislain mukaisissa toimituksissa on otettu metsähallituksen hallinnassa olleita maa- ja vesialueita.

9. Kolonisation och jordöverlåtelse

Bildande av lägenheter, tillskottsjordar m.fl. områden

Kolonisation enligt jorddispositionslagstiftningen

I denna grupp innefattas förrättningar berörande användning och tvångsinlösen av statsjord för i jorddispositionslagen av den 16.8.1958 (359/58) eller i markanskaffningslagen avsedda ändamål till vilka även hänföres sådana pågående förrättningar som påbörjats enligt 1936 års kolonisationslag och vilka enligt den s.k. övergångslagen påbjudits att slutföras enligt jorddispositionslagen och till den anknutna lagar.

Av följande tabell framgår storleken av de forststyrelsen underställda jord- och vattenområden som till slutet av år 1968 tagits enligt markanskaffningslagen vid förrättningar vilka vunnit laga kraft.

Piirikunta — Distrikt	Tilojen, lisämaiden ja yhteismetsien muodostamiseen otettu, ha Uttaget till lägenheter, tillskottsjordar och samfälliga skogar, ha						
	tonttia ja peltoa tomler och åker	niittyä äng	teitä yms. vägar m.m.dyl.	metsämaata skogsmark	joutomaata impedim.	yhteensä maata summa jord	vesiä vatten

V. 1968 otettu maanhankkimislain mukaiseen asutukseen: — Taget år 1968 för kolonisation enligt markanskaffningslagen:

Perä-Pohjola — Norra Finland ...	—	—	22	5 502	1 491	7 015	31
Pohjanmaa — Österbotten	2	—	2	4 127	1 448	5 579	175
Itä-Suomi — Östra Finland	—	—	1	184	12	197	1
Länsi-Suomi — Västra Finland ...	—	—	—	82	—	82	—
Yhteensä — Summa	2	—	25	9 895	2 951	12 873	207

V. 1968 loppuun mennessä otettu maanhankkimislain mukaiseen asutukseen: — Till årets 1968 slut taget för kolonisation enligt markanskaffningslagen:

Perä-Pohjola — Norra Finland ...	27	62	25	167 662	66 840	234 616	1 821
Pohjanmaa — Österbotten	26	60	54	150 097	80 983	231 220	5 134
Itä-Suomi — Östra Finland	12	8	8	10 486	586	11 100	212
Länsi-Suomi — Västra Finland ...	38	1	59	21 822	9 594	31 514	309
Yhteensä — Summa	103	131	146	350 067	158 003	508 450	7 476

Kuusamon ja Sallan kuntien maanhankintalain mukainen asuttaminen

Vuoden 1968 aikana ei Kuusamon—Sallan maanhankintalain (751/45) nojalla ole käytetty asutukseen metsähallituksen hallinnassa olevia alueita.

Kolonisation enligt jordanskaffningslagen för Kuusamo och Salla kommuner

Under år 1968 har ej enligt jordanskaffningslagen för Kuusamo och Salla kommuner (751/45) tagits områden av forststyrelsen underställda marker.

*Kemijärven—Sallan lisämaalain
mukainen asuttaminen*

Lisämaan antamisesta Kemijärven ja Sallan kunnissa sekä Kuusamon kunnan Liikasen kylässä oleville liian pienille tiloille annetun lain (257/44) mukainen asuttaminen saatettiin loppuun vuoden 1963 aikana lukuunottamatta vielä vireillä olevia ns. siirtotilatoimituksia Kemijärven kunnassa.

*Kolonisation enligt tilläggsjordanskaffningslagen
för Kemijärvi och Salla kommuner*

Kolonisation enligt lagen om tilldelande av jord åt alltför små lägenheter i Kemijärvi och Salla kommuner samt i Liikanen by av Kuusamo kommun (257/44) slutfördes år 1963 med undantag av de s.k. förflyttningslägenheterna i Kemijärvi kommun.

**Metsähallituksen mailla olevien vuokra-alueiden
itsenäistyminen**

Laki eräiden vuokra-alueiden lunastamisesta maalaiskunnissa (361/58) tuli voimaan vuoden 1959 alussa. Tämän lain mukaan muodostettuja tiloja on vuoden 1968 loppuun mennessä merkitty maarekisteriin ja niille annettu metsähallinnon hallinnassa ollutta maata seuraavasti:

Å forststyrelsens skogsmarker belägna lego-områden som ombildats till självständiga lägenheter

Lagen gällande inlösen av vissa lego-områden i landskommuner (361/58) trädde i kraft i början av år 1959. Enligt denna lag bildade lägenheter har till slutet av år 1968 införts i jordregistret samt dessa tilldelats staten tillhöriga markområden som följer:

L a a t u — A r t	Luku- määrä Antal	Tiluslajit — Ägoslag						yhteensä maata summa jord	vesiä vatten
		tonttia ja peltoa tomter och åker	niittyä äng	vilj.kelp. maata odlings- bar mark	metsä- maata skogs- mark	jouto- maata impedi- ment			

V. 1968 itsenäistyneet vuokra-alueet — Lego-områden som år 1968 ombildats till självständiga lägenheter

Viljelys-tiloja — Odlingslägenheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Asuntoviljelys-tiloja — Bostads- odlingslägenheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Asuntotiloja — Bostadslägenheter	5	3	—	—	6	1	10	—	—
Asuntotontteja — Bostadstomter	2	—	—	—	1	—	1	—	—
Yhteensä — Summa	7	3	—	—	7	1	11	—	—

Vuosien 1960—1968 aikana itsenäistyneet vuokra-alueet — Lego-områden som åren 1960—1968 ombildats till självständiga lägenheter

Viljelys-tiloja — Odlingslägenheter	31	67	5	266	2 488	742	3 568	138
Asuntoviljelys-tiloja — Bostads- odlingslägenheter	3	5	—	7	17	—	29	4
Asuntotiloja — Bostadslägenheter	149	120	6	44	114	5	289	—
Asuntotontteja — Bostadstomter	73	16	—	6	10	—	32	—
Yhteensä — Summa	256	208	11	323	2 629	747	3 918	142

Metsähallituksen maan vuokraaminen

Vuokra-alueita ja -oikeuksia vuokrattiin vuoden 1968 aikana 304, pinta-alaltaan 8 662 ha.

Vuokra-alueita ja -oikeuksia oli vuoden 1968 lopussa kaikkiaan seuraavasti:

Utarrering av forststyrelsens marker

Arrendeområden och -rätter arrenderades under året 1968 sammanlagt 304, omfattande 8 662 ha.

Arrendeområden och -rätter förekom vid års-
slutet 1968 enligt följande:

	kpl—st.	ha	mk
Viljelysmaita — Odlingsmarker	126	234	5 401
Asuntotiloja — Bostadslägenheter	375	687	12 394
Asuntotontteja — Bostadstomter	474	166	37 747
Liiketontteja, teollisuustontteja ja -alueita, vesivoimia yms. Affärstomter, industritomter och -områden, vattenkraft o.a.dyl.	405	11 460	217 171
Maalajien ottopaikkoja — Platser för jordtäckt	333	675	1 662
Yksityisluontoisia virkistysalueita — Rekreatiomsområden av privat natur	1 394	464	94 742

Yleishyödyllisiä alueita ja erinäisiä oikeuksia — Allmännyttiga områden och särskilda rättigheter

Valtion laitoksille, kunnille, yhdistyksille yms. — Till statliga institutioner, kommuner, föreningar o.a.dyl.	526	2 604	80 171
— vuokratta — utan avgift ¹⁾	830	147 833	—
Sähkölinjoja — Kraftlinjer	727	3 284	25 163
Sekalaisia vuokra-alueita — Diverse områden	608	5 775	22 262
Yhteensä — Summa	5 798	178 182	496 713

¹⁾ Tähän sisältyy puolustusministeriölle ja rajavartiolaitokselle käyttöoikeussopimuksilla luovutettuja harjoitus-, ampuma-, varikko-, lentokenttä- ym. aluetta n. 134 000 ha.

²⁾ Häri ingå till försvarsministeriet och gränsbevakningen med avtal om användningsrätt överlätna övnings-, skjutbane-, depå-, flygfält- o.a. områden c. 134 000 ha.

Lisäksi on Imatran Voima Oy:lle turveteollisuutta varten vuokrattu toistaiseksi tutkimusvaiheessa olevat, pinta-alaltaan 19 894 hehtaarin suuruiset alueet. Näistä alueista on luovutettu n. 932 ha:lle käyttöoikeus puolustusministeriölle.

Samoin on metsäntutkimuslaitokselle tutkimustarkoituksiin annettu käyttöoikeus pinta-alaltaan 16 634 ha:n suuruisiin alueisiin.

Laskelmaan eivät sisälly metsähallituksen hallinnassa olevalla maalla olevat valtaukset ja kaivospiirit, joita kertomusvuoden lopussa oli 244 kpl, pinta-alaltaan 5 543 ha. V. 1968 suoritettiin metsähallitukselle valtaus- ja kaivospiirimaksuja 68 270 mk. Kaivoslain (503/65) mukaan muodostettiin v. 1968 24 uutta valtausaluetta, pinta-alaltaan 1 816 ha.

Dessutom har arrenderats åt Imatran Voima Oy för torvindustri tillsvidare under utredning varande områden på 19 894 ha. Av dessa områden har användningsrätten på 932 ha överlätit till försvarsministeriet.

Likaså har åt skogsforskningsinstitutet givits användningsrätten på 16 634 ha för forskningsändamål.

I beräkningarna ingå ej mutningarna och gruvdistrikt inom forstförvaltningens domäner vid slutet av berättelseåret, sammanlagt 244 st. på 5 543 ha. År 1968 inbetalades till forststyrelsen i mutnings- och gruvdistriktsavgifter 68 270 mk. Enligt gruvlagen (503/65) inmutades år 1968 24 nya områden på 1 816 ha.

Metsähallituksen alaisten valtion maiden luovuttaminen muihin kuin asutustarkoituksiin

Maatalousministeriö on oikeuttanut metsähallituksen vuoden 1968 aikana myymään valtion maata seuraavasti:

kunnille — åt kommuner	2 aluetta, ala	yhteensä 0.1 ha
	områden, areal	inalles
yhtiöille — åt aktiebolag	1 alue, »	2.8 »
	område, »	»
ylkysityisille — åt enskilda	9 aluetta »	6.1 »
	områden »	»
Yhteensä	12 aluetta, ala	yhteensä 10.0 ha
Summa	områden areal	inalles

Maatalousministeriö on lisäksi antanut eräistä yhteisistä alueista ja niihin verrattavista etuuksista annetun lain (204/40) tarkoittaman suostumuksen yhdessä tapauksessa sellaisten jakokunnille kuuluneiden alueiden tai etuuksien myynteihin, joihin metsähallituksella on manttaalin mukainen osuus.

Maatalousministeriön päätösten perusteella on vuoden 1968 aikana siirretty metsähallituksen hallinnasta muiden virastojen ja laitosten hallintaan alueita seuraavasti:

maataloushallitukselle — till lantbruksstyrelsen	1 alue, ala	yhteensä 30.0 ha
	område, areal	inalles
puolustusministeriölle — till försvarsministeriet	1 »	20.0 »
tie- ja vesirakennushallitukselle — till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen	1 »	0.1 »
Yhteensä	3 aluetta, ala	yhteensä 50.1 ha
Summa	områden, areal	inalles

Överlåtelse av forststyrelsen underlydande statsmarker för andra än kolonisationsändamål

Lantbruksministeriet berättigade forststyrelsen att under år 1968 försälja statsmarker som följer:

Därtill har lantbruksministeriet, enligt lagen om vissa slag av samfälligheter och därmed jämförliga gemensamma förmåner (204/40) i ett fall bifallit till försäljning av sådana skifteslagen tillhörande arealer eller förmåner, i vilka forststyrelsen äger del enligt mantal.

Enligt lantbruksministeriets beslut överfördes under år 1968 från forststyrelsens förvaltning till andra ämbetsverks- och inrättningsförvaltning följande områden:

V. 1968 loppuun mennessä otettu lopullisesti asutukseen metsähallitukselta maata — Vid utgången av år 1968 av Land Finally Requisitioned from the State for Settlement Purposes by the End of 1968

Ottamistapa — Sättet för överlåtelsen Under the	Muodostettujen tilojen — Bildade lägenheter — <i>Formed holdings</i>	
	laatu — natur — kind	lukumäärä antal number
Asutuslain mukaan — Enligt kolonisationslagen — <i>Settlement Act (332/36)</i>	{ vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i> lisäm. — tillsk. j. — <i>suppl. land</i>	1 080 269 1 258
	Yhteensä — Summa — Total	2 607
Valtion metsämaiden asuttamislain mukaan — Enligt lagen om kolonisation av statens skogsmarker — <i>Settlement Act of State Woodlands (129/22)</i>	{ vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i> lisäm. — tillsk. j. — <i>suppl. land</i>	2 492 505 859
	Yhteensä — Summa — Total	3 856
Valtion omistamien vero- ja rälssiluont. maiden asuttamislain mukaan — Ombildandet till självständiga av lego-områden på marker av skatte- och frälse natur — <i>Settlement Act of Taxable Land and Freeholds Owned by the State (65/29)</i>	{ vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i> lisäm. — tillsk. j. — <i>suppl. land</i>	21 7 20
	Yhteensä — Summa — Total	48
Itsenäistyneet vuokra-alueet — Självständiga lego-områden — <i>Rented Areas Surrendered (129/22)</i>	{ torppia — torp — <i>crofts</i> vilj. t. ja as. t. — odl. l. och bost. l. — <i>farm and dwelling site</i> metsänv. t. — skogsv. torp — <i>forest warden's holding</i>	4 534 1 244 243
	Yhteensä — Summa — Total	6 021
Itsenäistyneet vuokra-alueet — Självständiga lego-områden — <i>Rented Areas Surrendered (361/58)</i>	{ vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> as. vilj. t. — bost. odl. l. — <i>homesteads</i> as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i> as. tont. — bost. tomt. — <i>real est.</i>	31 3 149 73
	Yhteensä — Summa — Total	256
Kuusamon kunnan väliaikaiset lohkot — Interimistiska före detta lägenheter i Kuusamo — <i>Temporary parcels in Kuusamo Parish (173/31)</i>	{ vilj. t. — odl. l. — <i>farm</i> as. t. — bost. l. — <i>dwelling site</i>	461 20
	Yhteensä — Summa — Total	481
Pika-asutuslain mukaan — Enligt lagen om snabbkolonisation — <i>Resettlement Act (346/40)</i>	Yhteensä — Summa — Total	1 099
MHL:n mukaan — Enligt jordanskaffningslagen — <i>Resettlement Act (396/45)</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
Ns. lisämaalain mukaiset tilat — Lägenheter enligt tilläggsjordanskaffningslagen — <i>Act of Suppl. Land (38/55)</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
MHL:n mukaan muodostetut laidunalueet — Enligt jordanskaffningslagen bildade betesområden — <i>Pastures under the Resettlement Act (399/45)</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
Kuusamon ja Sallan MHL:n mukaan — Enligt jordanskaffningslagen för Kuusamo och Salla kommuner — <i>Resettlement Act for Kuusamo and Salla Parishes (751/45)</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
Kemijärven—Sallan lisämaalain mukaiset tilat — Enligt tilläggsjordanskaffningslagen för Kemijärvi och Salla — <i>Act Suppl. Land for Kemijärvi and Salla Parishes (257/44)</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
	Yhteensä MHL — Summa — Total	..
Maanhankkimislain mukaan — Enligt markanskaffningslagen — <i>Resettlement Act (359/58)</i>	Yhteensä — Summa — Total	..
Kaikki lait — Enligt alla lagar — <i>According to All Laws</i>	Yhteensä — Summa — Total	..

forststyrelsen för kolonisationsändamål definitivt tagen mark —

Muodostettujen tilojen — Bildade lägenheter — *Formed holdings*pinta-ala, ha — areal, ha — *area, ha*

tonttia ja peltoa tomter och åker <i>site and field</i>	niittyä äng <i>meadow</i>	vilj.kelp. maata odlings- bar mark <i>arable land</i>	varsin. metsä- maata egentlig skogsmark <i>woodland</i>	joutomaata impediment <i>waste land</i>	yhteensä maata summa jord <i>land total</i>	vettä vatten <i>water</i>
414	589	22 101	71 841	14 699	109 644	676
45	8	227	333	35	648	—
39	200	5 107	45 290	11 583	62 219	203
498	797	27 435	117 464	26 317	172 511	879
177	4 406	51 020	126 077	27 380	209 060	1 547
59	76	1 292	1 756	161	3 344	41
58	294	4 109	15 270	1 856	21 587	58
294	4 776	56 421	143 103	29 397	233 991	1 646
12	84	161	446	6	709	—
2	5	8	17	—	32	—
2	22	22	88	2	136	—
16	111	191	551	8	877	—
12 706	45 238	67 567	275 907	69 404	470 872	22 471
1 214	2 694	11 450	34 339	4 917	54 614	1 915
1 041	1 322	2 952	11 705	1 504	18 524	707
14 961	49 304	81 969	321 951	78 825	544 010	25 093
67	5	266	2 488	742	3 568	138
5	—	7	17	—	29	4
120	6	44	114	5	289	—
16	—	6	10	—	32	—
208	11	323	2 629	747	3 918	142
467	3 159	6 464	32 372	6 017	48 479	—
8	26	39	115	19	207	—
475	3 185	6 503	32 487	6 036	48 686	—
882	250	5 317	17 881	2 519	26 849	—
2 042	2 475	—	618 198	182 035	804 750	5 625
7	65	—	72 606	16 040	88 718	262
—	22	188	133	20	363	—
197	5 057	—	174 458	81 743	261 455	5 657
37	59	672	60 270	20 473	81 511	361
2 283	7 678	860	925 665	300 311	1 236 797	11 905
103	131	—	350 067	158 149	508 450	7 476
19 720	66 243	179 019	1 911 798	599 309	2 776 089	47 141

Yleisistä teistä annetun lain (243/54) mukaan on metsähallituksen hallinnassa olleesta valtion maasta luovutettu tieoikeus 14 tiesuunnitelmassa, joissa on otettu valtionmaata yhteensä 169.9 ha maata ja 0.6 ha vesialueita.

Omistusoikeuksin on v. 1968 pakkolunastettu metsähallituksen hallinnassa olleesta valtion maasta rautatiehallitukselle rautatietä varten yksi alue pinta-alaltaan 26.0 ha.

Isojakotoimitukset Pohjois-Suomessa

Isojaosta ja verollepanosta sekä valtionmailla olevien vuokra-alueiden lunastamisesta Inarin, Enontekiön ja Utsjoen kunnissa annetun lain (157/25) mukainen isojako on yksityiskäyttöön tulevien tilusten jaon osalta päättynyt vuoden 1963 aikana. Inarin kunnan yhteismetsää koskeva toimitus on laillistunut v. 1960. Enontekiön ja Utsjoen kuntien yhteismetsä koskevat toimitukset laillistuivat kertomusvuonna. Vesialueiden piirirajan käynti on vielä kesken kaikissa em. kunnissa.

Alue- ja tilusvaihdot

Vuoden 1968 aikana on suoritettu 5 alue- ja tilusvaihtoa, joissa metsähallitus on saanut yhteensä 246.4 ha maata sekä luovuttanut yhteensä 38.5 ha maata.

Asutukseen otetut alueet yhteensä

Taulukossa sivuilla 50—51 esitetään eri lakien perusteella asutukseen otettujen metsähallituksen alaisten valtion maiden pinta-alat. Ne jakaantuvat piirikunnittain seuraavasti:

	ha maata ha mark	ha vesialueita ha vattenområden
Perä-Pohjola — Norra Finland	946 809	14 210
Pohjanmaa — Österbotten	1 344 265	28 125
Länsi-Suomi — Västra Finland	371 108	2 953
Itä-Suomi — Östra Finland	113 907	1 853
Yhteensä — Summa	2 776 089	47 141

Enligt lagen om allmänna vägar (243/54) har från forststyrelsen underställda statsmarker överlåtits vägrätt för 14 vägförslag, om inalles 169.9 ha mark och 0.6 ha vatten.

År 1968 har av i forststyrelsens besittning varande statsjord exproprierats med äganderätt åt järnvägsstyrelsen för järnväg ett område på 26.0 ha.

Storskiftesförrättningar i Norra Finland

Enligt lagen om storskifte och skatteläggning (157/25) ävensom inlösnings av på statens marker belägna lego-områden i Enare, Enontekiö och Utsjoki kommuner, har storskiftesförrättningen beträffande de marker som tilldelats enskilda, avslutats under år 1963. Förrättningen rörande Enare kommuns skogssamfällighet har fått lagfart år 1960. Förrättningarna rörande skogssamfälligheterna i Enontekiö och Utsjoki kommunerna fick lagfart under berättelseåret. Gränsdragningsförrättningarna rörande vattenområden i samtliga förutnämnda kommuner är ännu ej slutförd.

Område- och ägobyten

Under år 1968 har förekommit 5 område- och ägobyten, genom vilka forststyrelsen erhållit inalles 246.4 ha jord samt överlätit inalles 38.5 ha jord.

Till kolonisation tagna marker, inalles

I tabellerna å sid. 50—51 uppges arealerna av de enligt olika lagar för kolonisationsändamål tagna, forststyrelsen underställda statsskogarna. De fördelar sig distriktsvis som följer:

10. Metsähallituksen omistuksessa ja hoidossa olevat virka- ja vuokra-asunnot

10. Tjänstebostäder och hyrda lägenheter i forststyrelsens ägo och förvaltning

Asunnot Bostäder för	Asunnot 31. 12. 1968 Bostäder 31. 12. 1968		Uudisrakennustoiminta v. 1968 Nybyggnadsverksamhet år 1968	
	Lukumäärä Antal	Kunnossapito- kust., Underhålls- kostnader, 1 000 mk	Valmistunut, lukumäärä, Färdigblivna, antal	Rakennuskust., Byggnads- kostnader, 1 000 mk
Aluemetsänhoitajien — Revirforstmästare	55	69	—	—
Apulaismetsänhoitajien — Bitr. forstmästare	64	40	—	—
Metsäteknikoiden — Forsttekniker	118	48	—	—
Työnjohtajien ja vartiomiesten — Arbetsledare och vakter	72	26	—	—
Kanslistien — Kanslistar	13	1	—	—
Yhteensä — Summa	322	184	—	—

Asunnoista on virka-asuntoja 7. Kaikki muut asunnot ovat vuokra-asuntoja.

Kertomusvuotena myytiin tai muuten luovutettiin 2 metsäteknikon asuntoa ja 1 työnjohtajan asunto.

11. Maan ja muiden kiinteistöjen joutumien metsähallituksen alaisuuteen

Maan ostot

Metsähallitus on vuoden 1968 aikana maatalousministeriön siihen oikeuttamana ostanut 23 kauppakirjalla 27 tilaa tai tilan osaa, pinta-alaltaan yhteensä 949.6 ha maata.

Muulla tavoin metsähallitukselle joutuneet maa-alueet

Asutushallituksen luovutuskirjoilla on metsähallituksen hallintaan siirretty 14 aluetta, pinta-alaltaan yhteensä 27 217 ha.

Yleisistä teistä annetun lain (243/54) mukaisissa toimituksissa on metsähallitukselle palautettu maata yhteensä 5.2 ha.

12. Laiduntaminen

Metsähallituksen metsissä maksua vastaan laidunnettujen kotieläinten määrä on vuonna 1968 ollut seuraava:

Hevosia — Hästar	138
Täysi-ikäistä nautakarjaa — Fullvuxen nötboskap	961
Nuorta nautakarjaa — Ungnöt	167
Lampaita — Får	169
Yhteensä — Summa	1 435
Vuotta vanhempia poroja — Över ett år gamla renar	127 032

Laidunmaksuja kannettiin seuraavasti:

Poroista — För renar	38.1
Muista kotieläimistä — För andra husdjur	6.6
Yhteensä — Summa	44.7

13. Riistanhoito ja metsästys

Asetus metsästyksestä valtion mailla (566/62) velvoittaa metsähallitusta järjestämään metsästysolot hallinnassaan olevilla mailla siten, että riistakanta säilyy ja mikäli mahdollista lisääntyy.

Metsästyslupia ovat aluemetsänhoitajat ja piirikuntakonttorit myöntäneet kertomusvuoden kuluessa yhteensä 6 602 kpl. Kemin, Rovaniemen ja Kittilän kihlakunnissa, Oulun kihlakuntaan kuuluvissa Kuusamon, Pudasjärven ja Taival-

Av bostäder äro 7 tjänstebostäder. Alla övriga bostäder äro hyresbostäder.

Under året såldes eller annors övergavs 2 forstteknikerbostäder och en arbetsledarbostad.

11. Jord och andra fastigheter som underställts forststyrelsen

Jordinköp

Forststyrelsen har under år 1968 med lantbruksministeriets begivande medels 23 köpebrev tillhandlat sig 27 lägenheter eller lägenhetsdelar om inalles 949.6 ha mark.

Jordområden som på annat sätt tillfallit forststyrelsen

Med kolonisationsstyrelsens överlåtelsebrev har i forststyrelsens förvaltning överlåtits 14 områden på sammanlagt 27 217 ha.

I förrättningen enligt lagen om allmänna vägar (243/54) har till forststyrelsen återförts sammanlagt 5.2 ha jordområden.

12. Mulbete

Antalet husdjur som mot ersättning betades i forststyrelsens skogar var år 1968 följande:

Lukumäärä — Antal

Hevosia — Hästar	138
Täysi-ikäistä nautakarjaa — Fullvuxen nötboskap	961
Nuorta nautakarjaa — Ungnöt	167
Lampaita — Får	169
Yhteensä — Summa	1 435
Vuotta vanhempia poroja — Över ett år gamla renar	127 032

Betesavgifter uppbars som följer:

Poroista — För renar	38.1
Muista kotieläimistä — För andra husdjur	6.6
Yhteensä — Summa	44.7

13. Viltvård och jakt

Enligt förordningen (566/62) beträffande jakt å statens marker ålägges forststyrelsen att ordna jaktförhållandena å de marker som står under dess övervakning så att viltstammen bevaras, och om möjligt förkovras.

Revirforstmästarna och distriktskontoren ha beviljat 6 602 jakttillstånd under berättelseåret. I Kemi, Rovaniemi och Kittilä härad, samt i till Uleåborgs härad hörande Kuusamo, Pudasjärvi och Taivalkoski kommuner, samt i Kajana härad

kosken kunnissa sekä Kajaanin kihlakunnassa on paikallisilla asukkailla oikeus vapaaseen metsästyksen valtion mailla.

Metsästysvuokrasopimuksia, jotka edellyttävät metsästysoikeuden haltijalta järjestettyä riistanhoitoa ja tehokasta valvontaa, oli vuoden päättyessä voimassa 219.

V. 1968 myönnetyt metsästysluvat, voimassa olleet metsästysvuokrasopimukset ja metsähallinnon piirikuntakonttoreiden myöntämät hirvien kaatoluvat sekä niistä valtiolle kertyneet tulot jakaantuivat seuraavasti:

har den lokala befolkningen rätt till fri jakt å statens marker.

Antalet ikraftvarande jaktarrendekontrakt som förutsätter att jakträttsinnehavaren utövar ordnad viltvård och effektiv eftersyn utgjorde vid årets slut 219.

Statens inkomster av under år 1968 beviljade jakttillstånd, ikraftvarande jaktarrenden och av distriktskontoren inom forstförvaltningen beviljade älglicenser fördelar sig på följande sätt:

Piirikunta — Distrikt	Lupakirjat — Lokala tillstånd			Vuokrasopimukset Arrenden		Hirvenkaatoluvat Älglicenser		Tuloja kaikkiaan Summa inkomster 1 000 mk
	kpl antal	keskihinta medelavgift, mk	yhteensä summa 1 000 mk	kpl antal	yhteensä summa 1 000 mk	kpl antal	yhteensä summa 1 000 mk	
Perä-Pohjola — Norra Finland	969	11.56	11.2	9	0.3	1 340	181.8	193.3
Pohjanmaa — Österbotten	2 503	10.35	25.9	17	2.4	681	91.1	119.4
Länsi-Suomi — Västra Finland	1 809	10.08	18.2	134	12.4	107	16.8	47.4
Itä-Suomi — Östra Finland	1 321	9.58	12.7	59	5.9	213	29.0	47.6
Yhteensä — Summa	6 602	10.30	68.0	219	21.0	2 341	318.7	407.7

Leimamerkki- ym. tuloja — Stämpelmarken o.a. intäkter 3.4
Yhteensä tuloja — Summa inkomster 411.1

Hirvenkaatolupien myöntäminen oli kertomusvuonnakin piirikuntakonttorien tehtävänä ja myönnettyjen lupien perusteella kaadettujen hirvien määrä oli seuraava:

Beviljande av älglicenser hörde även under berättelseåret till distriktskontorens åligganden. Antalet fällda älgar på grund av jakttillstånd beviljade av forststyrelsen:

Piirikunta — Distrikt	Kaadettu — Fällda				
	uroksia tjurar	naaraita kor	vasoja kalvar	yhteensä summa	kaato- % fällnings-%
Perä-Pohjola — Norra Finland	529	413	58	1 000	75
Pohjanmaa — Österbotten	233	188	37	458	67
Länsi-Suomi — Västra Finland	49	32	4	85	79
Itä-Suomi — Östra Finland	57	65	16	138	65
Yhteensä — Summa	868	698	115	1 681	72

Piirikuntakonttorit hylkäsivät 1 211 hirveä koskevat kaatoanomukset.

Distriktskontoren förkastade älglicensansökan i 1 211 fall.

14. Kalavesien hoito ja kalastus

Kalastamisesta valtiolle kuuluvissa kalavesissä annetun asetuksen (322/53) mukaan on valtion kalavesissä kalastus ja ravunpyynti niin järjestettävä, että kala- ja rapukannan säilyminen on turvattu sekä mahdollisuuksien mukaan myös ryhdyttävä tarpeelliseksi katsottuihin toimenpiteisiin kalavesien tuotannon lisäämiseksi.

Kalanpoikasten istutuksia on metsähallituksen toimesta suoritettu seuraavasti:

14. Skötsel av fiskevatten och fiske

Enligt förordningen (322/53) om fiske i staten tillhöriga fiskevatten bör fiske och kräftfångst så ordnas att fisk- och kräftbeståndet tryggas. För höjandet av avkastningen bör även i mån av möjlighet användas medel som kunna anses behövliga för ernäendet av detta mål.

Plantering av fiskyngel har av forststyrelsen utförts som följer:

Piirikunta — Distrikt	Lohikaloja Laxöring		Siikaa Sik		Muita kaloja Andra fiskarter	
	0-vuotisia 0-åriga	Kasvatettuja Odlade	0-vuotisia 0-åriga	Kasvatettuja Odlade	0-vuotisia 0-åriga	Kasvatettuja Odlade
	1 000 kpl — 1 000 st.					
Perä-Pohjola — Norra Finland	153	44	9 705	2	1 320	—
Pohjanmaa — Österbotten	30	35	3 803	1	275	—
Länsi-Suomi — Västra Finland	—	23	190	18	—	120
Itä-Suomi — Östra Finland	2	7	2 240	11	—	122
Yhteensä — Summa	185	109	15 938	32	1 595	242

Kalastuslupia on myönnetty vuoden kuluessa kaikkiaan 28 804 kpl. Lisäksi on metsähallitus vuokrannut kalavesiä yksityisille ja yhtymille 388 tapauksessa. Kalastusluvat, kalastusvuokrasopimukset ja niistä kannetut maksut jakaantuvat piirikunnittain seuraavasti:

Revirforstmästarna har under årets lopp beviljat inalles 28 804 fiskeritillstånd. Därtill har forststyrelsen utarrenderat fiskevatten åt enskilda personer och föreningar i 388 fall. Fisketillstånden, fiskearrendena samt de uppburna avgifterna fördelar sig distriktsvis som följer:

Piirikunta — Distrikt	Lupakirjat — Lokala tillstånd			Vuokrasopimukset Arrenden		Tuloja kaikkiaan Summa inkomster 1 000 mk
	kpl antal	keskihinta medel- avgift, mk	yhteensä summa 1 000 mk	kpl antal	yhteensä summa 1 000 mk	
Perä-Pohjola — Norra Finland	13 433	9.82	131.9	211	10.6	142.5
Pohjanmaa — Österbotten	9 502	10.35	98.3	96	3.5	101.8
Länsi-Suomi — Västra Finland	2 236	8.76	19.6	54	4.9	24.5
Itä-Suomi — Östra Finland	3 633	9.43	34.3	27	1.6	35.9
Yhteensä — Summa	28 804	9.86	284.1	388	20.6	304.7

Leimamerkki- ym. tuloja — Stämpelmarken o.a. intäkter	4.7
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	309.4

15. Luonnonsuojelu

Kertomusvuoden aikana vahvistettiin aarnialueita, puistometsiä ja tutkimusmetsiä eri piirikuntien alueilla seuraavat määrät:

15. Naturskydd

Under berättelseåret stadfästes följande naturreservat, parkskogar och forskningsskogar inom olika distrikt:

Piirikunta Distrikt	Aarnialueita Naturreservat		Puistometsiä Parkskogar		Tutkimusmetsiä Forskningsskogar	
	Maata Jord- områden	Vesialuetta Vatten- områden	Maata Jord- områden	Vesialuetta Vatten- områden	Maata Jord- områden	Vesialuetta Vatten- områden
ha						
Perä-Pohjola — Norra Finland	402	11	—	—	111	—
Pohjanmaa — Österbotten	—	—	—	—	—	—
Länsi-Suomi — Västra Finland	10 485	324	178	11	3	—
Itä-Suomi — Östra Finland	6 466	295	336	30	—	—
Yhteensä — Summa	17 353	630	514	41	114	—

Erilaisten luonnonsuojelualueiden alat käyvät selville sivulla 18 olevasta pinta-alataulukosta.

De olika slags naturskyddsområdens arealer framgår ur arealtabellen på sida 18.

16. Leirintä

Metsähallitus on vuodesta 1953 lähtien perustanut leirintäalueita. Metsähallituksen omassa hallinnassa oli kertomusvuonna 18 leirintäaluetta, joista 9 Perä-Pohjolan, 4 Pohjanmaan, 3 Länsi-Suomen ja 2 Itä-Suomen piirikunnassa.

Lisäksi on metsähallituksen hallinnassa olevilla valtionmailla kunnille, seurakunnille, yhdistyksille, yksityisille liikeyrityksille ym. sopimuksilla vuokrattuja yleisiä leirintäalueita seuraavasti:

Piirikunta — Distrikt	Vuokratut leirintäalueet Uttarrenderade campingområden	
	kappaletta — stycken	ha
Perä-Pohjola — Norra Finland	26	78.75
Pohjanmaa — Österbotten	13	62.26
Länsi-Suomi — Västra Finland	13	39.35
Itä-Suomi — Östra Finland	10	22.95
Yhteensä — Summa	62	203.31

17. Valtion metsätalouden verotus

Metsähallitus on suorittanut kunnallis- ja kirkollisverojen lisäksi v:sta 1952 lähtien metsänhoitoyhdistyksille metsänhoitomaksua metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain (558/50) ja asetuksen (422/51) perusteella.

Veroja on maksettu kertomusvuonna seuraavasti:

Kunnallisveroja — Kommunalskatter	1 000 mk
Kirkollisveroja — Kyrkoutskylder	7 480
Metsänhoitomaksuja — Skogsvårdsavgifter	601
Manttaalimaksuja — Mantalsavgifter	350
	65
Veroja yhteensä — Summa skatter	8 496

Seuraava asetelma osoittaa metsähallinnon verotuksessa tapahtuneet muutokset, veronpalautukset ja lopullisen veron määrän myös metsämaan ja taloustoiminnan piirissä olevan metsäalan hehtaaria kohti laskettuna.

Vuosi — År	Maksetut verot Erlagda skatter	Saadut veronpalautukset Restitutioner	Lopullinen vero Slutlig skatt	Koko veromäärä metsäalan ha kohti Per ha skogsmark	Taloustoiminnan piirissä olevan metsäalan ha kohti Per ha skogsmark inom det ekonomiska verksamhetsområdet
	1 000 mk			p/ha	
1964	4 781	24	4 757	88	113
1965	6 127	36	6 091	114	143
1966	6 643	39	6 604	126	156
1967	7 495	18	7 477	143	173
1968	8 496	880	8 216	158	189

16. Camping

Forststyrelsen har sedan år 1953 grundat campingområden. I forststyrelsens egen förvaltning var under året 18 campingområden, av vilka 9 i Norra Finlands, 4 i Österbottens, 3 i Västra Finlands och 2 i Östra Finlands distrikt.

Härutöver har på mark i forststyrelsens förvaltning utarrenderats med avtal åt kommuner, församlingar, föreningar, privata företag osv. offentliga campingområden enligt följande:

17. Beskattning av statens skogshushållning

Forststyrelsen har förutom kommunal- och kyrkoskatt erlagt skogsvårdsavgifter åt skogsvårdsföreningar enligt lagen om skogsvårdsföreningar (558/50) samt dess verkställighetsförordning (422/51).

Under berättelseåret har skatter erlagts enligt följande:

1 000 mk

Följande tablå utvisar förändringar i beskattningen av forststyrelsen, skatterestitutioner, samt det slutliga skattebeloppet uträknat även per ha total skogsmark samt per ha skogsmark inom det ekonomiska verksamhetsområdet.

III. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous

1. Metsäopetus

Laki metsäoppilaitoksista (141/64) tuli voimaan 1. 1. 1965. Samalla kumoutui metsäkouluista 17. 2. 1922 annettu laki (37/22). Metsäoppilaitoslain nojalla annettiin 19. 2. 1965 asetuksessa (82/65) tarkemmat säädökset oppilaitosten järjestämisestä, rahoittamisesta sekä lain muusta täytäntöönpanosta.

Metsäoppilaitoksia oli kertomusvuonna toiminnassa seuraavasti: metsäopistoja 7, puutalousopistoja 1, metsätyönjohtajakouluja 3, metsäkouluja 12, metsätyökouluja 6 sekä metsäkonekouluja 1.

Metsäopistot

Metsäopistoja koskeva asetus (83/65) annettiin 19. 2. 1965. Metsähallitus vahvisti suomenkielisille metsäopistoille ohjesäännön 16. 6. 1965 ja Tammisaaren metsäopistolle 22. 12. 1965.

Valtion metsäopistot. Kertomusvuonna on ollut toiminnassa seitsemän metsätekniikkoja valmistavaa valtion metsäopistoa, joista Evon, Kurun, Nikkarilan, Rovaniemen, Tammelan ja Tuomarniemen opistot ovat suomenkielisiä ja Tammisaaren opisto on ruotsinkielinen. Evon, Kurun, Nikkarilan, Rovaniemen, Tammelan, Tuomarniemen ja Tammisaaren hoitoalueet ovat toimineet vastaavien metsäopistojen harjoitushoitoalueina.

Elokuun 24 päivänä 1966 maatalousministeriö määräsi Kurun metsäopiston toimimaan asetuksen (398/65) tarkoittamana normaalimetsäopistona. Säädösten mukainen opettajavalmistuskurssi toimeenpantiin 29. 1.—13. 5. 1968. Kursilla oli kahdeksantoista opettajakokelasta, joista 5 metsänhoitajaa ja 13 metsätekniikkaa. Kurssiin sisältyi 1) kuukauden pituinen pääasiassa kasvatustuksen ja opetusopin perusteita käsittävä perusosa, 2) kahden kuukauden pituinen opetusharjoittelu metsänhoitajien osalta Kurussa ja metsätekniikoiden osalta myös harjoituskouluksi määrättyssä Tammelan metsäopistossa ja metsätyönjohtajakoulussa, sekä 3) opetusnäytteet, jotka metsähallituksen määräämä arvostelulautakunta arvosteli.

Opetusjakso metsäopistoissa on kaksivuotinen alkaen tammikuussa ja päättyen toisena oppivuotena joulukuussa. Kertomusvuonna oli ensimmäinen

III. Den allmänna forstförvaltningen samt den privata skogshushållningen

1. Den forstliga undervisningen

Lagen om forstläroanstalter (141/64) trädde i kraft fr.o.m. den 1. 1. 1965 och samtidigt upphävdes lagen om skogsskolor givna den 17. 2. 1922 (37/22). I på grund av lagen om forstläroanstalter den 19. 2. 1965 avfärdade förordningen (82/65) utfärdades mera detaljerade föreskrifter för läroanstalternas organisering, finansiering samt övrig verkställighet.

Under året var följande forstläroanstalter i verksamhet: forstinstitut 7, trähushållningsinstitut 1, skogsarbetsledarskolor 3, forstskolor 12, skogsarbetskolor 6 samt skogsmaskinskolor 1.

Forstinstituten

Förordning om forstinstituten promulgerades den 19. 2. 1965. Forststyrelsen stadfäste den 16. 6. 1965 instruktion för de finskspråkiga forstinstituten samt för Ekenäs forstinstitut den 22. 12. 1965.

Statens forstinstitut. Under berättelseåret har sju statliga forsttekniker utbildande forstinstitut varit verksamma, av vilka Evo, Kuru, Nikkarila, Rovaniemi, Tammela och Tuomarniemi institut varit finskspråkiga och institutet i Ekenäs svenskspråkigt. Evo, Kuru, Nikkarila, Rovaniemi, Tammela, Tuomarniemi och Ekenäs reviren har tjänstgjort som motsvarande forstinstituts övningsrevir.

Den 24 augusti 1966 stadgade lantbruksministeriet Kuru forstinstitut att tjänstgöra såsom ett normalforstinstitut enligt förordningen (398/65). I enlighet med bestämmelserna föranstaltades lärarkurs den 29. 1.—13. 5. 1968. Kursen omfattade aderton lärarkandidater, varav 5 forstmästare och 13 forsttekniker. Kursen bestod av 1) en månads grundkurs omfattande i huvudsak pedagogikens och diktatikens grunder, 2) två månaders pedagogisk praktik för forstmästarnas del i Kuru och för forstteknikernas del i Tammela forstinstitut och skogsarbetsledarskolan, som även stadgats till övningskolor, samt 3) undervisningsprov, som vitsordades av en prövningsnämnd utnämnd av forststyrelsen.

Undervisningsperioden i forstinstituten är tvåårig med början i januari och avslutning i december följande år. Under berättelseåret fanns första

mäisen oppivuoden oppilaita Kurun, Nikkarilan ja Tuomarniemen metsäopistoissa. Evon, Rovaniemen, Tammelan ja Tammisaaren metsäopistoissa oli toisen oppivuoden oppilaat, jotka saivat päästötodistuksen 14. 12. 1968.

Tietopuolinen opetus on suomenkielisissä metsäopistoissa tapahtunut osittain kahdella rinnakkaisluokalla, ja kaikissa metsäopistoissa käytännön harjoitustyöt on suoritettu pääosalta ryhmätyöskentelynä.

Metsäopistojen toimintavuosi jakaantuu kolmeen lukukauteen. Kevät- ja syyslukukaudella annetaan pääasiassa tietopuolista opetusta ja kesätyökaudella oppilaat suorittavat opettajien johdolla käytännön harjoitustöitä.

Opettajia oli kaikissa muissa metsäopistoissa viisi, paitsi Tammisaaren metsäopistossa neljä. Tämän lisäksi oli tuntiopettajia. Opistojen harjoitushoitolauiden metsänhoitajat osallistuivat myös opetukseen. Vierailevat luennoitsijat pitivät erikoiskursseja.

Metsäopistojen oppilasmäärät ja päästötodistuksen saaneiden lukumäärät ilmenevät seuraavasta taulukosta:

Opiston nimi — Institutets namn	Oppivuosi Läroår	Oppilaiden lukumäärä Antal elever		Päästötodistuksen saaneiden lukumäärä Antalet av dem som erhållit avgångsbetyg
		lukuvuoden alkaessa vid läsårets början	lukuvuoden päättyessä vid läsårets slut	
Evo	II	40	40	40
Kuru	I	38	38	—
Nikkarila	I	36	36	—
Rovaniemi	II	40	40	40
Tammela	II	40	40	40
Tammisaari	II	20	20	20
Tuomarniemi	I	25	25	—
Yhteensä — Summa		239	239	140

Vuonna 1969 tammikuussa alkavalle opetusjaksolle pyrki kertomusvuonna Evon metsäopistoon 222, Rovaniemen metsäopistoon 181 ja Tammisaaren metsäopistoon 23 hakijaa. Oppilaisiksi hyväksytyjen määrät olivat vastaavasti 40, 40 ja 20.

Tietopuoliseen opetukseen ja käytännöllisiin harjoitustöihin metsäopistoissa käytettiin keskimäärin oppilasta kohti seuraavat tuntimäärät:

Metsäopisto — Forstinstitut	Oppivuosi Läroår	Tietopuolinen opetus, tuntia Teoretisk undervisning, timmar					Käytännölliset harjoitustyöt, tuntia Praktiska övningsarbeten, timmar
		Oppitunnit Under- visning	Erikois- kurssit Special- kurser	Retkeilyt Exkursioner	Harjoitus- ym. tunnit Övnings- o.a. timmar	Yhteensä Inalles	
Kuru, Nikkarila, Tuomarniemi ..	I	676	61	107	78	922	692
Evo, Rovaniemi, Tammela, Tammi- saari	II	635	62	147	71	915	877

Edellä esitettyihin keskimääräisiin lukuihin ei sisälly liikuntakasvatus, johon on keskimäärin käytetty aikaa 79 tuntia oppilasta kohti, eikä

årets elever i Kuru, Nikkarila och Tuomarniemi forstinstitut. Andra årets elever fanns i Evo, Rovaniemi, Tammela och Ekenäs forstinstitut och som erhöi dimissionsbetyg den 14. 12. 1968.

Den teoretiska undervisningen i de finskspråkiga forstinstituten har skett delvis på två parallellklasser och de praktiska övningsarbetena har i samtliga forstinstitut utförts huvudsakligast i arbetsgrupper.

I forstinstituten indelas verksamhetsåret i tre terminer. Under vår- och höstterminerna meddelas huvudsakligast teoretisk undervisning och under sommarsäsongen utför eleverna under lärarnas ledning praktiska övningsarbeten.

Antalet lärare var vid alla andra forstinstitut fem förutom vid Ekenäs forstinstitut, där antalet var fyra. Dessutom verkade timplärare. Forstmästarna i institutens övningsrevir deltog även i undervisning. Gästande föreläsare höll specialkurser.

Antalet elever i forstinstituten samt antalet av dem som avlagt slutexamen framgår av följande tabell:

Till den undervisningsperiod som börjar i januari 1969 sökte under berättelseåret 222 aspiranter inträde i Evo forstinstitut, till Rovaniemi forstinstitut 181 och till Ekenäs forstinstitut 23. De godkändas antal uppgick till respektive 40, 40 och 20.

För den teoretiska undervisningen och de praktiska övningsarbetena använda timmar i medeltal per elev framgår av följande tabell:

I de ovannämnda medeltalen ingå ej fysisk fostran för vilken använts 79 timmar per elev, ej heller hälsolära, 24 timmar per elev. Ej heller

terveyden hoito, 24 tuntia oppilasta kohti. Myöskään talous- ja järjestelytyöt eivät sisälly asetelman lukuihin.

Erikoiskursseilla on käsitelty mm. metsätyövälineiden kunnostamista ja metsätyötekniikkaa, ensiapua ja tapaturmantorjuntaa, esitystekniikkaa ja neuvottelutaitoa, metsävakuutusta ja metsävahinkojen arvioimista, retkeilytekniikkaa, metsänjalostusta ja pankkioppia.

Metsäopistojen menot olivat vuonna 1968 seuraavat:

Palkkaukset — Löner:	1 000 mk
Varsinaiset opettajat — Ordinarie lärare	775.2
Tilapäiset opettajat ja kurssit — Tillfälliga lärare och kurser	10.8
Taloushenkilöstö — Hushållspersonal	306.9
Työnantajan sosiaaliturvamaksut — Socialskyddsavgifter som erläggas av arbetsgivaren	73.2
Avustukset oppilaille korvauksena heidän työstään — Ersättning åt elever för av dem i statsskogarna utfört arbete	14.9
Oppilasruokailu — Elevförplägning	197.0
Metsäkurssit — Skogskurser	34.1
Opettajain valmistus — Lärarutbildning	22.5
Sekalaiset menot — Diverse utgifter	308.0
Yhteensä — Summa	1 742.6

Metsäopistojen opettajat, joiden palkkausmenot suoritetaan opistojen määrärahoista, hoitavat opistojen harjoitusalueiden metsätalouden ja suorittavat näissä hoitoalueissa alue- metsänhoitajan ja pääosaltaan myös metsänhoitajien tehtävät. Näin ollen metsäopistojen menoihin sisältyy myös hoitoalueiden hallintoon kuuluvia kuluja.

Metsäopistojen harjoitusalueiden hallintoon ja hoitoon nähden viitataan myös osaston I luvussa 2 »Piirihallinto» sekä osastossa II »Metsähallituksen metsät» esitettyihin tietoihin.

Kurssitoiminta. Metsäopistojen toimesta järjestettiin kertomusvuonna erilaisia metsäkurssseja. Tammelan metsäopiston toimesta yhteistoiminnassa Uudenmaan—Hämeen piirimetsälautakunnan kanssa järjestettiin käytännön metsäkurssi Uudenmaan maamieskoulun oppilaille sekä maatalousnormaalikoulun maamieskoulukurssin oppilaille. Edellinen kurssi pidettiin 16.—26. 10. ja jälkimmäinen 5.—15. 6. Kurun normaalimetsäopistossa järjestettiin metsäteknikkojen teknillistaloudellinen kurssi 18.—22. 11. ja Evon metsäopiston toimesta järjestettiin 2.—7. 9. riistanhoitokurssi Nuojualla. Tammisaaren metsäopiston toimesta on yhteistoiminnassa Helsingin ja Vaasan piirimetsälautakuntien kanssa järjestetty alueen ruotsinkielisille metsänomistajille useita metsäkurssseja 238:lle osanottajalle sekä jatkokoulutustilaisuus 2.—3. 10. 60:lle metsäammattimiehelle.

Puutalousopisto

Metsäoppilaitoslain (141/64) tultua voimaan muuttui Kotkassa toimiva, vuonna 1921 Viipurissa toimintansa aloittanut Sahateollisuuskoulu valtionavustusta nauttineesta metsähallituksen valvonnan alaisesta yksityisluontoisesta oppi-

hushålls- och organisationsarbeten ingår i tablåns tal.

Vid specialkurser har behandlats bl.a. skötsel av skogsarbetsredskap, skogsarbetsteknik, första hjälp, framställningsteknik, förhandlingsteknik, skogsförsäkring och uppskattning av skogsskador, exkursionsteknik, växtförädling och banklära.

Forstintitutens utgifter var år 1968 följande:

Forstintitutens lärare, vilkas löner bestridas med institutens anslagsmedel, sköta skogshållningen i institutens övningsrevir och handhåva i dessa revir revirforstmästarens och i huvudsak även forstmästarens åligganden. Sälunda ingår i forstintitutens utgifter även en del av revirförvaltningens utgifter.

Beträffande administrationen och skötseln av institutens övningsområden hänvisas till utgifterna i avd. I, kap. 2, »Distriktsförvaltningen» och avd. II, »Forststyrelsens skogar».

Kursverksamhet. Forstintituten anordnade under berättelseåret olika skogskurser. Tammela forstintitut anordnade i samråd med Uusimaa—Häme distriktsskogs-nämnd en kurs i praktiskt skogsbruk för eleverna vid Uusimaa lantbruksskola samt för eleverna vid lantbrukshögskolans lantbruksskolekurs. Den förstnämnda kursen hölls den 16.—26. 10. och den sistnämnda den 5.—15. 6. Vid normalforstintitutet i Kuru anordnades en teknisk-ekonomisk kurs för forsttekniker den 18.—22. 11. Evo forstintitut anordnade i Nuojua en viltvårdkurs den 2.—7. 9. Ekenäs forstintitut anordnade i samråd med Helsingfors och Vasa distriktsskogs-nämnderna flere kurser för 238 svenskspråkiga skogsägare samt vidareutbildningstillfällen för 60 skogsfackmän den 2.—3. 10.

Trähus-hållningsinstitut

Efter lagens om forstläröanstalter (141/64) ikraftträdande förvandlades sågindustriskolan i Kotka, som börjat sin verksamhet år 1921 i Viborg, från med statsmedel understödd läroanstalt av privat natur till statsägt trähus-håll-

laitoksesta valtion omistamaksi Kotkan puutalousopistoksi. Tämä tapahtui 1. 3. 1965. Puutalousopistoa koskeva asetus (84/65) annettiin 19. 2. 1965. Asetuksen mukaan puutalousopistossa on sahaosasto, metsäosasto ja levyosasto. Kouvolan hoitoalue on toiminut metsäoppilaitoslain mukaisena harjoitushoitoalueena.

Kaikkien osastojen kevätlukukausi alkoi kertomusvuonna 10. 1. ja päättyi 27. 4., sekä syyslukukausi alkoi 2. 9. ja päättyi 12. 12.

Metsäosaston oppilaat suorittivat metsäteknologisia harjoitustöitä 10. 1.—28. 2. puutavaran teko- ja ajotyömaille. Lisäksi metsäosaston oppilaille järjestettiin ohjesäännön mukaisia harjoituksia mm. puutavaran mittauksessa, sahatavaran lajittelussa, puutavaran teossa, kuljetuksessa ja varastoinnissa, kartoituksessa, uitossa, tiesuunnittelussa, metsänhoito- ja leimaustöissä, maanmittauksessa, maakuljetuksessa ja laivauksessa.

Sahaosaston ensimmäinen kurssi oli ajalla 17. 5.—31. 7. ja toinen kurssi 17. 5.—26. 8. harjoittelemassa eri teollisuuslaitoksilla. Harjoitusohjelman mukaisia sahaus-, lajittelu-, leimaus-, mittaus-, kuljetus- ym. harjoituksia järjestettiin opiston sahaus- ja harjoituskeskuksessa ja harjoitushoitoalueessa.

Levyosaston ensimmäinen vuosikurssi suoritti eri teollisuuslaitoksissa alan harjoitteluja 2. 5.—31. 8. Samaan aikaan toinen vuosikurssi suoritti teollisuusharjoittelua lähinnä tutkimus- ja työntohtotehtävissä.

Kaikkien osastojen oppilaille pidettiin tietopuolisen opetuksen ohella lukukausien aikana myös käytännön harjoituksia opiston työosaleissa ja laboratorioissa.

Oppilaita opistossa oli kaikkiaan 118, joista sahaosastolla 39, metsäosastolla 40 ja levyosastolla 39. Päästödistribuksen sai sahaosastolta 20, metsäosastolta 20 sekä levyosastolta 20 oppilasta. Opistossa on ollut viisi vakinaista opettajaa ja 32 tuntiopettajaa.

Tammikuussa 1969 alkaville opetusjaksoille oli 111 hakijaa, joista oppilaisiksi hyväksyttiin sahaosastolle 20 ja levyosastolle 23. Metsäosastolle ei otettu oppilaita.

Puutalousopistolla järjestettiin yhteistoiminnassa Suomen Kenttäsahojen Liitto ry:n kanssa 4.—16. 11. pyörösahauskurssi, jolla annettiin 16 osanottajalle opetusta 96 tuntia.

Puutalousopiston menot olivat kertomusvuoden aikana 407 606 mk, ja tulot 2 338 mk.

Metsäyönjohtajien ammattikoulutus

Maamme noin 4 000 pysyvässä työsuhteessa olevasta metsäyönjohtajasta vain kolmannes on saanut varsinaisen ammattikoulutuksen tehtävänsä. Pääasiassa tämä on tapahtunut metsäyhtiöiden ylläpitämissä kouluissa.

Kertomusvuoden aikana oli toiminnassa kolme metsäyönjohtajakoulua. Yksi kouluista, nimittäin Tammelan metsäyönjohtajakoulu on val-

ningsinstitut i Kotka. Detta skedde den 1. 3. 1965. Förordningen om trähushållningsinstitut utfärdades den 19. 2. 1965. Enligt förordningen finns i trähushållningsinstitutet en sågavdelning, en skogsavdelning och en skivavdelning. Kouvola reviret har fungerat såsom ett övningsrevir enligt lagen om forstläröanstalter.

Vårterminen för samtliga avdelningar började under berättelseåret den 10. 1. och avslutades den 27. 4. Höstterminen började den 2. 9. och avslutades den 12. 12.

Skogsavdelningens elever utförde den 10. 1.—28. 2. skogsteknologiska övningsarbeten vid virkesdrivningar. Dessutom anordnades för skogsavdelningens elever stadge-enliga övningar bl.a. i virkesmätning, sortering av sågvaror, huggning, virkestransport och -lagring, kartläggning, flottning, vägplanering, i skogsvårds- och stämplingsarbeten, lantmåteri, landtransport och skeppning.

Sågavdelningens första kurs var den 17. 5.—31. 7. och den andra den 17. 5.—26. 8. på övningar vid olika industrier. De programenliga övningarna i försågning, sortering, stämpling, mätning, transport mm. anordnades vid institutets sågnings- och övningscentral samt vid övningsreviren.

Skivavdelningens första årskurs utförde respektive övningar vid olika industrier den 2. 5.—31. 8. Samtidigt utförde den andra årskursen övningar vid industrier främst i undersöknings- och arbetsledningsuppdrag.

I samband med den teoretiska undervisningen anordnades för eleverna vid samtliga avdelningar under terminerna även praktiska arbeten i institutets arbetssalar och laboratorier.

Institutet hade inalles 118 elever av vilka 39 var på sågavdelningen, 40 på skogsavdelningen och 39 på skivavdelningen. Från sågavdelningen dimitterades 20 elever, från skogsavdelningen 20 elever samt från skivavdelningen 20 elever. Institutet har haft fem ordinarie lärare och 32 timlärare.

Till de undervisningsperioder, som börjar i januari 1969 sökte inträde 111 aspiranter, av vilka 20 godkändes till sågavdelningen samt 23 elever till skivavdelningen. Till skogsavdelningen intogs ej elever.

Vid trähushållningsinstitutet anordnades i samråd med Suomen Kenttäsahojen Liitto ry. den 4.—16. 11. cirkelsågningskurs för 16 deltagare, som omfattade 96 timmar.

Trähushållningsinstitutets utgifter var under berättelseåret 407 606 mk och inkomster 2 338 mk.

Skogsarbetsledarnas yrkesutbildning

Endast en tredje del av den i arbetsförhållande stående stadigvarande skogsarbetsledarkontingenten har erhållit egentlig yrkesutbildning för sitt arbete. Huvudsakligast har denna skett vid av skogsbolag upprätthållna skolor.

Under berättelseåret var tre skogsarbetsledareskolor i verksamhet. En av skolorna, Tammela skogsarbetsledareskolan, är i statens ägo och de

tion omistama ja kaksi muuta, Hämeen ja Rajamäen metsätöyönjohtajakoulut, ovat metsäoppilaitoksista annettun lain (141/64) piiriin kuuluvia metsähallituksen valvonnassa olevia yksityisluontoisia metsäoppilaitoksia. Metsätöyönjohtajakoulutusta koskeva asetus (85/65) annettiin 19. 2. 1965.

Tammelan metsäopiston kurssitiloissa 8. 11. 1965 toimintansa aloittaneen metsätöyönjohtajakoulun III. kurssi alkoi 3. 10. 1967 ja päättyi 30. 8. 1968, jolloin kurssin kaikki 20 oppilasta saivat päästötodistuksen. Metsätöyönjohtajakoulun III. kurssilla oli oppilasta kohti kaikkiaan tietopuolista opetusta 930 tuntia ja harjoitustöitä 770 tuntia.

Tammelan metsätöyönjohtajakoulu järjesti kahdet pystymittaus- ja työvaihetaksakurssit 14.—25. 10. ja 4.—15. 11. Kurseilla annettiin opetusta 142 tuntia yhteensä 35 metsäteknikolle ja metsätöyönjohtajalle.

Koulun opettajakuntaan kuului kertomusvuonna johtaja, metsänhoitaja, metsäteknikko ja metsätöyönopettaja sekä tunti- ja erikoisopettajia, joiden pitämällä kurseilla käsiteltiin kämppärakenteita ja niiden paloturvallisuutta, räjähdysaineoppia, metsänjalostusta sekä ensiapua ja tapaturmantorjuntaa. Oppilaitoksen menot olivat kertomusvuonna yhteensä 197 495 mk.

Hämeen Metsätöyönjohtajakoulu Oy:n omistamassa Hämeen metsätöyönjohtajakoulussa päättyi 18. 9. 1968 peruskurssi, jolloin 24 oppilasta sai päästötodistuksensa. Kolmas metsäoppilaitoksista annettun lain (141/64) mukainen vuoden kestävä peruskurssi alkoi 2. 10. 1968. Kurssille oli 97 hakijaa, joista oppilaksi valittiin 24.

Koulun vakinaisina opettajina ovat toimineet johtaja, metsänhoitaja ja 21. 11. 1968 lähtien metsäteknikko. Lisäksi on ollut tunti- ja erikoisopettajia.

Rajamäen metsätöyönjohtajakoulun ensimmäisen kurssin 20 oppilasta saivat päästötodistuksensa 15. 3. 1968. Toinen kurssi alkoi 25. 4. 1968, jolloin 45 hakijasta valitut 20 oppilasta aloittivat opintonsa. Koulun opetus noudattelee muiden metsätöyönjohtajakoulujen linjoja kuitenkin niin, että metsätaloutta palveleva koneopetus pidetään keskeisessä asemassa.

Koulun opettajakunnan muodostaa johtaja, kaksi metsäteknikkoa ja yksi koneteknikko. Lisäksi on ollut tunti- ja erikoisopettajia.

Lisäksi on Rajamäen metsätöyönjohtajakoulussa järjestetty kertomusvuoden aikana yhden konekurssit sekä kolmet traktorinkuljettajakurssit. Kurseilla annettiin opetusta yhteensä 956 tuntia 27 oppilaalle.

Maatilametsätalouden harjoittajain koulutus

Metsäoppilaitoksista annettun lain (141/64) tultua voimaan 1. 1. 1965 myös metsänomistajain metsäopetus sai lakisääteisen pohjan ja yhtenäiset suuntaaviivat toiminnalleen. Asetus metsäkouluista (85/65) annettiin 19. 2. 1965. Kertomusvuonna oli toiminnassa kaikkiaan 12 metsäkou-

luuta, Tavastlands och Rajamäki skogsarbetsledareskolorna, som hör inom lagen om forstläröanstalter (141/64) stå under forststyrelsens övervakning och är till sin natur privata forstläröanstalter. En förordning om utbildning av skogsarbetsledare gavs den 19. 2. 1965 (85/65).

Tammela skogsarbetsledarskolans verksamhet började den 8. 11. 1965 i Tammela forstinstitut lokaliter. Dess tredje kurs påbörjades den 3. 10. 1967 och avslutades den 30. 8. 1968, varvid kursens samtliga 20 elever erhöill sitt dimissionsbetyg. Vid den tredje skogsarbetsledarekursen delgavs sammanlagt 930 timmar teoretisk undervisning per elev och praktiska övningar 770 timmar.

Tammela skogsarbetsledarskolans anordnade två kurser i rotmätning och arbetsskedetaxor den 14.—25. 10. och den 4.—15. 11. Vid kurserna gavs undervisning i 142 t. ått sammanlagt 35 forsttekniker och skogsarbetsledare.

Till skolans lärarkår hörde under berättelseåret föreståndaren, en forstmästare, en forsttekniker och en skogsarbetslärare samt tim- och speciallärare, som delgav undervisning i förläggningskonstruktioner och dessas brandsäkerhet, sprängämneslära, växtförädling av skogsträd samt första hjälp och förebyggandet av olycksfall. Skogsarbetskolans utgifter var under året sammanlagt 197 495 mk.

I den av Hämeen Metsätöyönjohtajakoulu Oy ägda Tavastlands skogsarbetsledarskolans avslutades grundkursen den 18. 9. 1968, varvid 24 elever utdimitterades. Den tredje ettåriga grundkursen i enlighet med lagen om forstläröanstalter (141/64) började den 2. 10. 1968. Till kursen sökte 97, av vilka 24 valdes till elever.

Såsom skolans ordinarie lärare ha tjänstgjort föreståndaren, en forstmästare och fr.o.m. den 21. 11. 1968 en forsttekniker. Dessutom ha tim- och speciallärare anlitats.

Vid skogsarbetsledarskolans i Rajamäki fick den första kursens 20 elever sina dimissionsbetyg den 15. 3. 1968. Den andra kursen började den 25. 4. 1968, varvid 20 elever av 45 sökanden började sina studier. Skolans undervisning följer samma linjer, som de andra skogsarbetsledarskolorna, dock så att den skogsbruket tjänande maskinundervisningen har ett centralt läge.

Skolans lärarkår består av föreståndaren, två forsttekniker och en maskintekniker. Dessutom har anlitats tim- och speciallärare.

Dessutom har vid skogsarbetsledarskolans i Rajamäki anordnats under berättelseåret en maskinkurs och tre kurser för traktorförare. Under kurserna gavs undervisning i 956 timmar ått 27 elever.

Skolning av idkare av gårdsskogsbruk

Efter lagens om forstläröanstalter (141/64) ikraftträdande fr.o.m. den 1. 1. 1965 skapades även lagstadgad grund och enhetliga riktlinjer för skogsägarnas skogsundervisningsverksamhet. Förordningen om forstskolorna gavs den 19. 2. 1965 (85/65). Under berättelseåret voro

lua. Näistä 11 on metsähallituksen valvonnassa ja tarkastuksen alaisista yksityisluontoista oppilaitosta ja yksi eli, Satakunnan metsäkoulu on valtion omistama metsäoppilaitos. Satakunnan metsäkoulun lakisääteisenä harjoitushoitoalueena toimii Parkanon hoitoalue.

Varsinaisena koulumuotoisena opetuksena on kouluissa lähinnä maatilametsätalouden harjoittajille tarkoitettu n. 4 ½ kuukautta kestävä metsätalouden perusopetusjakso, sekä kurssimuotoisena opetuksena mm. maatilametsätalouden metsätyönjohtajakurssit, hakkuu- ja metsänhoitokurssit, nuorison metsäkurssit ja metsäammattimiesten jatko- ja täydennyskoulutus.

Opetuspäiviksi on luettu kaikki koulun työkentelypäivät, jolloin ao. koulumuotoinen opetus sekä koululla tai koulun toimesta muualla järjestetty kurssi on ollut käynnissä. Oppilaslukuun ja kurssien osanottajamääriin on sisällytetty pääosiltaan kertomusvuoden aikana päättyneiden opetusjaksosten tai kurssien osanottajamäärät.

Opetuksen ja oppilaiden määrät mainituissa kouluissa käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

Koulu — Skola	Koulumuotoinen opetus Undervisning av skolform			Kursitoiminta Kursverksamhet	
	Opetuspäiviä Undervisnings- dagar	Oppilasluku Elevantalet	Vastaava hakijamäärä Resp. antal sökande	Opetuspäiviä Undervisnings- dagar	Osanottaja- määrä Deltagar- antalet
Etelä-Savon	210	39	44	54	705
Itä-Savon	193	53	61	103	546
Keski-Pohjanmaan	171	30	30	16	58
Lapin	208	72	157	80	124
Lounais-Suomen	206	36	43	22	58
Onkamon	224	31	32	13	159
Pohjois-Savon	221	60	64	41	264
Saarijärven	176	32	32	67	2 909
Satakunnan	173	27	27	87	1 193
Selkolan	218	28	37	22	140
Syvälammin	209	24	32	39	217
Vallinkorvan	250	40	51	25	71
Yhteensä — Summa	2 459	472	610	569	6 444

Opettajien jatkokoulutus

Metsätyön ammattiopetus

Metsäopistojen, puutalousopiston, metsätyönjohtajakoulujen, metsäkoulujen sekä metsätyö- ja konekoulujen opettajille on annettu jatko- ja täydennyskoulutusta yhteensä 1 381 päivää osanottajamäärän ollessa 536. Lukuihin ei sisälly opettajavalmistusta eikä oppilaitoksiin kuuluvien harjoitushoitoalueiden henkilökunnan jatkokoulutus, koska ne on ilmoitettu opettajavalmistuksen ja metsähallinnon henkilökunnan koulutuksen yhteydessä.

Metsätyöntekijäin perusopetus

Kertomusvuoden aikana on ollut toiminnassa metsäoppilaitoksista 13. 3. 1964 annetun lain

12 forstskolor i verksamhet. Av dessa voro 11 under forststyrelsens övervakning och kontroll varande läroanstalt av privat natur och en, dvs. Satakunta forstskola var statsägd forstläroanstalt. Såsom Satakunta forstskolans lagstadgade övningsrevir utgjorde Parkano revir.

Som egentlig undervisning av skolform i skolorna är en 4 ½ månaders grundundervisningsperiod i skogsbruk avsedd närmast för idkare av gårdsskogsbruk, samt undervisning i kursform avsedd för skogsarbetsledare inom hemmansskogsbruk, kurser i avverkningsteknik och skogsskötsel, skogskurser för ungdomar samt fortsättnings- och kompletteringskurser för skogsyrkesmän.

I undervisningsdagar har medtagits samtliga arbetsdagar i skolan, då ifrågavarande undervisning av skolform samt vid skolan eller av skolan anordnades anordnad kurs varit i gång. Elevantalet samt deltagarantalet i kurserna innefattar deltagarantalet i under berättelseåret avslutade undervisningsperioder eller kurser.

Uppgifter om undervisning och elevantalet i sagda forstskolor framgår från följande tabell:

Fortbildning av lärare

Skoglig yrkesundervisning

Lärarna vid forstinstitutet, trähushållningsinstitutet, skogsarbetsledarskolorna, forstskolorna samt skogsarbets- och skogsmaskinskolorna har givits fortsätt- och kompletteringsundervisning sammanlagt 1 381 dagar åt 536 deltagare. I uppgifterna ingå ej lärarutbildningen och ej heller den fortsatta utbildningen av personalen vid läroanstalternas övningsrevir, eftersom de ha uppgivits i samband med lärarutbildningen och utbildningen av forststyrelsens personal.

Skogsarbetarnas grundutbildning

Under berättelseåret ha sex skogsarbetsskolor och en maskinskola varit verksamma enligt lagen

(141/64) sekä 19. 2. 1965 annetun asetuksen (85/65) mukaisina metsäoppilaitoksina kuusi metsäkoulu ja yksi metsäkonekoulu.

Metsätyökoulujen yleislinjalla on annettu metsätyön perusopetusta puutavaran valmistukseen ja metsänhoitoon liittyvissä töissä sekä näissä töissä tarvittavien koneiden käytössä. Yleislinjan lisäksi on Taivalkosken metsätyökoulussa toiminnut traktorikaivurilinja, jolla on annettu perusopetusta metsänparannuskoneiden käyttäjille.

Kertomusvuoden kesällä valmistuivat Hirvaan metsäkonekoulun uudisrakennukset ja koulu pääsi muuttamaan vanhoista parakkitiloista uusiin suojiin. Samalla koulun toiminta laajeni, kun metsätraktorin kuljettajalinjan lisäksi metsäkonekorjaajalinja aloitti toimintansa.

Metsätyöntekijäin jatko- ja täydennyskoulutus

Hirvaan, Nikkarilan ja Taivalkosken metsätyökouluissa sekä Hirvaan metsäkonekoulussa järjestettiin kertomusvuonna yhteensä 77 eri kurssia. Näistä oli 24 moottorisahahakkuutekniikkakursseja, 31 metsänviljelytyökursseja, 6 taimitarhatyökursseja, 7 yleiskursseja, 1 traktorikaivurin kustannuslaskenta- ja huoltokurssi, 5 metsätraktorin kuljettajakursseja sekä 3 työsuojelukursseja. Viimeksi mainituille osallistuivat sosiaali- ja terveysministeriön metsäalan työsuojelutarkastajat. Kurssien pituus vaihteli 1—2 viikkoon.

Kaikkiaan on kertomusvuonna ollut käynnissä 97 eri kurssia, joihin on osallistunut yhteensä 1 828 oppilasta. Kurssipäivien määrä oli yhteensä 2 738.

Edellä mainitun kurssitoiminnan lisäksi on henkilökohtaista työ- ja työkaluneuvontaa hakkuu ja metsänhoitotöissä annettu 2 194 työntekijälle

Metsätyön ammattiopetukseen käytettiin vuonna 1968 valtion varoja 2.73 mmk.

2. Varsinaiset yhteismetsät

Ns. varsinaisia yhteismetsiä oli vuoden 1968 lopussa metsähallituksen valvonnassa kaikkiaan 31. Niiden pinta-ala oli 295 148 ha, josta metsämaata ja kitumaata yhteensä 221 606 ha.

Kertomusvuonna on yksityismetsäin osaston toimesta tarkastettu ja vahvistettu yhteismetsien metsätaloussuunnitelmia. Metsätaloussuunnitelmien laatimisessa on käytetty toimitusmiehinä piirimetsälautakuntien palveluksessa olevia toimihenkilöitä. Piirimetsälautakuntien ja myös metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöt ovat avustaneet yhteismetsien muissa toimituksissa.

om forstläroanstalter (141/64) av den 13. 3. 1964 och förordningen (85/65) av den 19. 2. 1965.

Vid skogsarbetskolornas allmänna linje har givits grundundervisning i arbeten i huggning och skogsvård samt i användning av maskiner i dessa arbeten. Förutom den allmänna linjen har vid skogsarbetskolnan i Taivalkoski funnits en traktorlinje, vid vilken grundundervisning givits åt användare av skogsförbättringsmaskiner.

Under berättelseårets sommar blevo nybyggen vid skogsmaskinskolnan i Hirvas färdiga och skolan kunde flytta från de gamla barrackerna in i nya lokaliteter. Samtidigt utvidgades verksamheten då förutom skogstraktorförarlinjen även skogsmaskinreparationslinjen började sin verksamhet.

Skogsarbetarnas fortsättnings- och kompletteringsutbildning

Vid Hirvas, Nikkarila och Taivalkoski skogsarbetskolorna samt vid Hirvas skogsmaskinskolnan anordnades under berättelseåret sammanlagt 77 olika fortsatta och kompletterande kurser. Av dessa var 24 motorsåg- och huggningsteknikkurser, 31 skogsodlingsarbetskurser, 6 plantskolearbetskurser, 7 allmänna kurser, 1 kurs för kostnadsberäkning och service av traktorgrävmaskiner, 5 kurser för skogstraktorförare samt 3 kurser i arbetsskydd. I den sistnämnda deltog social- och hälsovårdsministeriets arbetsskyddsinspektörerna. Kursernas längd varierade från 1—2 veckor.

Sammanlagt har under året varit i gång 97 kurser i vilka 1 828 elever har deltagit. Antalet kursdagar har varit sammanlagt 2 738.

Förutom ovannämnda kursverksamhet har personlig arbets- och arbetsverktygsinstruktion givits i huggnings- och skogsvårdsarbeten åt 2 194 arbetare.

För yrkesutbildning i skogsarbete användes statsmedel 2.73 mmk.

2. Egentliga samfällda skogar

Antalet samfällda skogar som stodo under övervakning av forststyrelsen var vid berättelseårets utgång 31 med en areal om 295 148 ha varav 221 606 ha skogsmark eller tvinmark.

Under berättelseåret har på avdelningens för privatskogarna försorg utförts inspektioner samt granskats och till efterrättelse stadfästas skogshushållningsplaner för samfällda skogar. Vid uppgrändet av skogshushållningsplaner har distriktsskogs nämndernas funktionärer anlitats. För övriga förrättningar i de samfällda skogarna har även distriktsskogs nämndernas och skogsvårdsföreningarnas personal anlitats.

3. Yksityismetsätalouden edistäminen ja valvonta

Syyskuun 15 päivänä 1967 säädettiin uusi yksityismetsälaki (412/67). Laki tuli voimaan 1. 1. 1968 ja sillä kumottiin 11. 5. 1928 annettu yksityismetsälaki (161/28) ja 3. 9. 1886 annetun metsälain eräät kohdat. Yksityismetsälain nojalla annettiin 8. 12. 1967 yksityismetsäasetus (537/67), joka tuli voimaan 1. 1. 1968. Metsälautakunnista annettiin laki 15. 7. 1967 (411/67), asetus 22. 12. 1967 (602/67), valtioneuvoston päätös 21. 12. 1967 (603/67) ja maatalousministeriön päätös 22. 12. 1967 (604/67), jotka kaikki tulivat voimaan 1. 1. 1968. Keskusmetsäseurat muuttivat lain mukaan keskusmetsälautakunniksi ja metsänhoitolautakunnat piirimetsälautakunniksi.

Keskusmetsälautakunnat julkaisevat vuosittain kertomuksen omasta ja piirimetsälautakuntien toiminnasta. Näihin kertomuksiin sisältyvät taulukkojen muodossa tilastolliset tiedot kaikista piirimetsälautakunnista sekä metsänhoitoyhdistyksistä, joten tässä ei ole aihetta lähemmin selostaa niiden toimintaa.

4. Metsänparannustoiminta

Kertomusvuoden alusta tuli voimaan uusi metsänparannuslaki (413/67). Kolmen vuoden ajan lain voimaantulosta lukien voidaan uuden metsänparannuslain mukaisia varoja käyttää eräin edellytyksin metsänparannuslain (423/57), metsänviljelyn edistämisestä annetun lain (478/63) ja metsäojitustyöstä maksettavista palkkioista annetun lain (309/60) säännösten mukaisesti. Valtion tukea metsänparannustöihin yksityiselle metsänomistajalle voidaan kolmena vuonna antaa neljän eri lain nojalla.

Metsähallitukselle kuuluu uuden metsänparannuslain mukaan lain täytäntöönpanon yleinen johto ja valvonta. Metsähallitus päättää metsänparannusvarojen myöntämisestä metsänparannussuunnitelman toteuttamiseen. Suunnitelman, jonka toteuttamiskustannukset eivät ylitä 1 500 markkaa, hyväksyy keskusmetsälautakunta tai piirimetsälautakunta. Metsähallitus valvoo metsänparannusvarojen käyttöä sekä hoitaa metsänparannuslainojen panttioikeutta koskevat asiat ja huolehtii ennakkorahoituksena ja metsänparannuslain (413/67) 8 §:ssä tarkoitettujen etukäteen suoritettujen kustannusten perimistä valtiolle. Metsänparannuslain täytäntöönpanosta kentällä huolehtivat metsälautakunnat ja maanviljelysinsinööripiirit.

Kertomusvuonna käsiteltiin ja hyväksyttiin metsähallituksessa 1 340 metsänparannuslain mukaista suunnitelmaa, mitkä sisälsivät metsäojien tekoa 50 760 km, metsäteiden rakentamista 1 122 km sekä metsitys- ja taimikonhoitotöitä 9 398 hehtaarin alalla. Hankkeiden toteuttamiseen myönnettiin samalla tarvittavat laina- ja avustukset. Suunnitelmien kustannusarviot käsit-

3. Övervakning och befrämjande av den privata skogshushållningen

Den 15 september 1967 stadgades en ny lag för privata skogsbruket (412/67). Lagen trädde ikraft den 1. 1. 1968 och enligt den upphävdes lagen om privata skogsbruket (161/28) av den 11. 5. 1928 samt vissa delar av skogslagen av den 3. 9. 1886. Med stöd av privata skogslagen gavs den 8. 12. 1967 förordningen om privata skogsbruket (537/67), som trädde i kraft den 1. 1. 1968. Om skogsnämnderna gavs lagen (411/67) den 15. 7. 1967, förordningen (602/67) den 22. 12. 1967, statsrådets beslut (603/67) den 21. 12. 1967 och lantriksministeriets beslut (604/67) den 22. 12. 1967, vilka alla trädde i kraft den 1. 1. 1968. Centralskogssällskapen ändrades enligt lagen till centralskogsnämnder och skogsvårdsnämnderna till distriktskogsnämnder.

Centralskogsnämnderna utgiva årligen en berättelse över sin egen och distriktsskogsnämndernas verksamhet. I dessa berättelser ingå i tabellform statistiska uppgifter över alla distriktskogsnämnder och skogsvårdsföreningar, och finnes därför ej anledning att närmare redogöra deras verksamhet.

4. Skogsförbättringsverksamhet

I början av berättelseåret trädde i kraft den nya skogsförbättringslagen (413/67). Under tre års tid fr.o.m. ikraftträdandet av lagen kan medel enligt den nya skogsförbättringslagen användas under vissa förutsättningar enligt skogsförbättringslagen (423/57), enligt lagen om befrämjande av skogsodling (478/63) och enligt lagen om ersättningar vid skogsdikningsarbete (309/60). Statsunderstöd för skogsförbättringsarbete åt enskild skogsägare kan under tre år ges med stöd av fyra olika lagar.

Enligt den nya skogsförbättringslagen tillhör forststyrelsen den allmänna ledningen och övervakningen av lagens verkställande. Forststyrelsen besluter om beviljande av skogsförbättringslån och förverkligandet av skogsförbättringsplanen. Planerna för vilka kostnaderna för förverkligandet ej överskrida 1 500 mk, godkänner centralskogsnämnden eller distriktsskogsnämnden. Forststyrelsen övervakar användningen av skogsförbättringsmedlen samt handhar ärendena rörande skogsförbättringslånenas panträtt samt sörjer för förhandsfinansieringen och indivandet åt staten av de i skogsförbättringslagens (413/67) § 8 avsedda på förhand erlagda kostnaderna. För förverkligandet av skogsförbättringslagen på fältet sörjer skogsnämnderna och lantriksingenjörskamraternas distrikten.

Under berättelseåret behandlades och godkändes i forststyrelsen 1 340 enligt skogsförbättringslagen uppgjorda projekt, vilka omfattade skogsdikning om 50 760 km, skogsvägar om 1 122 km samt besogningsarbeten och röjning i plantskog på 9 398 ha. För projektens realiserande beviljades tillika lån och understöd. Projektens kostnadskalkylering omfattade lån om 26 351 000

tivät lainoja 26 351 000 mk, raha-avustuksia 10 784 000 mk sekä avustuksia työnjohtoa ja työvälineitä varten ym. 10 136 000 mk yhteensä siis metsänparannusvaroja 47 271 000 mk. Yhteissummasta tuli ojituksen osalle 33 589 000 mk, metsäteille 10 778 000 mk sekä metsitykseen ja taimikonhoitoon 2 904 000 mk.

Metsäojitustyöstä maksettavista palkkioista annetun lain mukaan metsähallitus hyväksyy palkkiohakemukseen liittyvän, piirimetsälautakunnan toimesta laaditun ojitussuunnitelman, milloin palkkion suuruus on yli 1 500 markkaa. Tällaisia palkkiohakemuksia hyväksyttiin metsähallituksessa kertomusvuonna 1 087 ja ne käsittivät ojaa 2 746 km. Palkkioiden yhteismäärä oli 792 612 mk.

Metsänviljelyn edistämistä 1 päivänä marraskuuta 1963 annetun lain (478/63) mukaisia metsänviljelysuunnitelmia hyväksyttiin kertomusvuonna 11 461 kpl. Niihin sisältyi istutusta 24 735 ha, kylvöä 4 572 ha sekä perusparannusluontoista taimikonhoitotyötä 3 819 ha.

Kaikkia edellämainittuja metsänparannustyöitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot on esitetty keskusmetsälautakuntien sekä maataloushallituksen vuosikertomuksissa.

5. Jäkälän viennin valvonta

Kertomusvuonna toimitettujen jäkäläerien tarkastusten tulos oli seuraava:

Kosteata jäkälää puulaatikoissa esitettiin tarkastettavaksi 24 794 kokolaatikkaa, joista hyväksyttiin 24 005 kpl ja 7 012 puolilaatikkaa, joista hyväksyttiin 6 971. Kuivaa jäkälää kartonkilaatikoissa esitettiin tarkastettavaksi 397 257 puolilaatikkaa. Näistä hyväksyttiin 370 849 kpl.

Pääosa kertomusvuoden jäkälänviennistä on suuntautunut Länsi-Saksaan. Pääasialliset vientipaikat ovat olleet Oulu ja Tornio. Metsähallituksen määräämiä jäkälän viennin tarkastajia oli kertomusvuonna 8.

Jäkälän viennin virallisen valvonnan tarkoituksena on estää ala-arvoisen jäkälän maastavienti.

6. Kulonvartiointi

Tehokkaan metsäpalojen tähyttämisen ja tiedottamisen aikaansaamiseksi on valtion mailla olevien kulonvartiointitornien lisäksi vuodesta 1961 lukien rakennettu suomenkielisten metsänhoitolautakuntien alueille, lähinnä yksityismetsiä varten, kertomusvuoden loppuun mennessä kaikkiaan 33 kulonvartiointitornia. Kulonvartiointia suoritettiin valtion määrärahan turvin yhteensä 41 kulonvartiointitornissa ja tähytyspaikassa sekä Lounais-Suomessa ja kokeiluluontoisesti Oulun läänissä myös lentokonehäystykseenä. Tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen osoitettua määrärahaa käytettiin 76 262 mk.

mk, penning-understöd om 10 784 000 mk samt understöd för arbetsledning och arbetsredskap mm. 10 136 000 mk eller inalles 47 271 000 mk skogsförbättringsmedel. Av den totala summan tillkom 33 589 000 mk för dikning, 10 778 000 mk för skogsvägar samt 2 904 000 mk för beskogning och röjning i plantskog.

Forststyrelsen godkänner enligt lagen om premier för skogsförbättringsarbeten premieansökan som bifogats av distriktsskogsnämnden uppgjort dikningsprojekt, ifall premiebeloppet överstiger 1 500 mk. Forststyrelsen godkände under berättelseåret 1 087 sådana premieansökningar omfattande 2 746 km diken. Det totala premiebeloppet uppgick till 792 612 mk.

Kultiveringsförslag uppgjorda enligt lagen om befrämjande av kultivering från den 1. 11. 1963 (478/63) godkändes 11 461 st. under berättelseåret. I dessa ingick 24 735 ha plantering, 4 572 ha sådd samt 3 819 ha skötselåtgärder av grundförbättringskaraktär i plantbestånd.

För alla ovannämnda skogsförbättringsarbeten redogöres detaljerat i centralskogsnämndernas samt lantbrukstyrelsens årsberättelser.

5. Övervakning av lavexport

Resultatet av under berättelseåret utförda granskningar av lav-partier var följande:

Av fuktig lav i trälådor inlämnades till granskning 24 794 hel-lådor av vilka godkändes 24 005 st. och 7 012 halvlådor, av vilka 6 971 godkändes. Av torr lav i kartonger inlämnades till granskning 397 257 halv-lådor. Av dessa godkändes 370 849 st.

Exporten av lav har under berättelseåret till största delen skett till Västra-Tyskland. De huvudsakliga exportorter har varit Uleåborg och Torneå. Av forststyrelsen förordnade inspektörer av lavexport funnos under året 8.

Avsikten med den officiella kontrollen är att förhindra utförseln av undermålig lav.

6. Skogsbrandsövervakning

För ernående av effektiv observation och av rapportering om skogsbränder har som komplettering till å statens marker redan befintliga observationstorn, å de finskspråkiga skogsvårdsnämndernas områden och närmast för privatskogarnas del, fr.o.m. år 1961 till berättelseårets slut uppförts 33 vakt-torn. Skogsbrandsövervakning utfördes under statsanslagets hägn inalles i 41 vakt-torn och observationsställen. I sydvästra Finland samt försöksvis även i Uleåborgs län utfördes den även luftledes. För detta ändamål användes 76 262 mk av anslag förutsatt i budgeten.

7. Yleinen kuljetuspolitiikka, metsätalouden edun valvominen kuljetus-, tie- ja vesiasioissa

Metsähallituksen tehtäviin kuuluu yleisen kuljetuspolitiikan seuraaminen metsätalouden kannalta ja siihen liittyvien lausuntojen antaminen eri valtion viranomaisille sekä kuljetuskysymyksiin liittyvien tutkimusten ja kannattavuuslaskelmien teko.

Metsätalouden edun valvontatehtävistä huolehtii metsähallituksen teknillinen osasto lähettämällä asiamiehen uitto- ja muihin vesistön hyväksikäyttöä koskeviin katselmuksiin, antamalla lausuntoja, tekemällä muistutuksia ja valituksia vesilain ja tielakien edellyttämällä tavalla. Eri-laisia tehtäviä on kertomusvuonna ollut seuraavasti:

Asiamies- ja toimitusmääräyksiä — Ombuds- och förrättningsförordnanden	176
Lausuntoja — Utlåtanden	130
Valituksia — Reklamationer	2
Muistutuksia vesioikeuksille — Anmärkningar till vattendomstolar	268
Paikallistiealoitteita — Lokalvägförslag	4

Käsittelyn alaisia vesiasioita on ollut kaikkiaan 880 kpl. Kertomusvuonna on käsitelty 291 vesioikeuden päätöstä. Tärkeimmät vesiasiat ovat olleet voimalaitos- ja säännöstelyhankkeet Kemi-joen ja Iijoen vesistöissä. Puutavaran kuljetuksia koskevia kannattavuuslaskelmia on suoritettu useilla pääuittoväylillämme.

Kuljetustaloudellinen toimisto määrittelee metsähallituksen osuuden niihin yksityisiin teihin, joiden vaikutuspiirissä on valtion maita ja käsittelee tieosakkuudesta johtuvat määräraha-asiat. Metsähallitus on osakkaana 775 yksityistiessä, joita koskevien tiemaksujen suorittamiseen myönnettiin kertomusvuonna määrärahaa 257 000 markkaa.

8. Vesilain mukainen uitonvalvonta ja uittoväyläkatselmukset

Metsähallituksen teknillisen osaston uitonvalvonta- ja katselmustoimiston tehtäviin kuuluu: vesilain ja sen nojalla annettujen uittoa koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen yleinen valvonta, uittoväyläkatselmusten suorittaminen, toimitusinsinöörien ja avustavien insinöörien määrääminen vesilain mukaisiin uittokatselmuksiin ja avustavien insinöörien luovuttaminen vesilain mukaisiin muihin katselmustoimituksiin, lopputarkastusten pitäminen, virka-avun antaminen uiton valvontaa koskevissa asioissa muille viranomaisille, uittoyhdistysten ohjesääntöjä koskevien asioiden käsittely omalla toimialallaan, valtiolle vesilain mukaan kuuluvan uittoväyläomaisuuden hallinnasta ja hoidosta huolehtiminen; uittoyhdistysten lakkauttamiseen liittyvien asioiden käsittely sekä uittosääntöarkiston hoi-

7. Allmän transportpolitik, övervakning av skogshushållningsintressen i transport-, väg- och vattenfrågor

Till forststyrelsens åligganden hör att följa med den allmänna transportpolitiken med hänsyn till skogshushållningen och givande dessa frågor berörande utlåtanden till olika statliga instanser, samt att utföra undersökningar och uppgöra räntabilitetskalkyler beträffande transportfrågor.

Övervakningen av skogshushållningsintressen handhaves av forststyrelsens ingenjöravdelning, som sänder ombud till syneförrättningar rörande vattendrags utnyttjande för flottning och andra ändamål, ger utlåtanden, gör anmärkningar och inlämnar besvär enligt bestämmelserna i vatten- och väglagarna. Under berättelseåret har uppgifter av olika slag utförts som följer:

Under behandling stående vattenärenden har funnits inalles 880 st. Under berättelseåret har behandlats 291 utslag från vattendomstolen. De viktigaste vattenärendena har omfattat planer för utbyggnad av kraftverk i samt reglering av Kemi- och Iijoki vattendrag. Räntabilitetskalkyler har utförts beträffande virkestransport vid flere av våra huvudflottleder.

Transportekonomiska byrån definierar forststyrelsens andel i de privatvägar inom vilkas verkningsskrets det finns statsmark samt behandlar av vägdelaktighet härlödande anslagsärendena. Forststyrelsen har andel i 775 privatvägar, för vilkas forststyrelsen tillhöriga andelar under berättelseåret beviljades anslag om 257 000 mk.

8. Flottningsövervakning och flottledssyneförrättningar enligt vattenlagen

Byrån vid flottningsövervakning och syneförrättningar vid forststyrelsens tekniska avdelning ålägges: allmän övervakning av efterlevnaden av vattenlagen och bestämmelserna däri, verkställande av flottledssyneförrättningar, förordnande av förrättande och biträdande ingenjörer till övriga syneförrättningar enligt vattenlagen, slutförande av syner, givande av tjänstehjälp i övervakning av flottning till andra instanser, behandlande av flottningsärenden beträffande flottningsföreningars flottningsstadgar inom sitt verksamhetsområde, sörjande av förvaltningen och omvårdnaden av staten enligt vattenlagen tillhörig egendom för flottningsändamål, handhavande av ärenden vid upphävande av flottningsföreningar, handhavande av flottstadgararkivet samt tryckning och försäljning av flott-

taminen ja uittosääntöjen painattaminen ja myynti. Erilaisia tehtäviä on ollut seuraavasti:

ningsstadgar. Under berättelseåret har uppgifter av olika slag utförts som följer:

Uittoväyläkatselmuksia oli vireillä kertomusvuoden päättyessä — Anhängiggjorda flottledssyneförrättningar vid utgången av år 1968	45
Uittoväyläkatselmuksia valmistui kertomusvuoden aikana — Genomförda flottledssyneförrättningar	5
Uittoväyläkatselmuksia lopetettiin muuten — Slutförda flottledssyneförrättningar ...	2
Uittoväyläkatselmuksiin liittyviä kokouksia ja tarkastuksia — Möten och inspektioner vid flottledssyneförrättningar	35
Uitonvalvonta-asioiden käsittelyjä — Behandlande av ärenden vid flottningsövervakning	49
Uusia uittosääntöjä painettiin — Nya flottningsstadgar trycktes	8
Vanhoiden uittosääntöjen uusia painoksia otettiin — Nya upplagor av gamla flottningsstadgar togs	21

IV. Metsähallinnon tulot ja menot

Metsähallituksen virallisiin tilinpäätöksiin perustuen esitetään seuraavat yhdistelmät tuloista ja menoista. Niitä tarkasteltaessa on otettava huomioon, että siirtomäärärahat eivät aina tule käytetyiksi todellisuudessa sinä vuonna, jolloin ne esiintyvät tulo- ja menoarviossa sekä tilinpäätöksessä. Niinpä kertomusvuonna metsähallituksella oli käytettävissään vuodelta 1967 siirtyneitä määrärahoja 32.2 mmk ja vuodelle 1969 siirtyi tilinpäätökseen jo otettuja määrärahoja 46.0 mmk. Edellisinä vuosina myönnettyjä siirtomäärärahoja peruutettiin kertomusvuonna 2.8 mmk.

IV. Forstförvaltningens inkomster och utgifter

Följande sammandrag beträffande inkomster och utgifter har uppgjorts enligt forststyrelsens officiella bokslut. Vid granskning av desamma bör iakttagas att reservationsanslag inte alltid bliva använda under det år de förekomma i budgeten och bokslutet. Sålunda under berättelseåret forststyrelsens disponerade medel utgjorde 32.2 mmk från år 1967 och till år 1969 överfördes 46.0 mmk, som redan omfattats i årets bokslut. Av de under de föregående åren beviljade reservationsanslagen indrogos 2.8 mmk under berättelseåret.

1. Metsähallituksen metsät — Forststyrelsens skogar

Käyttötulot: — Driftsinkomster:

	1 000 mk
Puun pystymyyntitulot — Inkomster av försäljning på rot	4 090.4
Puutavaran hankintatulot — Inkomster av försäljning som leverans	154 829.8
Sekalaiset tulot — Diverse inkomster	3 135.5
Työkoneiden käyttötulot — Inkomster av användning av arbetsmaskiner	3 715.0
Yhteensä — Summa	165 771.3

Käyttömenot: — Driftsutgifter

Metsähallitus: — Forststyrelsen:

Palkkamenot ja matkakustannukset — Avlöningar och resekostnader	3 101.5
Eläkkeet — Pensioner	918.0
Muut menot — Övriga utgifter	2 224.0
Yhteensä — Summa	6 243.5

Piirihallinto: — Distriktsförvaltningen:

Palkkausmenot ja matkakustannukset — Avlöningar och resekostnader	13 384.3
Eläkkeet — Pensioner	3 913.5
Tapaturmakorvaukset — Skadestånd för olycksfall	965.0
Verot — Skatter	8 496.1
Metsätalouden tarkastus — Skogshushållningsrevisionsutgifter	180.0
Kiinteistöjen korjaus ja kunnossapito — Reparation och underhåll av fastigheter	197.8
Teiden ja uittoväylien kunnossapito — Underhåll av vägar och flottleder	727.0
Metsänhoitotyöt — Skogsskötselarbeten	21 083.4
Leimaus — Stämpling	1 014.9
Puutavaran hankinta ja myynti (liiketoiminta) — Anskaffning och försäljning av virke (affärsverksamhet)	92 152.8
Muut menot — Övriga utgifter	1 143.2
Kuoletukset — Amorteringar	2 450.2
Työkoneiden käyttö — Driftkostnader för arbetsmaskiner	3 685.9
Yhteensä — Summa	149 394.1

Käyttömenot yhteensä — Summa driftsutgifter 155 637.6

Ylijäämä on ollut seuraava — Vinsten har varit följande

	1 000 mk
Käyttötulot — Driftsinkomster	165 771.8
Käyttömenot — Driftsutgifter	155 637.6
Ylijäämä — Vinst	10 133.7

Sijoitusmenot — Kapitalutgifter

Valtionmaidan kulku- ja kuljetusteiden rakentaminen — Förbättrandet av trafik- och transportvägar på statsmark	11 700.0
Peruskuivatukset ja perusmetsitykset — Grunddränering- och -beskogning	17 796.0
Talonrakennukset — Husbyggnadsarbeten	43.5
Metsänjalostus — Växtförädling av skogsträd	2 100.0
Työkoneiden ja autojen hankkiminen sekä metsätyöväen yhteisasunnot — Anskaffning av arbetsmaskiner och bilar samt förläggningar för arbetare	2 870.0
Maan hankkiminen — Jordinköp	1 000.0
Yhteensä — Summa	35 509.5

2. Yleinen metsähallinto ja yksityismetsätalous

Den allmänna forstförvaltningen samt den privata skogshushållningen

Metsäopetusmenot

Utgifter för den forstliga undervisningen

Valtion metsäoppilaitokset — Statens forstläroanstalter	1 000 mk
käyttömenot — driftskostnader	2 024.7
metsäkonekaluston ja laitteiden hankkiminen — anskaffning av skogs-	
maskinpark och utrustning	375.0
uudisrakennukset — nybyggen	251.7
Metsätyömiesten ammattikoulutus — Skogsarbetarnas yrkesutbildning	3 092.0
Muu valtion metsäopetus — Övrig statlig skogsundervisning	35.0
Yksityiset metsäoppilaitokset — De privata forstläroanstalterna	
käyttömenot — driftskostnader	2 204.8
avustus kaluston hankintaan — bidrag för anskaffning av material	480.0
rakennusavustukset — byggnadsbidrag	522.3
Metsätyönjohtajien ammattikoulutus — Skogsarbetsledarnas yrkesut-	
bildning	197.5
Metsäopetuksen yhteiset menot — Forstundervisningens gemensamma	
utgifter	38.1
Yhteensä — Summa	9 221.1

Yksityismetsätalouden menot

Privatskogsbrukets utgifter

	1 000 mk
Valtionapu metsälautakunnille — Statsunderstöd åt skogsnämnderna	26 911.4
Metsänparannustöiden kokeilu- ja tutkimustoiminta — Skogsförbättrings-	
arbetenas försöks- och forskningsverksamhet	38.9
Avustukset metsänparannustöihin — Understöd för skogsförbättrings-	
arbeten	36 640.0
Toimitukset varsinaisissa yhteismetsissä — Förrättningarna i egentliga sam-	
fällningar	9.0
Metsäkerhotoiminta — Skogsklubbers verksamhet	110.0
Palovartiointi yksityismetsissä — Skogsbrandbevakning i privatskogar	76.3
Lainat metsänparannustöihin — Lån för skogsförbättringsarbeten	31 891.9
Yhteensä — Summa	95 677.5

Muut menot:— Övriga utgifter:

Hallintomenot metsähallituksessa — Administrationskostnaderna i forststyrelsen	1 000 mk
Taimitarhojen uudisrakennus- ja perusparannustyöt — Plantskolornas nybygges- och grundförbättringsarbeten	1 143.8
Yleiset uittoväylätyöt — Allmänna flottledsarbeten	298.0
Autiotupien rakentaminen — Byggandet av ödestugor	4 600.0
Työtehoseuran avustaminen — Understöd åt Arbetseffektivitetsföreningen	223.0
Rovalan ja Kitsin työkeskusten avustaminen — Understöd åt Rovala och Kitsi arbetscentra	390.0
Metsänjalostussäätiön avustaminen — Understöd åt Stiftelsen för Skogs-trädsförädling	200.0
Kalavesien ja ruistan hoito valtion mailla — Vård av fiskevatten och vilt på statsmarker	700.0
Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi — Investeringsutgifter för tryg-gandet av sysselsättningen	471.7
Muut menot — Övriga utgifter	380.0
	1 469.1
Yhteensä — Summa	9 875.6

Pääomaluontoiset ja muut yleiseen metsähallintoon kuuluvat tulot — Inkomster av kapital-karaktär och övriga inkomster som hänföra sig till den allmänna forstförvaltningen

2 559.1

Report on the Activity of the National Board of Forestry in 1968

I. Forest Administration

1. National Board of Forestry

The activities of the National Board of Forestry are based on the Forest Administration Act (465/66), given on 9. 9. 1966, and on the Cabinet Decree on Forest Administration (421/67), given on 22. 9. 1967, which came into force on 1. 10. 1967, and on the Rules of Procedures, given by the Ministry of Agriculture on 16. 11. 1967.

The organization of the National Board of Forestry is shown in the scheme on page 10.

2. Local Administration

The State Lands under the supervision of the National Board of Forestry are divided into the following four regions: North Finland Region (17 districts), Ostrobothnia Region (20 districts), West Finland Region (17 districts), and East Finland Region (12 districts). There are altogether 66 districts including 9 training districts of educational state institutes in forestry and the training districts of the University of Helsinki.

3. Employees

There are 869 permanently employed civil servants at the National Forest Administration. Of these, 160 are working at the central office and 663 in regional and districts positions and 46 at educational state institutes in forestry. In addition, the Board employed under private agreement about 400—450 foremen; their salaries were paid from so-called work grants.

4. Technical Training of Employees

In the report year, 37 separate courses with 1 161 persons attending were conducted. Five of them took place at the Forest Administration's Training Centre at Hirvas near Rovaniemi (North Finland) and 32 elsewhere in the country.

5. Encouragement of Initiative

Special policy for encouraging initiative in the National Board of Forestry was started in 1953. 11 suggestions were submitted in 1968, seven of which were rewarded.

6. Development Activity

One of the main duties of the Development Section of the Organization Office is to study problems in the field of rationalization and mechanization of logging. During the year the rationalization of timber production was added to the activities of the Office. The Office carried out nine different experiments and studies to be published. In addition, versatile experimental work was carried on in the forest regions.

7. Automatic Processing of Data

The accounting of the National Board of Forestry was completely taken over by computers at the begin of the year.

II. State Forests and State Forestry

1. Area

The area of the State Forests is presented in the table on page 17. Of the total land area of the State Forests (8 273 189 ha) 73.0 per cent, or 6 036 134 ha, were managed for timber production.

2. Forest Inventories and Forest Management Planning

Revisions of forest management plans and timber inventories were completed in 3 districts. The work was under process in 13 districts.

3. Business Activity

The National Board of Forestry sells timber both on the stump for cutting by the buyer, and on a delivery basis. In the latter case the Board

itself takes care of logging and delivers the prepared timber to the buyer. In comparison with the previous year the amount of sold large-sized timber increased by one per cent and the of cordwood decreased by two per cent. In 1968, saw log sales by delivery made up 92 per cent, and the corresponding cordwood sales were 85 per cent of all sales.

Delivery Sales

Logging operations for delivery sales were carried out in all districts. They were directed by district foresters and were additionally supervised by totally eight logging foresters in the region offices.

The year was fairly good for logging. Wages in logging and floating operations went up about 6.5 per cent.

The National Board of Forestry still exported timber to different countries, but the amounts were minor. In total, the export consisted of 318 000 cu.ft. of large-sized timber and 36 000 cu.m. of cordwood.

The amounts of timber delivered and other delivered products are presented on pages 22—23.

Amounts and Prices of Timber Delivered

The table on pages 24—25 reveals the amounts of timber delivered and the corresponding stumpage prices.

Total Cut and Net Income

The table on pages 28—31 shows the amounts of timber cut and the corresponding net income in 1968 by districts, regions, and as an average for the whole country. The cut was calculated by converting the amounts delivered into cubic meters, solid measure, without bark. In calculating the net income in marks per hectare only the area of productive woodland under commercial management has been taken into account.

4. Improvement of Traffic and Transportation Conditions

Machinery

Activity in this field consists of the acquisition of different working machines, their use and its supervision. The machines owned by the Board were in operation totally 80 164 hours during the report year. In addition, several independent contractors were used.

Road Work

Road construction and maintenance is presented in the table on page 33.

Floatway Construction

The cost of floating facilities and floatway construction and maintenance was totally 5.41 million marks.

5. Silviculture

Acquisition of Seed and Planting Stock

In the report year, a total of 27 000 kg of cones were obtained which yielded totally 680 kg of seed. The cost for acquisition of the seed was 340 000 marks.

During the last decade, the production of planting stock has been increasingly concentrated to large central nurseries operated on regional basis. In addition, many districts still have their own nurseries mainly for local use.

Information on the nurseries is presented in the table on page 35.

Regeneration and Tending of Forests

Information on the site preparation for regeneration, as well as on other silvicultural measures are given in the table on page 36. The table reveals only the labor costs; the value of seed and planting stock used in artificial regeneration are presented separately in the table on page 37.

In addition to the activities presented in the tables referred above, totally 98 549 ha of forest lands were fertilized of which mineral soils make up to 20 311 ha.

Forest Tree Breeding

In co-operation with the Foundation of Forest Tree Breeding, 3 222 plus trees have been marked and registreted in the State Lands under the Board. For collection of seed of good genetic origin, 169 plus stands covering an area of 3 252 ha have been selected. There are now 91 seed orchards, totally 974 ha in area.

Cutting Methods

The aim of the cutting-method reports is to find out the size of forest area treated with different cutting methods. Cuttings are divided into two main categories: regeneration cuttings and intermediate cuttings. In the cutting year 1968—1969, an area of 62 093 ha was cut for regeneration, while intermediate cuttings were applied to 9 392 ha of forest land.

6. Forest Drainage

The total length of ditches dug in 1968 was 20 653 km. Of this amount, 20 546 km, or 99.5 per cent, was accomplished by machine (plowing, digging-machine, etc.), 36 km by blast-

ing methods, and 71 km manually. Information on drainage work is given in the table on page 40.

In the report year, an area of 78 238 ha of peat lands was fertilized at the total cost of 9 650 860 marks.

7. Forest Damage

In 1968, 47 forest fires occurred in the State Forests. The table on page 41 gives the amount of fires, the area burnt, damage, and costs of fire-fighting and prevention.

The causes of forest fires are presented in the table on page 42.

Storm damages were reported in 13 districts. Some 25 000 timber trees were blown over.

8. Labour

Information on the labour employed by the National Board of Forestry is presented in the tables on page 44.

The average daily earnings of men are given in the table on page 45.

Accidents

Totally 1 358 accidents 2 of which led to death were reported in 1968. Because of accidents and sicknesses totally 49 810 work days were lost during the report year.

9. Land Settlement

The Settlement Act (332/36) was repealed by the Land Use Act (353/58), effective from the beginning of 1959. It has been the principal land settlement law from that year on.

In the report year, the State surrendered for settlement purposes 12 884 ha land and 207 ha water.

In accordance with different laws, totally 2 776 089 ha of land and 47 141 ha of water has been taken from the State for settlement purposes. The table on pages 50—51 gives detailed information on the areas requisitioned for settlement.

Renting of State Land

In 1968, 304 farms, dwelling sites, and other land lots, totalling 8 662 ha, were leased. At the end of the report year, there were 5 798 lots under different kinds of lease, making up a total of 173 182 ha. The total rent was 496 713 marks.

Land Surrendered for Purposes other than Settlement

In the report year, the Ministry of Agriculture authorized the National Board of Forestry to sell

State Land for 12 lots with a total area of 10 ha, and to transfer 3 lots with a total area of 50 ha under other National Boards.

10. Official Residences for Forestry Personnel

At the end of the report year, there were totally 322 official residences for forestry personnel. Three residences were sold or abandoned in 1968.

11. Land Coming under the National Board of Forestry

In the report year, the Ministry of Agriculture authorized the National Board of Forestry to buy 27 holdings with a total area of 950 ha. In addition, a total of 27 217 ha was transferred from other Ministries and National Boards under the National Board of Forestry.

12. Grazing on State Lands

In 1968, totally 128 467 of domestic animals were grazed on State Lands. Of these, 138 were horses, 961 full-grown cattle, 167 young cattle, 169 sheep, and 127 032 over one-year-old reindeers. A total of 44 700 marks was paid for grazing privileges and rights.

13. Game Management and Hunting

In 1968, 6 821 hunting right and licences were leased. On State Domains, 2 341 licences were granted for shooting elks. Of these, 1 681, or 72 per cent, were killed in the report year (868 bucks, 698 does, and 115 calves). Income from all hunting licences amounted to 411 100 marks.

14. Fish Management and Fishing

In 1967, 28 804 fishing licences were granted and 388 fishing rights were leased. The total income from these was 309 400 marks. Fish was planted as follows: 15 970 000 whitefish, 294 000 other salmonoid fishes and 1 837 000 other fishes.

15. Nature Conservation and Protection

In 1968, a total area of 17 981 ha land and 671 ha water was established as special nature conservation areas. Of these, 17 983 ha were virgin forests, 114 ha research forest and 555 ha parkforests.

16. Camping

The National Board of Forestry had in the year 18 camping sites in their own management. In addition there were on State land 62 leased public camping sites comprising 203 ha.

17. Taxation of State Forestry

In the report year, the National Board of Forestry paid a total of 8.50 million marks in taxes as follows: 7.48 million marks in communal taxes, 0.60 million marks in ecclesiastical taxes, 0.07 million marks in Assessment Unit payments, and 0.35 million marks in forest management fees to local forestry associations.

III. Activities outside State Forestry Supervised by the National Board of Forestry.

1. Forestry Education

The Law of Educational Institutes in Forestry (141/64) came into effect by January 1, 1965. There were 7 ranger institutes, one wood management institute, 3 schools for forest foremen, 12 forest schools, 6 vocational forest schools and one forest machinery school in 1963.

Ranger Institutes

In the report year, there were 7 ranger institutes working, one of which was for Swedish-speaking students. The institute of Kuru acts as a teachers' training ranger institute where graduate foresters who look forward to become teachers in the field of forestry get practical training and instruction in the art of teaching.

The ranger institutes have a 2-year syllabus, composed of totally six terms. During the autumn and spring terms the instruction is mainly of theoretical nature and during the summer terms the students are carrying out practical work under leadership of their teachers.

In the report year, there were totally 239 students in all the ranger institutes, 140 of whom were graduated as forest technicians.

Several short courses were organized in 1968 by the ranger institutes. At all the courses, at least one half of the program has consisted of practical training and demonstrations, and the rest has been lessons and other theoretical exercises.

Wood Management Institute

As the Law of Educational Institutes in Forestry came into effect, the Sawmill School at Kotka was transferred from private school, aided and supervised by the State, to a Wood Management Institute, owned and operated by the State. The National Board of Forestry has continued in having control over the Institute.

According to the Act, the Wood Management Institute has three departments according to their syllabus: sawmilling, forestry and board making. All the graduated students equal to forest technicians graduated from ranger institutes in their position.

During the report year, there were totally 118 students in the Institute, divided by department as follows: sawmilling 39, forestry 40, and board making 39. Twenty students graduated from each department in 1968.

Vocational Training of Forest Foremen

There were three schools in accordance to the Law of Educational Institutes in Forestry in action 1968. One of them was a state and two were private educational institutes. Sixtyfour students graduated during the year.

Training of Farmers and other Forest Owners

Also the training of farmers, etc. was legally set up in 1965 in connection with the Law of Educational Institutes in Forestry. The instruction in the forest schools, comprises long courses, intended for farmers, and short courses, dealing with special topics. The total amount of students and days of instruction given at courses make up to 472 and 2 459 at long courses, and 6 444 and 569 at short courses, respectively.

Twelve forest schools were in operation in the year. One of them was own by the state and 11 were of private character.

Continuation training of teachers

Teachers at the forest training schools have been given continuation and complementary training totally in 1 381 days to 536 participants.

Training of Forest Workers

Training of professional forest workers has continued during the report year in six vocational forest schools, at which it has been given basic forest work training in logging, silvicultural operations and in use of machinery for these works. In addition one forest machinery school has been in operation. If moved from temporary buildings into new under the reported year completed buildings.

Totally 77 different kind of continuation or complementary courses were arranged by the vocational forest schools and the forest machinery school.

As a whole, instruction was given to 1 828 forest workers and the number of course days was 2 738. Besides this work instruction in the field was given to 2 194 forest workers.

2. Jointly-owned Forests

By the end of 1968, there were under the supervision of the National Board of Forestry 31 jointly-owned forests with an area of 295 148 ha. District Forestry Boards advise on the management and utilization of these forests.

3. Promotion and Supervision of Private Forestry

The Law on Private Forestry (412/67) of 15th September 1967, by which the Law on Private Forestry of 1928 was repealed, came in force on 1st January 1968. Two Central Forestry Boards and 19 District Forestry Boards, supervised by the National Board of Forestry, promote private forestry and look to it that the Private Forestry Law is observed. One of the Central Forestry boards and two of the District Forestry Boards are for the Swedish-speaking areas and the others for Finnish-speaking areas. The Central Forestry Boards publish their annual reports on their own activities and on the activities of the District Forestry Board and Forestry Associations.

4. Forest Improvement Work

The Forest Improvement Law (413/67) of 15th September 1967 came in force on 1st January 1968. The general charge and supervision of the law is the duty of the National Board of Forestry. The District Forestry Boards and the Agricultural Engineering Districts are in charge of the enforcement of the Forest Improvement Law. Under some conditions are the old Forest Improvement Law (423/57), the Law on Recompense for Drainage (309/60) and the Law on Promotion of Reforestation (478/63) applied during three years from the day, when the new Forest Improvement Law came in force.

The National Board of Forestry approved during the year 1 340 plans according to the Forest Improvement Law, 11 461 plans according to the Law on Promotion of Reforestation and 1 087 applications for pay according to the Law on Recompense for Drainage, which comprised totally digging of 52 706 kilometres ditches, construction of 1 122 kilometres forest roads and 42 554 hectares of reforestation or cleaning in plant stands.

The detailed information on these works are given in the annual reports of the Central Forestry Boards and the National Board of Agriculture.

5. Supervision of Lichen Export

The export of lichen (*Cladonia sp.*) has been under official quality control since 1931. The National Board of Forestry is entrusted with the enforcement of these regulations.

In 1968, 24 794 full-boxes of moist lichen and 397 257 half-boxes of dry lichen were inspected. Most of the lichen exported went to West-Germany.

6. Prevention of Forest Fires

In addition to the fire watch-towers, owned by the National Board of Forestry, totally 33 new towers have been erected for private forests since 1961. Fire watching was kept in 41 watch-towers and look-out places, and in South West Finland and in Oulu administrative district also by aircrafts.

7. General Policy of Transportation; Supervision of the Forestry Interest in Transportation, Questions Concerning Roads and Waters

The obligations of the National Board of Forestry include looking after the interest of forestry in the general transportation policy, giving statements about it and making calculations concerning its profitability.

In the report year, there were:

176 preliminary and final surveys
130 decisions issued
274 other surveys

8. The supervision of floating and the surveys of floating ways according to the Water Act

Five floatway surveys were finished in 1968, and 45 surveys were under work at the end of the year. Eight new floating regulations were printed.

IV. Income and Expenditure of the National Board of Forestry

According to the official accounts of the National Board of Forestry, the income and expenditure were in the report year:

<i>State Forestry</i>	
I n c o m e	1000 marks
Sales on the stump	4 090.4
Delivery sales	154 829.8
Miscellaneous	3 135.5
Income from use of Board machinery	3 715.6
Total	165 771.3

E x p e n d i t u r e	1000 marks
Central office	6 243.5
Local administration	149 394.1
Total	155 637.6

Net income or surplus of state forestry was:

	1000 marks
Income	165 771.3
Expenditure	155 637.6
Surplus	10 133.7

The Capital Expenditures of State Forestry

35 509.5

General Forest Administration and Private Forestry

E x p e n d i t u r e:	1000 marks
Private forestry	95 677.5
Forestry education	9 221.1
Miscellaneous	9 875.6
Total	114 774.2

Capital income and other income from outside forestry

2 559.1

